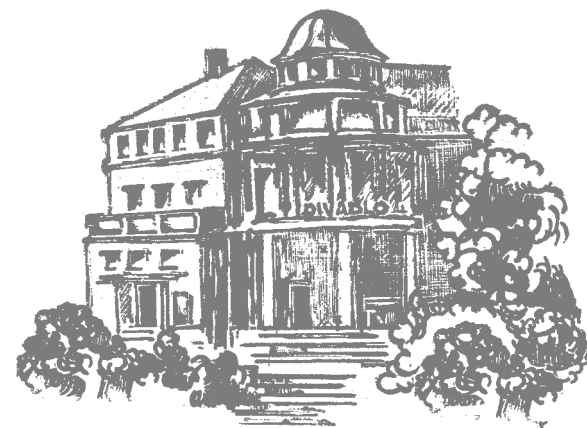

Obálka

Obálka

ÚPICKÉ OCHOTNICKÉ DIVADLO

1974 - 2003

Předsedové spolku:

1969 - 1979	Ladislav Tomm
1979 - 1991	Věra Husáková
1991 - dosud	Zdeněk Vylíčil

ÚVOD

V období 1973 - 74 slavilo ochotnické divadlo v Úpici 150. výročí svého vzniku. V divadelním souboru se slavilo především obrovskou činorodostí: bylo uvedeno několik premiér, uspořádána výstava o divadle, zorganizován 1. úpický divadelní festival a také vydána publikace, mapující historii úpického ochotnického divadla od jeho vzniku až do jeho 150. narozenin.

V současné době vrcholí sezóna 2003 - 04 a úpické ochotnické divadlo je o tři desítky let starší. Několika divadelními představeními a dalšími programy se opět slaví jeho - už 180. narozeniny. Uplynulých 30 let ovšem znamená v ochotnickém dění řadu dalších zajímavých a významných událostí. Proto se úpický divadelní spolek rozhodl, že naváže na práci Ladislava Tomma st., autora publikace vydané ke 150. výročí, a vydá pokračování, které přiblíží život a dění okolo divadla v letech 1974 - 2003.

*Milý čtenáři,
abys věděl, není to zrovna vděčná věc psát o tom, jak prožilo úpické divadlo 30 let. Nejhorší je, že prameny jsou skoupé zejména v obdobích největšího kvasu. Vysvětlení je prosté: když všichni pracují a tvoří, nemají už čas (anebo síly) ještě o své práci psát. A paměť je ošidná. Navíc - je to velká odpovědnost. Divadlo je věc veřejná, v Úpici pod velkým drobnohledem našich spoluobčanů a - každý viděl a každý zná...*

Největším zdrojem informací a také téměř jediným zachráncem faktografie byla Věra Husáková. Co ta si neomylně pamatovala! Díky ní tu zůstaly plakáty, programy, torza zápisů, fotografie... Ne však ucelený a uspořádaný archiv. Proto bylo prvním největším a nejtěžším úkolem archiv chronograficky uspořádat. Ujal se toho Josef Strnad. Probíral dokumentaci, sbíral fakta, sepisoval vzpomínky, ... Svou práci však již dokončit nemohl. Zůstal tu po něm ale pracovní materiál - rukopis, který nám posloužil jako základní pramen a zdroj potřebných informací, které jsme postupně doplňovali, upřesňovali a tvořili do podoby této publikace, kterou vám nyní předkládáme.

Úpické ochotnické divadlo prožívá a tvoří bohatou historii. Znamená to spoustu dat, událostí, akcí, projektů, zajímavostí, historek... Výběr a redukce musí být - proto, milý čtenáři, promiň, pokud budeš mít pocit, že jsme něco důležitého nezachytili. Skutečně není možné zaznamenat každou drobnost a každý detail. Pevně však věříme, že nedošlo k opomenutí žádné významné události či tvůrčího počínu, který se v úpickém divadelním životě za posledních třicet let zrodil. Také doufáme, že publikace nebude jen souhrnem dat a informací, ale také příjemným ohlédnutím, vzpomínkou a třeba i inspirací pro příští divadelní generaci.

Jak jsme publikaci koncipovali:

- první kapitola nabídne povídání o divadelní i mimodivadelní činnosti v jednotlivých letech 1974 - 2003,
- druhá kapitola dává prostor historkám, úvahám, vzpomínkám všech současných i bývalých členů divadelního spolku, spolupracovníků, partnerů či přátel úpického divadla, kteří měli zájem „přispět svou troškou do mlýna“,
- třetí kapitolu tvoří přehled všech inscenací úpického divadla v posledních třiceti letech včetně uvedení jejich hereckého a režijního obsazení i provozně technického zajištění.

Vše je samozřejmě doplněno fotografiemi z divadelních představení a další spolkové činnosti.

Přejeme Vám příjemnou procházku úpickou ochotnickou historií a těšíme se na další setkávání - v hledišti i na jevišti.

Zina Rýgrová, Zdeněk Vylíčil

1973 - 1974: 150. VÝROČÍ OCHOTNICKÉHO DIVADLA V ÚPICI

ROK 1974

ROK PRVNÍHO FESTIVALU

Rok 1974 byl rokem přímo hektickým: přinesl tři inscenace a novinku - festival! Zahájení divadelního roku 12. ledna bylo impozantní: **Reprezentační divadelní ples!** Do sálu Juty pozvalo úpické divadlo českou divadelní legendu - Semafor. Hosté nejen představili sestřih z několika svých inscenací, ale pak se zapojili i do společenské zábavy. Po Úpici bylo dlouho co vyprávět!

Zodpovědnost za první inscenaci na sebe převzal Zdeněk Jirásek režii hry Osvalda Zahradníka „**Sólo pro bicí (hodiny)**“. Premiéra byla 24. 2. a inscenace se pak stala i soutěžním představením v rámci 1. ročníku Festivalu současné tvorby - Úpice 74. Jeho odborná porota navíc rozhodla, že dramaturgický výběr i umělecké provedení dokázaly nejlépe naplnit myšlenku festivalu a přinesly Úpici úspěch v podobě Ceny Okresního národního výboru v Trutnově. Vynikající výkon podal v jedné z hlavních rolí Ladislav Tómm ml. To, že ocenění nebyla náhodná, dokázaly následující reprízy nejen v Úpici, ale také ve Svobodě nad Úpou, v Radvanicích, na Krajské přehlídce ve Světlé nad Sázavou a v Mariánských Lázních. Na 7. Týnišťském divadelním podzimu získala inscenace Křišťálovou vázu za 1. místo a vítězství v krajské soutěži pro rok 1974 - úpické divadlo bylo vysláno reprezentovat Východočeský kraj na celostátní přehlídce do Karviné, pak i okres Trutnov do slovenské Senice a na festival v Myjavě.

Druhou inscenací (zvláště věnovanou 150. výročí založení úpického divadla) se stala opereta Bohuslava Nádvorníka a Karla Valdaufa „**Nazdar, tati!**“ v režii Jaroslava Jörky. Hra „vděčná pro diváky i pro herce“, jak stojí v dobových poznámkách, se líbila. Po premiéře 16. 3. se pak v Úpici úspěšně 2x reprizovala a shlédli ji diváci i v Trutnově, Kunčicích nad Labem a ve Rtyni v Podkrkonoší.

Hned po prázdninách začal Jaroslav Jörka a celé divadlo pracovat na třetí inscenaci - komedii Valentina Katajeva „**Neděle na střeše**“. Choreografie se ujal Vladimír Hetflejš. Vznikl pozoruhodný divadelní tvar: činohra s baletem. Dnes bychom řekli, že to byl pokus o jakousi revue. Na jeviště prostě vtrhlo mládí, které soubor potřeboval, a vzniklo představení, u kterého se neusínalo. Po premiéře 9. 11. následovaly opakované reprízy v Úpici, pak i ve Rtyni v Podkrkonoší a Trutnově.

Vyvrcholením oslav 150. výročí ochotnického divadla v Úpici se ovšem stal „**Festival současné divadelní tvorby - Úpice 74**“. Ozřejmit tento počín ale znamená vrátit se před rok 1973. Na počátku 70. let se v Úpici hrál klasický činoherní a operetní repertoár, své místo měly literárně-hudební komponované pořady i písničkové kompozice typu „Z maminčina památníku“. Dodnes střední a starší generace vzpomíná na nezapomenutelné operety „Loutka“, „Uličnice“, „Ostrov milování“, „Nejlíp je u nás“ v režii Jaroslava Jörky. Právě ty vybudovaly úpickému

ochotnickému spolku velmi dobrou pověst, takže se do Úpice „na divadlo“ jezdilo z daleka široka.

Hetflejšova inscenace „Konec dětí“ (r. 1973) ovšem nastolila závažné společenské téma - současnost. S mnoha problémy a otazníky. Nebyla to náhoda - do úpického divadla přišla v té době řada nových mladých členů, kteří viděli svět trochu jinak - a vůbec ne v operetních barvách.

Když došlo k rozhodnutí oslavit 150. divadelní narozeniny nejen v úzkém kruhu „úpické rodiny“, ale přizvat i „hosty z okolí“ - tedy uspořádat malý divadelní festival, bylo nutné na něj nejen sehnat peníze, ale dát mu také životaschopnou myšlenku, kterou podpoří město i okres, možná kraj. Jinak to nešlo a dál v té chvíli nikdo nemyslel. Komu se to zdá dnes úsměvné, ať si blíže připomene dobu, o které je řeč - byl socialismus a normalizace... Tehdy se podařila zajímavá věc. Divadlo se chtělo vyjadřovat k současnosti, veřejnost to zajímalo a stát, reprezentovaný v té době prakticky jedinou stranou, to potřeboval. Možná si to v tu chvíli každý představoval trochu jinak, ale všichni byli pro. Úpické divadlo ohlásilo přípravu Festivalu současné divadelní tvorby s konáním jeho 1. ročníku v dubnu 1974. Samozřejmě se mnoho lidí hned ptalo, jestli bude pozván třeba „současný Hamlet“, když se přece tak aktuálně vyjadřuje k problémům dneška (jako před staletími), ale to nebylo podstatné. Zásadní bylo, že už 9. 8. 1973 předložila skupina vedená Vladimírem Hetflejšem projekt „Organizační příprava divadelního festivalu Úpice 1974“, ve kterém spojila festival se 150. výročí divadla v Úpici a vytyčila, co by se mělo dělat: s technickým zázemím, jak vyřešit organizaci, navrhla festivalový výbor, sekretariát a pracovní skupiny pro techniku, propagaci, finance, stravování, ubytování i společenský život. Vše sestaveno z dobrovolných členů souboru a „fanoušků“ divadla.

Už v září (za měsíc po prvním rozhodnutí) získali „úpičtí“ podporu ministerstva kultury, měli podporu kraje, okresu i města. Zviditelnění Úpice divadlem rychle zaujalo i občany. Za podpory místních závodů Transporty a Texlenů se okamžitě začalo s technickými úpravami v divadle. Přípravná skupina tehdy Dramatického odboru A. Jirásek KK ROH Úpice se rychle rozrostla a přetransformovala ve festivalový výbor, kterému předsedal Vladimír Hetflejš. Festival se v průběhu podzimu a jara stal jedním z prvořadých kulturních projektů roku 1974 nejen pro město, ale i pro okres a kraj. Záštitu nad ním převzal ministr kultury. Kdo by si tehdy všiml, že převzal vlastně záštitu nad 150. narozeninami úpického divadla?!

Angažovat se, tedy stát se osobně zúčastněným, přispět k řešení současných poměrů - to lákalo nebývalou měrou řadu souborů, později i autorů a režisérů (nejen amatérských). Hned první ročník zaznamenala výběrová komise více než 30 přihlášených souborů. Z nich nakonec po vyčerpávajícím objíždění celé republiky (všechny přihlášené inscenace bylo nutno zhlédnout) dala výběrová porota důvěru šesti souborům. Díky kvalitě zmíněné inscenace „Sólo pro bicí (hodiny)“ nechyběla ani domácí Úpice (účast nebyla automatická). Zájem diváků byl velký.

Od neděle 21. 4. do soboty 27. 4. 1974 probíhal v Úpici opravdový svátek divadla. Slavnostní zahájení festivalu se konalo 21. 4. od 19.00 hodin ve vyškoleném Divadle A. Jiráka. Hrál se každý den a vždy v 17.00 hodin byl vítán ten den hrající soubor před historickou radnicí (Městské muzeum zde uspořádalo **výstavu ke 150. výročí divadla v Úpici**; dokumentačně ji připravil Ladislav Tomm st.). Protože nechyběl kulturní program, scházely se tu davy lidí. Patronátní závody „svůj“ soubor přivítaly, podarovaly a často i pozvaly na exkurzi nebo na besedu. (To pak byly diskuse o představení!) Večerní představení bylo vždy zahájeno fan-

fárou místních trubačů. (Znělku festivalu složil Zdeněk Mögliche). Hostesky soubor uvítaly. Po představení předal zástupce patronátního závodu oficiální upomínkový dar. Pak se šlo se souborem na večeři a „posedět“. Že to často končilo až ráno, je pochopitelné. Kdo chtěl, měl přístup. Dopoledne následující den bylo hodnocení odborné poroty před celým soutěžícím souborem. Poslední den dostal prostor mladý Miroslav Janek. Jeho filmový medailon shlédl zaplněné Loutkové divadlo. Slavnostní ukončení festivalu, vyhlášení nejlepších souborů a udílení cen se uskutečnilo v Závodní jídelně Juty na Sychrově. Od 20 hodin vše uzavřel „Velký společenský večer“.

Společenský přínos festivalu byl pro Úpici značný: diskuse v restauraci na Dlouhých Záhonech, pečlivé rozборы odborné poroty přístupné veřejnosti, anketa diváka o nejlepší inscenaci, neformální besedy s hosty festivalu v továrnách - to všechno přispívalo k neobyčejně přátelské atmosféře. Celkový výsledek překonal všechny původní záměry. Úpice dala možnost volně přihlášeným souborům z celé republiky konfrontovat svoji tvorbu - ÚPICE 74 se na týden stala tvůrčí divadelní dílnou. Překvapil obrovský zájem veřejnosti, byla vyprodána většina představení. Druhé místo úpického souboru v konkurenci nejlepších z celé republiky bylo také překvapení. Vždyť do té doby např. Úpice nikdy nebyla na Jiráskově Hronově!

S odstupem třiceti let se celý projekt a jeho uskutečnění jeví jako neuvěřitelný paradox. Pro tehdejší stát a jeho vedoucí stranu byla úpická ochotnická iniciativa doslova „dar nebes“ v době obtížné „normalizace“. Iniciativa nebyla podpořena kvůli divadlu, ale pro širší politické souvislosti. Divadlu a městu to ale prokazatelně dlouhodobě pomohlo. Jako by každý oslavoval u jednoho stolu něco jiného...

Úpický divadelní festival spatřil světlo světa roku 1974 a trval více než 15 let!

První festivaly - přátelská divadelní setkání

Jaroslav Jörka (uprostřed) s pány porotci - Václavem Lohniským (vlevo) a Janem Císařem

V popředí dva Láďové - úpický L. Tómm s „tátou ochotníků“ Láďou Lhotou z Rakovníka (vpravo)

Festivalové hostesky (zleva): Irena Borůvková, Olga Hetflejšová, ?, Jarmila Flídřová, Jiřina Dobešová, Jana Nymsová, Soňa Rozumová

Technické úpravy v divadle byly různé, není nutné vše popisovat, ale **vznik divadelního klubu BOHÉMA** ze starého neužívaného vlhkého domovníckého bytu je nutno připomenout. Přinesl zásadní změnu do spolkového života. Název přivezl Josef Strnad s Vladimírem Hetflejšem z jednoho režiséřského školení spolu s kuchyňským nádobím stejné značky - ze stejnojmenné restaurace Janáčkovy opery v Brně. Bohéma se pak stala nejen místem zkoušek, schůzí i oslav úpického divadelního souboru, ale dějištěm drobné „kultury“, ba i hospůdkou - prostě zázemím, které ochotníkům dodnes mnohý úpický spolek závidí. Věra Husáková pak vtiskla Bohémě takový punc pohostinnosti, že se o této klubovně ví mezi umělci snad v celých kulturních Čechách.

V závěru roku 1974 byl soubor osloven pracovníky trutnovského Rozhlasu po drátě, aby uspořádal besedu. Nakonec vznikl celkem spontánně hodinový **silvestrovský zábavný pořad**. Měl široký posluchačský ohlas - a tak se poté jelo také do Chrudimě s **estrádním programem** pro zaměstnance spoju a do Malých Svatonic s estrádou ke Dni horníků. Deset členů úpického divadelního souboru se zúčastnilo i **natáčení televizního pořadu** „Stalo se - nestalo“.

Tato poznámka z pohledu roku 2004 bude vyvolávat úsměv, ale tenkrát se pečlivě počítaly a hodnotily hodiny zdarma odpracované občany ve prospěch města. Obvyklý závazek byl 10 - 20 hodin ročně. Ochotníci moc brigád na úpravě veřejné zeleně obvykle nestíhali, takže se pokusili obhájit vyčíslením náročnosti své práce na poli kultury a na výroční schůzi předseda souboru Ladislav Tómm ml. tenkrát vyčísлил jejich aktivitu 5078 hodinami, tj. asi 250 hodinami na jednoho. To nebylo číslo malé!

ROK 1975

ROK VÍTĚZSTVÍ „SILVESTRA“

V květnu 1975 se připomínalo 30. výročí vítězství nad fašismem. Bylo jasné, že tato událost bude v centru politické a tehdy i kulturní pozornosti. Kulturní klub dostal společenskou objednávku - vytvořit pořad k tomuto výročí. Politické události se přemílaly v médiích velice intenzivně, a tak se v místních podmínkách taková akce netěšila velké oblibě. I tady bylo potřeba vymyslet program tak, aby historickou událost připomněl se vši důstojností, nicméně i stravitelně a pokud možno i zábavně. Vznikl pořad „**Zpěv svobody**“ v režii a podle scénáře Josefa Strnady. Jeho 1. část „Zpěv úzkosti a vzdoru“ využila skvělých recitačních schopností členů souboru (jinak učitelů ZDŠ) a nechala zaznít veršům. Sbory ZDŠ, LŠU a taneční orchestr Fonetik pak převedly program do 2. části - „Zpěvu mládí“. Tančil balet KK ROH, promítal se film Miroslava Janka a Františka Urbance „Úpické proměny“, zazněly lidové písně a závěr patřil ženám ZRTV Sparta Úpice se cvičením části spartakiádní skladby na motivy Smetanovy Vltavy. Protože se často proměňovala scéna (díky audiovizuální technice) a protože pořad měl spád a švih, večer se nad očekávání vydařil a založil úpickou specialitu - komponované audiovizuální programy.

Chystal se další **festival**. Po úspěchu „Úpice 74“ prostě v roce 1975 2. ročník této přehlídky současné divadelní tvorby nemohl nebýt. Konal se v květnu, základními pořadateli se stalo 12 (!) institucí. Rozrostl se organizační výbor (i o funkcionáře, kteří v něm přijali účast - ale většinou příliš nepracovali). A opět se sešlo velké množství (35) přihlášek. Činnost organizačního výboru řídil opět Vladimír Hetflejš. Pracovaly komise propagační, programová, stravovací, technická a samozřejmě sekretariát. Významně opět pomohly místní závody a organizace. Jako loni propagoval akci velký plakát ideový - se znakem festivalu - i programový. Opět byl vydán programový katalog a vycházel Zpravodaj. Po městě bylo rozmístěno 24 tabulí s fotografiemi a plakáty. Výzdoba byla panelová z 1. máje, přibýly transparenty vítající účastníky. Festival měl už i svou vlajku, vztyčenou před divadlem. Úpické výkladní skříně zvaly občany na jednotlivá představení, vydány byly i festivalové odznaky. O festivalu informovala všechna krajská i státní média. Do Úpice přijel poprvé také slovenský soubor. Velkou odměnou pořadatelům byla opět vynikající nabídka všech představení - a velký úspěch domácího souboru s hrou „Silvestr“.

Festival ÚPICE 75 se vydařil a - otevřel úpickému souboru historicky první cestu na Jiráskův Hronov! A tam? Tři představení v jednom dni a pak ještě v dalším termínu pro ty, na které se nedostaly lístky. Bylo to vítězství! Ceny! Úspěch a popularita! Úpické divadlo znaly celé divadelní Čechy. Jak k tomu došlo?

Po úspěchu úpické inscenace na festivalu 74 dramaturgie nechtěla nic ponechat náhodě a ohlížela se po textu, který by naplňoval ambice souboru. Ve hře byla nejen účast na „Úpici 75“, ale také snaha uspět ve výběru na Jiráskův Hronov. Rozhodující se tak stalo setkání mladým profesionálním režisérem Janem Novákem. Z královéhradeckého divadla jej na doporučení Slávky Tomanové (krajské divadelní metodičky) přivedl Vladimír Hetflejš. Honza, tak mu za chvíli všichni říkali, přišel do Bohémy, byl představen a bez dlouhých obalů začal předčítat neuvěřitelně poetický, vtipný a chytrý text Jílkovy hry „**Silvestr**“. Bylo to úžasné, chvíli bylo ticho a pak - potlesk. Bylo okamžitě rozhodnuto. Kdo to ale bude hrát a kdo to bude režisovat? Po nezvykle podrobném výkladu, ve kterém převládala motivace a výklad charakterů a vztahů, nakonec Věra Husáková rozhodla o obsazení rolí. Režii vzal Vladimír Hetflejš s podmínkou, že Honza bude odborným poradcem. Tak začala inscenace, která patří k „zlatému fondu“ úpického divadla. Jílkova komedie zpracovává závažný problém „morálního profilu současného (rozuměj socialistického) člověka“. Ovšem bez moralizování, s nadhledem a úsměvem. Hrál se opakovaně v Úpici, Libčanech, Třebelčovicích pod Orebem, Rtyni v Podkrkonoší, Náchodě, Týništi nad Orlicí, v Chlumci nad Cidlinou, ve Slaném, Kunčicích, Meziměstí, v Trutnově, Žacléři, Dvoře Králové nad Labem, opakovaně v Jaroměři a pokud jde o úspěch největší - třikrát v jednom dni na vysněném Jiráskově Hronově. Tam tenkrát pronesl po skončení posledního nočního představení (ten den třetího) Josef Strnad památnou větu: „Vážení, nezapomeňte na tyto chvíle a važte si jich, už se nemusejí nikdy opakovat. To platí i pro tebe, Honzo (Nováku), tohle možná nezažiješ ani s těmi tvými profíky...“ V mnoha směrech měl pravdu. Bylo to zatím asi nejúspěšnější úpické představení, byť není možno snižovat jakoukoliv jinou práci!

Ohlasy byly všude stejné: hra vítězila u diváků, u kritiky i u žurnalistů. O ceny se podělili představitelé jak Silvestra (Josef Strnad) s Jarmánkem (Jaroslav Jörka), tak režisér (Vladimír Hetflejš) i soubor jako celek. Náročně vedené zkoušky při-

nesly ovoce: Silvestr rozesmával osvobozujícím humorem a přesně vypointovanými situacemi. Bylo to šťastné období - od premiéry 23. 5. 1975 do derniéry 28. 3. 1976!

Rok 1975 přinesl ovšem ještě jednu premiéru. Režisér Ladislav Tomm si vybral Zelenkův „**Bumerang**“. Tato komedie byla poprvé uvedena 18. 10. a čtyřikrát reprizována.

Další podstatné zlepšení zaznamenala divadelní budova. Opět pomohly úpické závody. Byla vybudována stupňovitá podlaha hlediště v přízemí i na balkóně a pořízena nová sedadla. Zároveň bylo vybudováno i nové elektroakustické vybavení budovy, takže byl nejen perfektní zvuk v hledišti, ale i odposlech z jeviště do všech prostor divadelního zákulisí.

Technici úpického divadla (zleva): Václav Smutný - scéna, Antonín Středa - světla

ROK 1976

ROK DVOJITÉHO VÍTĚZSTVÍ

Tím prvním vítězstvím byla inscenace Osvalda Zahradníka „**Sonatina pro páva**“. Hra opět nesmírně poetická, plná hlubokých vztahů, lásky i smutku. Soubor si zopakoval spolupráci s Janem Novákem (odborná spolupráce), ale proti Silvestrovi si prohodili role Josef Strnad a Vladimír Hetflejš. Režíroval tentokrát Pepík. Premiéra se uskutečnila v květnu v rámci úpického festivalu. A opět hlavní cena festivalu - Cena ministra kultury. A cena diváků! A opět pozvání na Hronov! A tam opět 1. místo a cena za herecký výkon Vladimíra Hetflejše!

„Sonatinu pro páva“ (v jedné z hlavních rolí s Marií Královou, jež se pak stala manželkou Honzy Nováka) pak viděli diváci v Žaclěří, Červeném Kostelci, Dvoře Králové nad Labem, Polci nad Metují, ve slovenském Martině (na přehlídce ŽATVA), Čadci, v Holicích, Železném Brodě, ve Slaném, Trutnově, ... Hra sbírala divácké sympatie i přesto (a nebo právě proto), že řešila závažné společenské téma osamělosti člověka a jeho touhy po žití ve společenství lidí. Inscenace se reprizovala až do května 1977.

Druhým vítězstvím se stala druhá premiéra tohoto roku. Jaroslav Jörka, využiv faktu, že úpické divadlo platí za současné (a angažované), pokusil se o nemožné: získat devizově vázanou muzikálovou podobu Schawova Pygmalionu - „**My fair Lady**“ Frederika Loeweho. Nemožné se kupodivu stalo skutkem. Odbornou spoluprací s Doc. Dr. Janem Císařem, CSc. tak vzniklo představení, na něž se dlouho vzpomínalo. Pro zvlášť utvořený divadelní orchestr hudbu aranžoval Jan Haas z Trutnova. Náročnost inscenace ovšem vylučovala zájezdová představení, a tak se hrálo pouze v Úpici. 11 představení, na něž se sjížděli diváci i hosté (dnes bychom řekli V. I. P.) z širokého okolí. Premiéra se uskutečnila 4. 12. 1976, derniéra 6. 1. 1977.

Rok 1976 samozřejmě přinesl i **3. ročník festivalu**. Dramaturgický výběr akcentoval hry nejnovější a v nejkvalitnějším jevištním provedení. Záměrem festivalu bylo dále zvýšit kvalitu vedlejších programů, besed, setkání i rozšíření hostů - profesionálů.

Závěr festivalu 1976

(zleva) Ladislav Tomm, Marie Králová, Jan Novák

Jan a Mirka Císařovi

Dětské představení „Koráb Racek“

Vedle již zmíněné „Sonatiny“ se prezentovala Úpice na svém festivalu také experimentálním vystoupením souboru ZDŠ Blahovka v parku před divadlem. V režii Zdeňky Šmídové - která pro úpické divadlo vychovala nespočet divadelníků - byla uvedena za značné pozornosti návštěvníků i médií hra „Koráb Racek“. Jednoduchou a nápaditou scénu k ní vytvořil Josef Kábrt.

Rok se opět vydařil. O festivalu se v tisku psalo, že významně ovlivňuje špičkové amatérské soubory v Čechách a na Moravě a pomáhá dramaturgii souborů v celé republice. Za divadlem do Úpice jezdili už i „profíci“ z Prahy. Nastal však technický problém: havarijný stav jevištních tahů.

ROK 1977

„ODPOČINKOVÝ“ ROK

Rok 1977 se pro soubor stal (či spíše měl stát) rokem oddychovým - bylo rozhodnuto, že se festival bude pořádat jednou za dva roky. Nešlo ani tak o únavu pořadatelů, jako o nedostatek kvalitních inscenací, které by vyhovovaly statutu festivalu. Nasazenou vysokou latku festival nechtěl snížit.

Hned v lednu si úpičtí divadelníci pro radost „stříhli“ vzpomínkový večer na Karla Čapka pod názvem „**Kalendář**“. Námět, scénář a režie Josef Strnad. Pořad se líbil, a proto se uskutečnil ještě v Trutnově, Svobodě nad Úpou a u příležitosti MDŽ i v Javorníku. Tam ovšem očekávali estrádu, a tak se muselo improvizovat. (Nicméně - ženy si upřímně poplakaly a chlapi to taky vydrželi.)

K 60. výročí VŘSR - tedy v Měsíci československo-sovětského přátelství (jak bylo obecně zvykem) - byl uveden pořad hudby, tance a zpěvu, doprovázený diapozitivy, vyprávěním apod.: „**Městem na Něvě**“ - opět v režii Josefa Strnada. Byla to procházka Lenínem (dnes už zase Petrohradem), jeho památkami a uměleckými poklady. Reprízy byly v Úpici, ve Dvoře Králové a v Trutnově. Šlo vlastně o II. díl úspěšného pořadu „Zemí Sovětů“.

Přes léto Jaroslav Jörka pilně připravoval operetu svého srdce - „**Mamzelle Nitouche**“. Jeho Celestin, Představená kláštera Kristy Zahradníkové, Major Zdeňka Vylíčila st., Lorient Ladislava Tomma a pochopitelně Denisa nepřekonatelné Jiřiny Dobešové sklízeli potlesky na otevřené scéně. Premiéra byla 11. 12. a zase následovalo 11 představení v Úpici. Herci v širší míře, než bylo dosud obvyklé, uplatnili své činoherní zkušenosti, oprostili se od operetních manýr - a vzniklo skutečně kvalitní představení, jež si objednalo k oficiální oslavě Mezinárodního dne žen i vedení okresu Trutnov. A světe drž se, soubor dostal darem i velké květinové koše - jak někde na velké scéně. Úpice byla prostě světová.

Rok 1977 přinesl ovšem i další technické pozitivum. Konečně došlo na rekonstrukci strojního vybavení jeviště - jevištních tahů! Bylo to zcela nevyhnutelné, neboť tahy byly v tak katastrofálním stavu, že se zřítily. Naštěstí v noci, kdy na je-

višti nikdo nebyl. Ovšem stalo se tak nedlouho po skončení jedné ze zkoušek nové inscenace! Pro soubor rekonstrukce sice znamenala ztížené podmínky pro nacvik dalších inscenací, ale jeviště úpického divadla se stalo bezpečné a plně funkční.

Inu, „odpočinkový“ rok.

Věra Husáková (organizovala, zajišťovala, projednávala, ale i uklízela ...)

ROK 1978

VALČÍKOVÝ ROK

V 70. letech režirovali v Úpici: Zdeněk Jirásek, Ladislav Tomm, Jaroslav Jörka, Josef Strnad, Vladimír Hetflejš a Zdeňka Šmídová - dětská představení. Tedy šest režisérů, kteří dokázali unést skutečně velkou zátěž úsilí, tvořivosti a zodpovědnosti za dobrý výsledek představení. V roce 1978 se přidal i Zdeněk Vylíčil st. Z odstupu je nyní zřetelně vidět, v čem byla síla tehdejšího úpického divadla. Ne v jednotlivcích, ale v týmu, který byl v té době na vrcholu sil.

Zdeněk Vylíčil st. si vybral „**Valčík na rozloučenou**“ Laši Tabukašviliho. Odborným poradcem mu byl Doc. Dr. Jan Císař, CSc. Příležitost dostalo zejména mládí úpického souboru. Premiéra se konala 12. 5. v malém sále kulturního klubu v rámci úpického festivalu (druhá premiéra pak v divadle 17. 5.). Cenu si odnesl

tentokrát Stanislav Kábrt - mistr zvuku, neúnavný dřič, který si ze skromnosti pro ni ani nechtěl jít, ačkoli byla udělena za zvukovou kompozici. Soubor dostal také cenu za uvedení sovětské hry. To byla samostatná, tehdy politicky velmi podporovaná kategorie. I kritici představení nemohli ovšem přehlédnout moderní jevištní tvar a zajímavé divadelní prostředky.

A co dalšího přinesl **festival 78**? Hlavní cenu si odnesl soubor z Červeného Kostelce za inscenaci hry „Tři na lavičce“. Byl to herecký koncert panů Kubiny a Hrušky. Zvítězili u poroty i diváků. Festival nabízel dvě představení každé inscenace (odpoledne a večer), tradiční vítání souborů doplněné koncerty dechové hudby, besedy souborů s porotou, setkání patronů se soubory (společenské večery). Po celou dobu konání festivalu byla v Agitačním středisku otevřena výstava „Úpické divadlo včera a dnes“, která byla koncipována ke 155. výročí úpického divadla. Byla podnětem i k mnoha diskusím mezi účastníky - pamětníky i náhodnými návštěvníky.

Zahájení výstavy (zleva):

Jaroslav Jörka, Stanislav Kábrt, Vladimír Hetflejš, Lubor Rain, Ladislav Tomm

Co bylo kladem festivalu ÚPICE 78? „Skutečnost....., že drtivá většina inscenací si jak vůči souboru, tak i vůči divákům kladla velice náročné cíle a hlavně, že se v této drtivé většině inscenací ozývala vůle po tvořivém a neotřelém přístupu k současným dramatickým textům“ (ze závěrečného slova poroty).

28. října 1978 se chystaly oslavy 60. výročí vyhlášení samostatnosti ČSR. Při této příležitosti vznikl Strnadův (námět, scénář, režie) snad nejhezčí audiovizuál-

ní pořad „**Rodným krajem**“ - o přítomnosti i minulosti „Krkonošovy zahrady“. Tvůrci využili svých zkušeností a zkomponovali pořad „pro lidskou duši“ - plný poezie, krásných obrázků z našeho koutu české země, povídání a hudby, navíc s významnými osobnostmi (např. s Dr.

Antonínem Hejnou). Na repertoáru se tento pořad udržel přes rok (snad proto, že mluvil prostě o rodném kraji...).

Program se stal modelem - jak připravovat poutavé zábavně vzdělávací programy. Zvítězil na krajské přehlídce v Hradci Králové a byl odměněn zvláštní cenou Ústřední soutěžní komise na VI. Tribuně nových a osvědčených forem kulturně-výchovné činnosti v Sokolově. A cesta na celostátní přehlídku do Sokolova? Ta byla dobrodružná: objednaný autobus pro poruchu nemohl ani vyrazit, natož jet. Protože času bylo málo, objednala Věra Husáková dva taxíky (!). Jak se to pak zaplatilo - těžko říct?! Ale i na místě samém byla pěkná strkanice o časový limit pro jednotlivá soutěžní vystoupení. V pravidlech soutěže tehdy bylo, že se z každé inscenace může ukázat jen dvacet minut. Nakonec si obecenstvo samo vynutilo pokračování ukázky. Program měl značný spontánní ohlas - ale nevešel se do hodnotících kritérií. Tak pro něj nakonec ústřední porota vymyslela zvláštní cenu.

ROK 1979

NEFESTIVALOVÝ „SLAMĚNÝ“ ROK

V tomto roce se konala v Úpici „pouze“ **Krajská přehlídka vyspělých divadelních souborů Východočeského kraje**. Domácí soubor se na ní představil muzikálem Voskovce a Wericha: „Slaměný klobouk“ a krajskou přehlídku vyhrál!

ANO! Celý rok - od 20. ledna do listopadu hrál úpický soubor „**Slaměný klobouk**“ - vandeille o pěti obrazech. Byla to příležitost pro všechny: ústřední dvojici na sebe vzali režisér Ladislav Tomm a Josef Strnad, ale vděčných rolí pro mladou i starší generaci tu bylo až až! Zatančil si Amatérský taneční klub Klubu pracujících v Trutnově, právě tak jako Taneční kroužek Dramatického odboru A. Jirásek Úpice. Hudbu vedl a aranžmá napsal Jan Haas - vynikající muzikant a aranžér z Trutnova. Scéna Václava Kellera - jakási nakloněná rovina (ovšem ve tvaru klobouku) přímo sváděla k legracím (i mimo aranžmá). A kdo nedostal roli větší, uplatnil se jako svatebčan, kankánová tanečnice nebo služebnice. Odborně spolupracoval Jan Císař a inscenace měla 15 repríz. Opakovaně v Úpici, Jaroměři a ve Dvoře Králové nad Labem, hrálo se ve Vrchlabí, Turnově, Špindlerově Mlýně, Týništi nad Orlicí. Představení poskytovalo divákům vkusnou zábavu a hercům radost ze hry, nezátíženou odpovědností za následný hodnotící verdikt poroty.

Také nefestivalový rok se vydařil.

ROK 1980

„ÁČKOVÝ“ ROK

Rok osmdesátý přinesl úpickému divadlu v rámci nové kategorizace amatérských divadel **zařazení do kategorie „A“ divadelních souborů Východočeského kraje**. Co to obnášelo?

Soubor :

1. musí vykazovat potřebnou dramaturgicko-inscenační úroveň,
2. pracuje podle perspektivního dramaturgického plánu,
3. systematicky pečuje o růst členské základny i o ideový růst svých členů a režisérů (rozuměj - jejich „kvalifikaci“),
4. vede odpovídající dokumentaci o své kulturně výchovné a vnitrosouborové činnosti, např. kroniku (pozn.: dodatečné přiznání = soubor tento požadavek nesplňoval),
5. každoročně se účastní krajské soutěže kategorie „A“.

Kladným výsledkem předchozího vývoje úpického divadla mimo jiné bylo i to, že přivedl do souboru řadu nových mladých členů. V roce 1980 tak mohly být připraveny hned dvě inscenace (a to naprosto odlišné), kde se mladí uplatnili.

Dne 27. 1. se uskutečnila premiéra hry „... a ten měl tři dcery“. Současný text V. Eliáškové si vybral Zdeněk Vylíčil st. a režijně jej provedl za odborné spolupráce Doc. Dr. Jana Císaře, CSc. Soubor s touto hrou reprezentoval okres na krajské přehlídce a kraj v Táboře na přehlídce mezikrajové.

Téměř současně probíhala příprava druhé inscenace. Vladimír Hetflejš uvedl Dietlovu podobu Jiráskovy „**Filosofské historie**“. Muzikál, v němž dostala příležitost právě mladší generace, měl premiéru 10. 3. a pro mnohé z nich to byla zároveň i premiéra na divadelních prknech. Bylo to představení spontánní, plné energie a mnozí z protagonistů si pamatují i dnes (po tolika letech) texty a nádherné melodie písní z tohoto „studentského“ muzikálu.

V období 1979 - 80 byla zrekonstruována elektroinstalace celé budovy divadla a také „voda“. Proto se také premiéra hry „... a ten měl tři dcery“ neuskutečnila v Úpici, ale v Červeném Kostelci. „Filozofská historie“ se zkoušela na jevišti mezi ležením.

S „Filosofskou historií“ soubor také vystupoval na úpickém festivalu, který se tento rok konal 30. 4. - 7. 5. Byl zařazen do systému národní soutěže jako **mezi-krajová přehlídka**. To poněkud změnilo charakter výběru představení: byly vybírány hry doporučené krajskými kulturními středisky (po dohodě s odbory kultury KNV). Tím se vytvořil osobitý výběr, který třeba i riskoval, ale přitom cílevědomě objevoval soubory, v nichž se rodí něco nového, podnětného. Festival podle toho dopadl: mluvilo se o dramaturgické bezradnosti, na druhé straně ovšem i o zajímavých uměleckých výkonech. V úpické inscenaci zaujala např. herecky i pěveckým výkonem Jana Hejnová (nyní Kadaníková) v roli Lenky. Úpice sice žádné významné festivalové ocenění nedostala, ale přesto se setkávala (i v reprízách) s dobrým přijetím u publika.

Je nutno na tomto místě vysvětlit jednu důležitou věc vztahující se k dramaturgickému výběru na úpický festival. V jeho začátcích jediná porota objela 30 - 40

„Filosofská historie“ - jedna ze zkoušek pod ležením

přihlášených souborů a více či méně objektivně rozhodla o nominaci. Bylo to však časově i finančně nesmírně náročné. Jezdit celý podzim třikrát týdně ve třech až čtyřech lidech - Karlovy Vary, Ostrava, Brno atd. - už prostě nešlo. Tak se ten výběr dělal ve spolupráci s metodickými středisky, která však měla zájem vždy doporučit „svého koně“ - navíc chybělo vzájemné srovnání. Tolik na vysvětlení předchozího konstatování o „dramaturgické bezradnosti“.

Na závěr sezóny byl uspořádán **tajný výlet** - táborák s vuřty na chatě Jaroslava Hofmana a Milana Kýnla na Špince. Akce se zúčastnili především mladí. Tam vznikl impuls k pečení a prodeji bramboráků na úpické pouti. (Navíc působil příklad loutkářů, kteří poutovou hospodu organizovali od nepaměti, a pochopitelně trvalá potřeba financí...) Zmínka o tom není vůbec neopodstatněná, neboť „divadelnický bramborák“ a později také „Alešův

páreček“ se pak nadlouho staly hlavními dobrotou nejen Hospůdky u divadla, ale i úpické pouti vůbec.

V závěru roku se připomínalo 30. výročí založení Kulturního klubu ROH v Úpici (1950 - 1980). Byl vydán bulletin - péčí Antonína Kubíčka, vedoucího KK ROH. Slavilo se i na jevišti: duší revuálního pořadu „**Koktejl v Klubu**“ byl Ladislav Tomm.

Když pak Věra Husáková (už jako předsedkyně souboru) děkovala na výroční schůzi členům souboru za práci, ocenila zejména, že členové - i ti, co dělali křoví - vynaložili (až neúměrně!) mnoho času divadlu a řadě činností s tím souvisejících - na úkor rodin a svého volného času, ...

ROK 1981

ROK DEBUTUJÍCÍCH REŽISÉRŮ

V roce 1981 se úpický soubor opět představil na vrcholné přehlídce československého amatérského divadla - na Jiráskově Hronově. Uvedl inscenaci V. Krasnogorova „**Tak kdo k čertu odejde?**“ Šlo o satirickou komedii, kterou se podařilo transponovat do našich podmínek. Režijně debutoval Milan Kýnl. V hlavní roli Nikolaje dominoval Vladimír Hetflejš, takže získal v Hronově cenu za mužský herecký výkon. Zaujali však i Květoslav Matyska a Jaroslav Kadaník. Svou první větší hereckou příležitost zde dostaly i Jana Kýnllová ml. (nyní Králíková) a Zina Rozumová (nyní Rýgrová). Premiéra se uskutečnila 31. 3. a hrálo se pak u nás i na Slovensku (celkem 16 repríz).

Rok 1981 však znamenal první režijní zkušenosti i pro další dva členy souboru. Svůj režisérský křest prožil totiž Zdeněk Vylíčil ml. Se svými vrstevníky nastudoval „**Bramborový den**“ Františka Brüstla. Premiéra se konala 1. 12. a tento veskrze mladý muzikál dosáhl i několika repríz.

Krista Zahradníková uvedla ve spolupráci se ZDŠ Blahovka a městským muzeem pořad k 60. výročí KSČ „**Křižovatky času**“. Ten pak postoupil i do Krajské přehlídky Tribuny nových forem KVC (ve Dvoře Králové nad Labem).

Od 27. 3. do 5. 4. 1981 byl KK ROH spolu s dramatickým odborem a ve spolupráci s KKS Hradec Králové pořadatelem **Krajské divadelní přehlídky kategorie „A“**. Hodnocena byla dobrá organizace, ale s původním úpickým festivalem to už mělo společného čím dál méně...

Na krajském aktivu amatérského divadla Východočeského kraje byl úpický soubor hodnocen jako nejlepší. Za herecké výkony převzali ocenění Vladimír Hetflejš a Květoslav Matyska, za dlouhodobou práci s dětským divadelním souborem Zdeňka Šmídová.

Nástup do podzimní sezóny 1981 předznamenal přípravu na inscenaci hry A. S. Gribojedova „**Hoře z rozumu**“. Důvěru dostal „**trutnovák**“ Petr Kracik, tehdy student 2. ročníku DAMU (později vynikající profesionální režisér a mnohaletý ředitel pražského Divadla Pod Palmovkou).

Režisér Petr Kracik

ROK 1982

ROK VZKŘÍŠENÍ BENÁTSKÉ NOCI

Premiéra Gribojedova „**Hoře z rozumu**“ pod režijním vedením Petra Kracika se uskutečnila 11. 3. Šlo o scénickou montáž z překladů B. Mathesia a B. Fraňka sestavenou A. Dudkovou (DAMU). Tato kontroverzní inscenace, jež shrnula děj do jediného konfliktu hlavního hrdiny Čackého (jako host hrál tuto postavu další „**trutnovák**“ a student DAMU Vlastimil Kubec) se soudobou společností, spolu s netradiční a vysoce působivou výtvarnou složkou Mirko Marka (student AVU), vzbudila nekonečnou diskusi diváků i odborné veřejnosti. Z úpického festivalu si odnesla cenu za nejlepší herecký ženský výkon Irena Vylíčilová a soubor se kvalifikoval do Svitav na Národní přehlídku ruských a sovětských divadelních her. Samo představení nevyvolalo u diváků odezvu, jakou by si soubor přál (přes důkladnou přípravu - 65 zkoušek); stalo se však pro soubor zajímavým školením. Odborníci ovšem oceňovali tvůrčí přístupy režisérovy i výtvarníkovy.

Úpický festival začal v tomto roce v sobotu 8. května. Jeho zahájení stojí za připomenutí, protože ukázalo možnosti spolupráce mezi ochotnickými soubory

„*Kterak úpičtí Tataři porazili*“ - na snímku sám autor J. E. Marek (coby krásná děva)

z okolí - namísto dřívějšího, někdy až nezdravého patriotismu. Pochopitelně šlo především o vztah Úpice a Trutnova. Větší z těch dvou byl totiž někdy podezříván, že chce početně slabšímu „**vybrat talenty**“, jindy byl zase silnější nedůvěřivý k různým nabídkám a záviděl menšímu městu slavnou divadelní tradici... Přesto se v osmdesátých letech čím dál více „**úpičáků**“ prosazovalo v „**trutnovské kultuře**“, a to zpětně napomáhalo vzájemné spolupráci. Festival tedy byl zahájen velkým kostýmovaným průvodem, který prošel celým městem až na náměstí. Nechyběli

v něm ochotníci z širokého okolí, dechovka, ani mažoretky. Podstatné však bylo, že byl současně nástupem několika set herců k „velkopředstavení“! To se odehrálo na celé ploše úpického náměstí. Přibližně čtyři tisíce diváků se pak stalo účastníky happeningu v režii trutnovského Jiřího E. Marka na historické téma staré úpické legendy: „**Kterak úpičtí Tataři porazili aneb proč Bátů z Evropy zdrcen odešel**“. Na náměstí se prostě strhla středověká bitva s milostnou zápletkou, rafinovanou lží a spoustou legrace. Chvillemi to vypadalo možná zmateně, protože hra nemohla mít pro své rozměry a počty herců žádnou zkoušku, ale Jirka Marek vše tlampačem uřídil, takže Úpičtí statečně zvítězili. Byla to podívaná, kterou Úpice ještě nezažila!

V létě uspořádal úpický soubor opět za účasti okolních ochotnických souborů „**Velkou noční divadelní slavnost - Benátskou noc**“ včetně rituálního soudu nad kohoutem a jeho následující popravy, takže byla po 60 letech probuzena stará místní tradice. Noc měla velkou návštěvnost a tak příznivý ohlas (vydařilo se i počasí), že bylo žádáno její opakování. Drama setnutého kohouta ovšem vyvolalo vášnivé diskuse. Dodnes mnozí také nechápou, jak se velký kolotoč dostal pod Velbabu přes úzký most v Suchovršicích, jak se vyplatil starý brod přes řeku, kterým projížděla i osobní auta atd. Celá louka byla zaplněna tanečními parkety, provizorním jevištěm, stánky s občerstvením a dalšími atrakcemi. Nikomu se ani ráno nechtělo domů.

Další velkou akcí se už pomalu tradičně stává „**úpická pouť u divadla**“. Hraje tu muzika, je tu dobré občerstvení (hlavně divadelnické bramboráky), chladné pivo, příznivé ceny a vřelá obsluha. Tady někde vznikala tradice dnešní „Hospůdky na plotě“ - víkendového posezení před Bohémou.

ROK 1983

ROK ČESKÉHO DIVADLA

Na podzim 1982 se začala studovat opereta „**Uličnice**“. Byla dohodnuta spolupráce s Klubem pracujících Trutnov. Jeho Velký studiový orchestr za řízení Jana Haase, který opět písně a hudbu aranžoval, bude hrát zdarma - výnosy půjdou do jedné pokladny a čistý zisk se rozdělí na půl! Termín premiéry byl stanoven na prosinec 1982, pak na únor dalšího roku. Nakonec „Uličnice“ v režii Jaroslava Jörky spatřila světlo světa 10. 3. 1983, byla ještě 3x reprizována v Úpici a 5. 4. v Trutnově. Brzy však ustoupila úsilí zaměřenému k Roku českého divadla a doplatila tak na termínové zpoždění premiéry.

Ještě v březnu své síly spojily ochotnické soubory z Úpice a ze Svatoňovic a společně s Domem pionýrů a mládeže a hudebním odborem úpického Kulturního klubu ROH připravily 20. 3. v koordinaci se Suchovršickými - „**Vynášení Smrtky ze vsi**“. Šlo o další pokus oživit staré tradice. Průvod šel k suchovršické lávce a tam se spojil s tradičním průvodem suchovršickým. Pak však kdosi věčně poznamenal, že nelze chodit vynášet Smrt proti proudu řeky, protože by znovu příplula do města. Asi měl pravdu. Příští rok už zase šel se Smrtkou jen průvod ze Suchovršic.

Rok 1983 byl ale především **Rok českého divadla**. Měl připomenout několik významných výročí (200. výročí vzniku Stavovského divadla v Praze, 115 let od

položení základního kamene Národního divadla a 100 let od definitivního otevření Národního divadla) a celkově podpořit české divadlo. Současně se chystalo opět slavnostní otevření Národního divadla - tentokrát po náročné generální rekonstrukci, kdy navíc vznikla Nová scéna ND. Slavnostní premiéry byly mediálně připravovány a očekávány s napětím. Z celé republiky byly vypravovány vlaky s diváky a vytvářela se atmosféra - podobná té před sto lety.

A co úpičtí divadelníci? Dlouho přemýšleli, jak k celostátním oslavám divadla přispět. Úpické divadlo navíc samo slavilo své 160. narozeniny. Z několika námětů nakonec jasně zvítězil jediný: zahrát si divadlo tak, jak ho hrávali dávní předchůdci - na náměstích a návších. A s tímto divadlem projet okolní města a vesnice. Tenhle zprvu jednoduchý námět kočovného divadla se postupem času stále víc a víc rozvíjel, až z něho vzniklo putování osmnácti českými městy - do Prahy k základním kamenům Národního divadla, se symbolickým kamenem z hradu Vízmburk.

Velmi důležité bylo vybrat pro tuto cestu správnou hru. Při konzultaci v královéhradeckém divadle Drak řekl jeho dramaturg Klíma Vladimíru Hetflejšovi - hrajte Burianovu Dorotu... Byl to skutečně vynikající nápad. Režie byla nabídnuta po zkušenosti s „Hořem z rozumu“ znovu Petru Kracikovi, hudbu dostal na starosti Bohumil Truneček, nádherný plakát vytvořil v Heřmanově Městci ak. mal. Jan Hlína a mohlo se začít. Lidová „**Hra o Dorotě**“ si díky nápadité režijní koncepci a scénickému řešení Jaroslava Milfajty (student DAMU) získala hned od počátku sympatie všech protagonistů. Jevištěm byl žebříňák s popravčím pódiem, nad tím vším létal živý anděl na obrovské kládě a zněla nádherná lidová hudba. Bylo to úžasné. Zkoušelo se nejprve v divadle, ale za opravdovými aranžovacími zkouškami se muselo hned zjara ven - do parku před divadlo. Na konci dubna bylo představení předvedeno na Dlouhých Záhonech „okresní schvalovací komisi“ - tehdy vůbec nebylo jednoduché obhájit hru s náboženskými prvky.

Ještě jeden moment v celém projektu byl důležitý. Závěrečný průvod Prahou bylo nutno důkladně připravit. Dnes se zdá vše úsměvné, ale bylo velmi komplikované získat k němu a k celé cestě povolení. Najednou byli úpičtí divadelníci podezřelí - nejde o nějakou demonstraci? Proto bylo nutno získat podporu všech osmnácti měst a dokonce - k plánovanému pražskému průvodu získat i jejich ochotníky. Přece nemohlo jít za koňským povozem k Národnímu divadlu jen několik „úpických kočovných herců“. K divadlu přece musí dojít skutečný průvod !!!

Podruhé byl využit princip, podle kterého vznikl i úpický festival. Divadlo musí být aktuální, nestačí vzpomínat... Celý projekt proto byl spojen ještě s jednou myšlenkou, kterou nemohl nikdo napadnout ani v nejmenším. Se symbolickým kamenem pro Národní divadlo se poveze ještě mírové poselství z osmnácti měst - celosvětovému mírovému kongresu, který se právě v těch dnech v Praze konal. K tomu jen malá poznámka: den před příjezdem úpického kočovného divadla do Prahy probíhalo dramatické jednání na ministerstvu kultury a pražské radnici a - úpické kočovné divadlo dostalo zákaz vstupu do Prahy. Tenkrát se Josef Strnad a Vladimír Hetflejš, jako vyslanci, zeptali, zda to je míněno vážně, že mírové poselství z 18 měst nesmí být kongresu předáno? Po poradě nejvyšších představitelů ministerstva kultury a města Prahy bylo povolení k průvodu Prahou k Národnímu divadlu nakonec vydáno.

Po náročném přípravném období mohla začít první - tzv. Náchodská etapa (29. 4. - 1. 5.). Vyráželo se trochu do nejistoty: Přijmou projekt i ochotníci navštívených měst? Budou diváci při představeních venku vidět a slyšet? Bude to vůbec fungovat? Už po prvních představeních ale nebylo pochyb: diváci, kteří se většinou s po-

dobným divadlem nesetkali, byli nadšení. Místní ochotníci vítali úpický soubor zpravidla na hranicích obce a společně pak šli v průvodu až na místo představení, obvykle na náměstí. Myšlenku kočovného divadla a poselství mírovému shromáždění v Praze podpořily i místní samosprávy. Truhlíce s dokumenty o životě jednotlivých měst se hned od počátku utěšeně plnila. Červený Kostelec, Česká Skalice, Nové Město nad Metují, Náchod, Hronov a na závěr premiérového tří denního putování Rtyň v Podkrkonoší. Už tady bylo zřejmé, že akce - zrozená v úpické divadelní Bohémě - přerostla ve hnutí. Řečeno slovy jednoho z hlavních organizátorů Vladimíra Hetflejše - „... divadlo vešlo do ulic ...“

Mírové poselství - divadelní putování

V pátek 6. 5. se úpičtí divadelní „kočovníci“, vybaveni nezbytnými koláči od představitelů města, vydali od úpické radnice na II. etapu - na téměř desetidenní putování ku Praze: Trutnov, Dvůr Králové nad Labem, Jaroměř, Dobruška, Týniště nad Orlicí, Třeběchovice pod Orebem, Hradec Králové, Chlumeck nad Cidlinou, Poděbrady, Nymburk - a Praha, Slovanský ostrov. Z plánovaných míst byly vynechány (ne vinou divadelníků) jen Čelákovice. V sobotu 15. 5., v krásném slunečném ránu stál před režisérem přetěžký úkol. Vzhledem k tomu, že každá postava měla dvě až tři herecky zpravidla velmi vyrovnané alternace, musel určit, kdo v pražském finále bude hrát v oněch osmi „mluvících“ rolích. Krátce po snídani bylo rozhodnuto a ... parta to přežila.

Z barrandovských ateliérů se narychlo stěhovaly praktikáble pro stavbu velikého podia ... Během sobotního dopoledne se před hotel Olympik začaly sjíždět autobusy s ochotníky z většiny etapových měst, aby se i oni zúčastnili závěrečného průvodu Prahou. Všem spadl kámen ze srdce. Nepůjdeme sami, přijeli... Průvod 500 lidí, vedený trutnovskou dechovkou, se v Praze přesně ve 13 hodin vydal na závěrečnou etapu. O dvě hodiny později předal Vladimír Hetflejš a Antonín Hejna jménem všech východočeských ochotníků národní umělkyni Libuši Domanínské

symbolický základní kámen, který s nimi po celou dobu putoval. Byla to hlavice polosloupu z dávného hradu Vizmburk, věnovaná Archeologickým ústavem ČSAV a městem Úpice. Spolu s dokumenty z jednotlivých měst a kronikou putování bylo předáno i Mírové poselství pražskému světovému shromáždění. Pak už zazněly první tóny jedné z největších inscenací v dějinách úpického divadla.

Už v průběhu II. etapy úpického divadelního kočování připravoval především Josef Strnad další akci - **Ústřední přehlídku dechových orchestrů LŠU**. Konala se 20. - 22. 5. 1983 - jako soutěžní akce v divadle. Organizátoři však přišli na nápad prezentovat dechovky i v celém městě a okolí. Vyvrcholení pak přišlo v sobotu v podvečer, kdy hvězdiové pochody dechovek přivedly na úpické náměstí davy lidí, aby byly přítomny v Úpici nevídanému dechovkovému show.

Ani poté však nebyl čas na vydechnutí. Už 9. 7. se opět přihlásila **Benátská noc** pod Velbabou, rozšířená tentokrát o předvečerní program pro děti. Opět starosti, opět práce - na louku k řece byla zřízena stabilní přípojka el. proudu a vylepšen byl „most“ přes Úpu - brod. Noc se povedla a byla radostná pro dva a půl tisíce návštěvníků.

Benátská noc - stavba mostu přes Úpu

Za tři týdny byla **Divadelní staročeská úpická pouť**. Rok českého divadla motivoval úpické i okolní ochotníky, takže výsledkem bylo skutečné pouťové divadlo (veselé scénky, skeče a pouťové vtípky) na náměstí plném kolotočů.

Se „**Hrou o Dorotě**“ se pak jezdilo ještě celý podzim (Hronov, Opočno, Vrchlabí, ...). Obnovení inscenace v roce 1987 bylo na amatérské poměry nevídané (Úpice, Nové Město nad Metují, Mělník, Janské Lázně, Častolovice) a svědčilo o obrovském zájmu o tento typ divadla. Celkem se hra o svatě Dorotě hrála 33x!

Nezapomínalo se ani na vzdělávání: režisérský kurs na Jiráskově Hronově absolvoval Ivan Pospíšil a již druhým rokem studoval režii na Lidové konzervatoři v Hradci Králové Pavel Švorčík.

Podzimní období bylo věnováno nastudování komedie „**S.O.S.**“ (Strašně Ošemetná Situace). Režii měl Zdeněk Vylíčil st. Premiéra se konala 19. 11. - na závěr Roku českého divadla. Byla ozvláštněna i tím, že se jí zúčastnil autor - Ján Solovič. Ten také živě diskutoval na odpoledním aktivu pracovníků amatérského divadla, který pořádalo Okresní kulturní středisko v Trutnově.

Rok českého divadla ve Východočeském kraji uzavíral **Krajský aktiv pracovníků v oblasti amatérského divadla Východočeského kraje** s vyhodnocením souborů a jednotlivců. Za osobní přínos v rozvoji amatérského divadla obdrželi pamětní listy Vladimír Hetflejš, Josef Strnad a Věra Husáková. I s dalšími oceněními pro úpický soubor se roztrhl pytel. Bylo jich asi deset - a potěšily.

Ze závěrečného ročního bilancování činnosti souboru vyšlo 16 795 registrovaných brigádnických hodin. To všechno stihlo 40 registrovaných aktivních členů. Ve výroční zprávě řekla předsedkyně Věra Husáková: „Myslím si, že v letošním roce dosáhl náš soubor nejvyššího vrcholu amatérského divadla. Záleží tedy na nás všech, jak dlouho vydržíme.“

1983 - 1984: 160. VÝROČÍ OCHOTNICKÉHO DIVADLA V ÚPICI

ROK 1984 ROK S FIDLOVAČKOU

V Úpici už je to tak, že na přelomu sezóny roku 3/4 příslušného letopočtu se měří čas od zrodu úpického ochotnického divadelnictví. V roce 1983 - 84 tedy bylo divadlu 160 let.

A tak **festival Úpice' 84** také výročí završoval. Konal se 19. - 26. května. A hned v sobotu odstartoval opět happeningem „**Kterak úpičtí Tataři porazili aneb Je libo tatarský biftek?**“ Jevištěm a hledištěm bylo opět celé náměstí Míru. Hrál se bez zkoušek a představení bylo zároveň premiérou i derniérou. Ochotníkům přišli na pomoc trutnovští. Co mají lidi dělat, to se dozvídali z tlampačů a vyvěšovaných cedulí. (To víte, byla to spíš legrace než umění.)

Uprostřed festivalu vybuchla puma. Představení ZV ROH Blansko „Elektrická puma“ totiž přivezlo autorské divadlo vyhraněného typu. A stalo se divácky nejatraktivnější. Získalo i hlavní cenu. Domácí odešli s tradiční cenou: za inscenaci nejlépe vystihující myšlenku festivalu.

Festival skončil, ale: „Potvrdil se jeho význam a nepochybná autorita. Zároveň však dokázal, že velikost autority festivalu neznamena vždy jeho vyhraněnost.

Úpice se stala jakýmsi „před Hronovem“, a tím ohrozila svůj smysl. Po desetiletí existence tohoto festivalu jej bude nutno opět vymezit.“ (J. Vinař, Javisko č. 11/84, str. 573)

Nakonec se ke 160. výročí divadla v Úpici stala poslední hrou „**Fidlovačka**“ J. K. Tyla. Text upravil Jan Císař a režijního vedení 44 herců se ujal hostující profesionální režisér Antonín Navrátil. Premiéra se konala 21. 4. 1984. Hra vydržela na repertoáru dva roky (do 15. 11. 1986) a dokonce - poprvé v dějinách úpického souboru - se hrála v zahraničí, v Belgii.

Ke konci roku se oslavovalo 100. výročí narození A. Zápotockého (čsl. prezidenta). A protože byl úpický soubor nositelem jeho ceny, zdálo se být nevyhnutelné na toto výročí reagovat. Podle scénáře hry I. Zeleného, který ve scénáři akcentoval pobyt A. Z. v našem kraji, byl uveden vzpomínkový pořad „**Náš Antonín Zápotocký**“. Šlo vlastně o historickou koláž, již doplnily dobové písně a fotografie. Premiéra se konala 18. 12.

I když to s úpickým divadlem souvisí jen velice volně, je vhodné připomenout, že to byl právě úpický soubor, který zajišťoval **doprovodné akce Závodu míru 1984**. Trutnov se totiž stal etapovým městem, peloton tu pobyl tři dny a Josef Strnad a Vladimír Hetflejš odpovídali právě za doprovodné akce. Nemohli nevyužít potenciálu divadelního souboru z Úpice. (Mimochodem: i díky těmto programům byl pak Trutnov vyhodnocen jako nejlepší etapové město tohoto ročníku vůbec.)

ROK 1985 ROK PRVNÍHO ZAHRANIČNÍHO VÝJEZDU S DIVADLEM

Rok začal **masopustní taškařicí**. Ta se konala v únoru v Radči a nabídla opět dobrou zábavu a bezprostřední atmosféru, kterou umějí úpičtí divadelníci vytvořit - jak už ostatně prokázali mnohokrát.

Rok 1985 byl rokem „40. výročí vyvrcholení národně osvobozenického boje českého a slovenského lidu a osvobození naší vlasti Rudou armádou“ - jak se oficiálně pravilo. Této skutečnosti se využívalo k oceňování dobré práce. K počtě významných se konal i **Slavnostní večer**. První část nazvaná „Jen dál!“, ve které si diváci vyslechli literární koláž z textů Vladimíra Holana, Jana Nerudy i Josefa Kábrty a shlédli pestrý zábavný program místních škol, vrcholila vystoupením mužů oddílu ZRTV Sparty Úpice (s částí spartakiádní skladby). Po přestávce předával hudební pozdravy „Z generace na generaci“ dechový orchestr LŠU Úpice, vedený Zdeňkem Möglichem. Uváděla Jana Stiborová. Audiovizuální pořad v režii Josefa Strnada měl tradičně příjemnou atmosféru a byl pro zájem veřejnosti i opět reprizován.

Zdeňka Šmídová připravila s dětmi ze ZDŠ Blahovka rozkošnou hru „Tři medvídka“. Opakovala se pro školy, dokud byl zájem.

Hlavním programem tohoto roku se však měla stát opereta. Už v r. 1984 si Jaroslav Jörka vybral titul „**Svatba v Malinovce**“ Borise Alexandrova. Dlouhého

náviku se opět zúčastnilo na 40 členů souboru. Jenže dramaturgická nejasnost plytkého textu a také málo odpovědný přístup některých (unavených?) členů souboru způsobil, že se premiéra sice 10. 3. uskutečnila, ale o reprízy už zájem nebyl, neboť i režisér ochořel. A tak hra skončila finanční ztrátou. Soubor tedy nabízel reprízy „S. O. S.“ a „Fidlovačky“.

Možná, že se už všichni viděli na překrásném zájezdě do **Belgie - Dendermonde**. Vždyť vycestovat za „železnou oponu“ nebylo v polovině osmdesátých let vůbec snadné. O to větší radost přinesla zpráva, že je možnost recipročního kontaktu s ochotnickým spolkem z Belgie. Věřit, že se cesta do Belgie opravdu uskuteční, začal však soubor až o Velikonocích 1985, kdy v Úpici uvítal členy divadelního spolku z městečka Dendermonde. A přání se pak stalo skutečností - úpický divadelníci vycestovali. Stalo se tak v týdnu 19. - 25. 5. I díky tomu, že se úpický soubor o své hosty dokonale postaral při jejich pobytu v Čechách, dali si i oni na programu záležet. Prohlídky starobylých měst (Gent, Brugy), ale také třeba výrobní

Zájezd do Belgie

závod jeansové módy světové značky Lee, kterou u nás bylo tehdy možné sehnat jen v Tuzexu. Divadelníci se podívali k Atlantiku i do místních škol, byli přijati také na místní radnici. Večery pak trávili všichni společně, zpravidla u některého z členů místního spolku. Nezapomenutelný byl také výlet do nočního Bruselu. Krásně osvětlené starobylé uličky plné kavárniček, obchůdků a hospůdek, všude plno lidí, centrální náměstí s překrásnou budovou radnice, ... - tak trochu to vše připomínalo pražské Staré Město. Především architektura, v životě města byl však tehdy nepřehlédnutelný rozdíl.

Samozřejmě však nešlo jen o zahraniční výlet, ale hrálo se také divadlo - „Fidlovačka“. O tom, jak byla přijata tato hra, kterou úpický soubor sehrál v sále místní církevní školy, vypovídá nejlépe článek otištěný v tehdejší Rudém právu po návratu domů: „... v městečku Dendermonde měl úpický amatérský soubor velký

úspěch a mně jako Češce zde provdané udělal nesmírnou radost. Členové souboru předvedli perfektní výkon, až člověk pochyboval, zda jsou to opravdu amatéři. Hráli sice česky, v programu však byla hra vysvětlena, a tak nabitý sál věděl, oč se jedná. Když zazněla česká hymna, zpívaná na scéně slepým starcem, draly se lidem do očí slzy. Díky souboru za výkony a výbornou reprezentaci. Mnoha lidem přiblížil naši bohatou národní kulturu. A mně osobně přinesl krásný pocit a prožitky.“ Libuše Marková, Belgie

Nádherné, skvělé, nezapomenutelné! Přesto má výroční zpráva výboru za rok 1985 jiný tón, než v letech předešlých: objevuje se nedostatek financí, rozladění lidí, kteří dlouho zkoušeli a pak si nezahráli („Svatba v Malinovce“). A co horšího, technický stav divadelní budovy způsobuje, že bude na delší

čas nutno ji uzavřít a opravovat. Brigádnické hodiny se budou orientovat na technické práce. Soubor se tedy snažil pomoci řešit i technické záležitosti, ale hlavní tíha úkolu modernizovat budovu divadla ležela samozřejmě na Kulturním klubu ROH Úpice. V této souvislosti je třeba ocenit aktivitu Františka Valka a Antonína Kubička, kterým se podařilo prosadit v období 1985 - 86 realizaci celkové estetické a akustické úpravy hlediště včetně nového osvětlení.

Jaký tedy bude rok 1986?

ROK 1986

ROK DVOU PREMIÉR

Zdálo by se, že je zle. Zájezd do Belgie a „Svatba v Malinovce“ značně vyčerpaly síly a finance souboru. Přišla však ke slovu opět příslovečná aktivita členů souboru. A to nejen v divadelní činnosti - pilně se nacvičovaly dvě nové hry, ale také v oblasti technické. Nejdříve bylo třeba demontovat židle v sále divadla, pak pomáhat při rekonstrukci podlahy; když bylo lino položeno, podlaha stupňovitě uspořádána a balkon upraven, začala patálie s osvětlením. Se zvukem si poradil Stanislav Kábrt. A pak zase sedadla namontovat. Nebýt patronátních ředitelů (Transporta, Texlen, Juta), sotva by se dalo divadlo dohromady: nikdo by to nezaplatil a trvalo by to dlouho. Všechno se muselo stihnout do března. No, řekněme, že na festival už bylo vše připraveno.

15. 3. měla premiéru hra Doris Palotaiové „**Přísní milenci**“ v režii Zdeňka Vylíčila st. a za spolupráce Doc. Dr. Jana Císaře, CSc. Hrála se až do 16. 4. 1987 (10 repríz). A Blanka Vylíčilová s Miloslavou Richterovou si odnesly ceny za své role. Festival se v tomto roce konal 9. - 17. 5. Obohacením jeho programu se stalo také „Jeviště mladý výtvarníků“. Jednalo se o (pro Úpici netradiční) výstavu, kterou koncipovala Helena Fejková z tvorby autorů divadelních kostýmů a jevištních návrhů.

Festival zahajovala úpická inscenace - dramatizace románu Nodara Dumbadze „**Zákon věčnosti**“. Režíroval Jan Novák (už režisér Divadla Na Vinohradech), asistoval mu Pavel Švorčík, čerstvý absolvent Lidové konzervatoře v Hradci Králové. Po úspěchu na úpickém festivalu byla hra vybrána na národní přehlídku do Svitav. Dostala cenu za angažovanou dramaturgii a velké uznání za výkon Ladislava Tomma v roli kariéristy, ředitele kombinátu.

Přestavby a úpravy v divadle

(zleva) František Lusk, Pavel Švorčík

(zleva) Zdeněk Vylíčil ml., Bohumil Truneček

ROK 1987

ROK BEZ PREMIÉRY

Nicméně: V roce 1987 přišel propad.

V novinách byla sice oceněna předešlá kolektivní práce souboru, přesto postřehla Pochodeň (celkem správně) příznaky krize - především na postě dramaturgů a režisérů. „Začínají scházet osobnosti z vlastních řad. Spolupráce s profesionály je podnětná, ale? Na jedné straně bylo dosaženo mnoha úspěchů, ocenění na národních přehlídkách, reciproční vystoupení v Belgii.... Na druhé straně je tu ... nedostatečná motivace ochotníků, která úzce souvisí s nízkou reprízovostí nastudovaných her“ (Pochodeň 2. 4. 1987). Dalším problémem je nedostatek fundovaných režisérů.

Nyní klesá i počet uskutečněných představení na třetinu. Ale je to málo? Vždyť další ochotnické síly padly na jiné aktivity - Masopusty, pouti, lidové slavnosti, slavnostní pořady, ... !

Masopust 1987

V návrhu na usnesení výroční členské schůze Dramatického odboru A. Jirásek ze dne 23. 1. 1987 se sice objevuje řada plánů a předsevzetí, nicméně většinu se realizovat nepodařilo. A tak jenom reprízy „Přísných milenců“ a „Zákona věčnosti“ svědčily o tom, že soubor žije. („Zákon věčnosti“ byl reprizován např. v červnu na přehlídce v Letohradě a také na Týništském divadelním podzimu).

Jediného ocenění, které se souboru dostalo, bylo ocenění Věry Husákové od odboru kultury ONV za dlouholetou úspěšnou činnost v oblasti amatérského divadla. Věruška to tedy opět zachránila! Stala se dobrou duší souboru a stála za řadou úspěchů, které by se bez její práce zřejmě nikdy nezrodily.

V roce 1987 dosloužila původní divadelní opona z roku 1938. Došlo tedy k její výměně. Divadelní činnosti to sice v té chvíli nepomohlo, ale soubor i diváci se mohli těšit, že novou inscenaci v příštím roce a také představení 10. festivalu otevře opona zcela nová - krásně sametová.

ROK 1988

ROK 10. ÚPICKÉHO FESTIVALU

10. ročník úpického divadelního festivalu měl znamenat výrazné oživení pro amatérské divadlo vůbec. Poprvé se totiž měly setkávat (střetávat) v přímé konfrontaci soubory amatérské s profesionálními: nejen diváci tedy měli příležitost srovnat práci, podmínky, výkony i výsledky jak amatérů, tak profesionálů. Festival byl doplněn i divadly dětskými, festivalovou poutí (pojatou jako oslava MDD), autorskými semináři, recitály i loutkovým divadlem. Nechyběl ani slovenský soubor ze Zelenice.

Festival se opravdu úspěšně uskutečnil. Stal se skutečně velkou tvůrčí dílnou. Ale - domácí soubor se festivalovému obecenstvu nepředstavil včas. Totiž - bylo rozhodnuto o spolupráci s Pavlem Dostálem. Ten měl nazkoušet hru Voskovce a Wericha „**Balada z hadrů**“. Inscenační potíže však způsobily, že se soubor nedokázal srovnat s termíny nutnými pro výběr na festival. Nakonec uvedl „Baladu“ mimo festival - premiéra se konala 14. 5. A tak byl jubilejní festival sice v Úpici, ale bez účinkování úpického souboru. Úpický soubor pak na představení ještě pilně

Čertohrátky 1988

pracoval, znovu hru uvedl „v druhém“ vydání 24. 9. a pak už s ní jel na Týnišťský divadelní podzim, absolvoval okresní přehlídku a úspěšně ji reprizoval až do 24. 11. 1989.

Byla tu však otázka: Co bude hrát „velký“ soubor dál? Vladimír Hetflejš, vůdčí kulturní osobnost osmdesátých let v Úpici i v okrese Trutnov, už pracoval mimo okres a režiséři Jörka, Tomm, Strnad, Vylíčil st., Kýnl už by také rádi předali žezlo mladším. A tak padla volba na Pavla Švorčíka. V letech 1980 - 1985 navštěvoval

Lidovou konzervatoř v Hradci Králové - právě obor divadelní režie. Dokonce jeho kontroverzní absolventská práce, inscenace „Druhé loupežnické pohádky“ Karla Čapka (za spolupráce Josefa Kábrta), měla v Mekce českého dětského divadla v Kaplici velký úspěch! A tak proč by si nemohl zkusit režírovat velké divadlo? Festival „nehrozil“, a tak bylo prostě místo i pro experiment. Pavel Švorčík si zvolil „Komediji o dvou kupcích a židovi Šilokoj“ (autorů Jaroslava Kolára a Jana Kopeckého).

Na Kulturním klubu ROH v Úpici ležela i odpovědnost za soutěže Brigád socialistické práce. I když to vypadá „vážně“, mělo jít především o legraci, a tak se jí ujali šprýmaři z divadelního souboru: Irena Vylíčilová, Aleš Kleiner, Ivan Pospíšil, Květoslav Matyska a Jaroslav Jebousek. Jednak komentovali soutěže; jednak přišli s programem „**Čtyři z jednoho města**“ (19. 2. 1988).

Soutěž se líbila, a tak se protagonisté pustili v prosinci do programu „**Čertohrátky**“. Přibyla Jana Sedláčková, Pavel Mach, Petra Hetflejšová a Zdeněk Vylíčil ml. A vznikla dvě představení, pěkné předvánoční pořady pro děti.

ROK 1989

ROK „ŠILOKA“

Úspěšné **Čertohrátky** a program pro BSP si ovšem „zadělalý“ na opakování podobných akcí i v roce 1989. A tak se hned 4. 3. konalo v Úpici další místní a 30. 3. i okresní kolo soutěže BSP. A v závěru roku přišly znovu ke slovu i Čertohrátky pro děti.

V březnu se uskutečnila premiéra „**Komedije o dvou kupcích a židovi Šilokoj**“. Pavel Švorčík inscenoval „divadlo na divadle“. „Pouťový“ příběh - lidová

Dechovky na úpickém náměstí 1989

hra - s hudbou M. Ballinga v aranžmá Bohumila Trunečka se hrál na scéně Pavla Švorčíka a Ireny Vylíčilové - s cílem bavit diváka! A protože byl uveden ve správnou dobu a dal se hrát v divadle i v přírodě, stal se svými 32 reprízami a dlouhou dobou na repertoáru úpického divadla vlastně představením rekordním (16. 3. 1989 - 1993). Hrál se doma, v okolí, ale i na krajské soutěži v Lomnici nad Popelkou, v Ústí nad Orlicí, v Parku kultury a oddechu v Praze, na zámku ve Starém Rohozci, v Trutnově, v Mostě, Duchcově, v Jičíně, Krnově, Libochovicích, ...

Čas oponou trhnul - a změněn svět. Listopadový převrat odstartoval návrat od socialismu ke kapitalismu - a nemohlo být vhodnějšího divadelního textu „k přelomovému“ období. Došlo i k obměně herců.

ROK 1990

ROK PO SAMETOVÉ REVOLUCI

I v roce 1990 tedy pokračovaly **reprízy „Šiloka“**, úpický soubor s ním dokonce vystupoval i na Jiráskově Hronově, který byl nesoutěžní.

Přišel však čas i na oživení operety. A to byla „parketa“ pro Jaroslava Jörku. Opět se domluvil s orchestrem Jana Haase, zpěvů se ujal tentokrát Zdeněk Trnka a po dlouhých letech se v Úpici opět dával „**C. K. polní maršálek**“. A protože účinkovala i pohybová skupina Koletovy hornické hudby ze Rtyně v Podkrkonoší za vedení Ireny Exnarové (tak se v té době říkalo mažoretkám), viděla po delším

Masopust 1990

čase Úpice opět velkou podívanou. Nicméně počet účinkujících i technická náročnost způsobily, že po premiéře 10. 3. 1990 v Úpici, se reprizovalo pouze 3x.

V roce po „sametové revoluci“ dochází k mnoha změnám ve všech oblastech včetně té ekonomické. Přesto se podařilo KK ROH Úpice získat peníze na kompletní **rekonstrukci Bohémy**: dispoziční změna vnitřních prostor, nový bar, vybudování klubového sezení, nové osvětlení a další vybavení, ... Spousta zařizování a práce. Svůj podstatný díl odvedli také členové souboru - řemeslně a úklidovými pracemi. To vše na přelomu jara a léta 1990.

Bude i **festival**? Uskuteční se jeho XI. ročník? Byl přece vždycky o současném divadle! Co teď? Zkusíme to! Nem* smyslu mluvit o problémech... Program byl připraven opět pečlivě. Jenže! Jestliže na inscenace X. ročníku (Úpice '88) přišlo přes 4 tisíce lidí, zeje letošní 400 sedadlové divadelní hlediště prázdnotou. Celkové společenské klima kulturnímu životu mnoho nepřeje, snad je to však jen jev přechodný.

A co spolkový život? Důležité bylo, že se soubor příliš nerozkládal. Přesto nabývalo na důležitosti - při nejistotách existenčních (Bude KK ROH, nebo ne? Má soubor bojovat o budovu divadla, anebo souhlasit s převedením z Klubu na MěstNV?) - stmelovat kolektiv. A tak se pojedje na tajný výlet! Nebo i do zahraničí? Možná. Proběhl masopust a také pouť za tradičních občerstvovacích služeb divadelníků (opět spousta práce, ale i zábavy).

Především však bude třeba hrát divadlo! Ale jaké?

ROK 1991

ROK VSTUPU DO EURODIVADLA

Jaroslav Jörka přišel opět s legrací! Ovšem komedie „**Toulavý kufr**“ se totálně nepovedla. Hrála se jen 22. a 25. 6. 1991.

A tak se dál hledal vhodný text a vhodný režisér. Ani doba příliš nepřeje: kultura je z ekonomických důvodů na posledním místě. Rozpadlo se KKS i OKS, řada kulturních klubů zastavuje činnost pro nedostatek finančních prostředků. Jiné kluby bojují o existenci. Mezi nimi i KK ROH Úpice. V polovině ledna 1991 však vzniká nové středisko amatérské kultury - IMPULS v Hradci Králové. Pokusí se vydobýt na ministerstvu kultury dotaci - ministr p. Uhde zná Úpici z Jiráskova Hronova. Má tedy soubor „dveře otevřené“?

Vzniká společnost Eurodivadlo Francie. Začala se utvářet již v průběhu roku 1990. Jejími členy se stávají divadelní soubory, ale i jednotlivci - herci a přátelé divadla, pracovníci kulturních zařízení, podniků a organizací, podnikatelé, obchodníci. V roce 1991 sdružovalo Eurodivadlo na dvacet souborů z deseti zemí Evropy. Sídlem jeho sekretariátu se stala Úpice. Důvodem k tomu byly výsledky práce úpických divadelníků, jejich schopnost zorganizovat i mimořádně náročné akce, vynikající divadelní zázemí a v neposlední řadě i téměř 170letá ochotnická tradice. Jednotčím momentem veškeré činnosti Eurodivadla byla snaha o co možná nejužší spolupráci lidí, žijících v různých částech našeho kontinentu. Jádrem práce bylo samozřejmě divadlo. Výměna konkrétních představení, spolupráce při jejich tvorbě, společné vzdělávací akce, ...

V říjnu 1991 vyjíždí úpický spolek do Francie, aby tam v městečku Coyo la Forette nedaleko Paříže sehrál několikrát „**Komedii o dvou kupcích a židovi Šilokovi**“ - a to s velkým úspěchem! A jazyková bariéra? Hrál se česky, základní děj divákům přiblížil podrobnější francouzský text v programech. Nevznikl tedy žádný problém a hlavně - použité jednoduché a srozumitelné herecké a jevištní ztvárnění všechny bariéry smazalo.

Ale co nová premiéra v Úpici? Co nový text? Byli kontaktováni P. Kracik, J. Novák, A. Boková, J. Císař. Petr Kracik doporučuje „Komedii o hvězdě“, opět starou lidovou - vánoční - hru. Základem je text, který se dochoval díky písmákovi Věnceslavu Metelkovi. Bylo rozhodnuto a dohodnuto: Režisérem představení „Komedie o hvězdě“ bude Jaromír Knittl, jeho asistentem, který povede zkoušky v době režisérovy nepřítomnosti, bude Ivan Pospíšil. Jaromír Knittl pochází z Prahy a od roku 1968 žil a pracoval ve Francii. Byl jedním z hlavních iniciátorů vzniku Eurodivadla a stal se také jeho ředitelem. Společná (mezinárodní) tvorba v rámci Eurodivadla tedy začala. Cílem režiséra Jaromíra Knittla a autora Jana Kopeckého bylo vytvořit představení, jež „vzniká spoluprací herců a diváků v prostoru tvořivé fantazie, družnosti a radosti.“ O tvořivou atmosféru se mělo postarat i neobvyklé pojetí: herci i diváci byli na jevišti! Premiéra se uskutečnila 7. 12. 1991, repríza 12. 12. a pak hned do Francie. Při tomto prosincovém zájezdě se soubor vlastně vracel na známé místo, do přátelského prostředí, kde byl velice srdečně vítán (oficiálně i neoficiálně). Tentokrát se však nehrálo pouze v Coyo la Forette, ale bylo zajištěno několik repríz i v Le Mans. Ani tentokrát nevznikla žádná bariéra, neboť příběh zrození Ježíška je znám všude a tedy ani překladu nepotřebuje. Při obou zájezdech se úpický divadelníci podívali i do Paříže a za dalšími pamětihodnostmi, užila se samozřejmě spousta legrace a především - vytvořila se nová „mezinárodní“ přátelství.

Eurodivadlo

100 38
JEUDI 3 OCTOBRE 1991 - LE PARISIEN

VI 60 SENLIS ET SA REGION

COYE-LA-FORET

Du théâtre à l'heure tchécoslovaque

Créé il y a presque un quart de siècle, le théâtre de la Lucarne, à Coyo-la-Forêt, est sans doute la plus ancienne troupe d'amateurs dans l'Oise. Le week-end prochain, il s'era à l'heure tchécoslovaque.

Lucarne a été accueilli au sein de l'association Euro-Théâtre-France les contacts à travers toute l'Europe se sont multipliés. L'amitié et l'amour du théâtre ont fait le reste.

La compagnie Alois Jirasek sera donc sur les planches du centre culturel vendredi 4 et samedi 5 octobre avec une pièce populaire du baroque tchèque d'après « le Marchand de Venise », de William Shakespeare. Bien que jouée en tchèque, cette pièce devrait néanmoins séduire le public de la région par son jeu de scène extrêmement visuel, par ses chants et ses danses issues de la tradition tchèque.

Une rencontre imprévue ? Pas vraiment en réalité. En fait depuis que le théâtre de la

A 21 heures au centre culturel de Coyo-la-Forêt.

Théâtre de la Lucarne : 24 ans déjà

CLAUDE Domenech, directeur du théâtre de la Lucarne et secrétaire adjoint d'Euro-Théâtre-France, peut se réjouir de l'essor pris en quelques années par une troupe d'amateurs née à Coyo-la-Forêt, voici vingt-quatre ans. Aujourd'hui, le renom du théâtre de la Lucarne dépasse largement les limites du département puisqu'il fut même sélectionné pour représenter l'Artois-Picardie au Festival de Tours. Il participe aussi à l'animation théâtrale de Coyo-la-Forêt avec le festival annuel et la promotion du théâtre dans les écoles. C'est ainsi que l'école primaire des Bruyères bénéficie, depuis de nombreuses années, d'une demi-journée par semaine consacrée à l'art dramatique : plus de 80 élèves sont inscrits à l'école de théâtre.

Vendredi 4 et samedi 5 octobre, la compagnie Alois Jirasek sera à Coyo-la-Forêt, vendredi 4 et samedi 5 octobre.

Zájezd do Francie

ROK 1992

ROK VĚRUŠČINÝCH 70. NAROZENIN

Spolupráce v rámci Eurodivadla pokračovala i v tomto roce. Ve dnech 16. - 24. 4. se uskutečnila nejvýznamnější akce pod názvem „**Východočeské dny Eurodivadla Francie**“. Program této mezinárodní akce bylo možné navštívit nejen v Úpici, ale i v řadě dalších měst: Výstavu francouzského umění (Trutnov), symfonický žalm „Král David“, ve kterém vystupovali společně profesionální i amatérští pěvci, recitátoři a soubory z Čech i Francie (Úpice, Dvůr Králové nad Labem, Pardubice, Hradec Králové), dvě divadelní představení Divadla La Lucarne z Coye la Forette - „**Siciliánc aneb láska malíře**“ (Úpice, Pardubice) a „**Nedorozumění**“ (Hradec Králové, Praha), Večer s francouzským šansonem a poezií (Trutnov, Hradec Králové) a také představení úpického souboru „**Komedie o hvězdě**“ (Pardubice, Praha). Program nadmíru bohatý a zajímavý. A úpický soubor si do své historie mohl zapsat další dobře zorganizovanou úspěšnou akci.

Věra Husáková slaví sedmdesátiny! A to je velká událost, neboť Věruška je duší a organizátorkou všeho dění ve spolku. A tak do restaurace na Dlouhých Záhonech, kde se na konci července oslava konala, přišli kromě těch, kterým v tom zabránila nemoc nebo jiný opravdu závažný důvod, Věrušce pográtulovat opravdu všichni členové spolku. Oslava to byla veselá, srdečná - opravdová!

Píše se však dvanáctý rok úpického festivalu. Bude? Na festivaly se vzpomíná, čas běží. Na festival už není nálada? Rozhodně chybějí peníze. Je konec festivalům? Tak alespoň NĚCO!

Vzniká akce **Úpice '92 - DNY DIVADLA**. 1. - 4. 10. přijíždějí: Činoherní studio z Ústí nad Labem, Divadlo Pod Palmovkou Praha, Divadelní soubor Vicena z Ústí nad Orlicí. Program doplňuje koncert dechových orchestrů ZUŠ v Úpici a SRN, francouzský šansoniér a show program. Pořadatelé „žadoní“, aby alespoň část nákladů dostali zpět. (Zakoupíte-li si vstupenky na všechna 3 večerní představení, odečteme vám 40 Kč z celkové částky. Slevu mají předplatitelé i vy, kteří si koupíte lístek v předprodeji.) Naštěstí nakonec přispěl silný sponzor: Komerční banka.

Jaromír Knittl vyzval úpický soubor, aby v prosinci přijel **opět do Francie**. Vyjednal reprízy „**Komedie o hvězdě**“ v Paříži a okolí. Úpické divadelníky by také rádi viděli i přátelé v Coye la Forette. A tak se v prosinci odjelo s tím, že v Coye la Forette představí úpičtí něco z typicky českých předvánočních tradic a pak se bude reprizovat „**Komedie o hvězdě**“ na vyjednaných štacích. Tentokrát však čekalo úpický soubor nemilé překvapení. Coye la Forette svým přijetím opět nezklamalo a i místní děti byly nadšené z Mikulášské besídky, kterou pro ně úpičtí divadelníci připravili. Avšak - pak už nenásledovalo nic! Jaromír Knittl se „ztratil“ a o reprízách nikdo nic nevěděl. Naštěstí francouzští divadelní přátelé připravili pro úpický soubor náhradní program, a tak byl nakonec i tento pobyt ve Francii příjemný.

A nová inscenace v Úpici? Nevzniká. Věra Husáková usilovně shání někoho, kdo by se ujal režie. Trpělivě obchází domácí režiséry. Ale: Zdeněk Vylíčil st. ze zdravotních důvodů nemůže, Milan Kýnl už není mezi živými (+ 5. 4. 1991), Jaroslav Jörka pauzíruje, Pavel Švorčík reprízuje „**Šiloka**“. Smyčka povinnosti NĚCO udělat se stahuje kolem Josefa Strnada. Nakonec kývne. Jan Novák si myslí, že to musí být komedie. (Dnes na nic jiného lidi nejdou.) Dobře. Pomůže? Je nemocen! Tak tedy sami. Co takhle Goldoni?

ROK 1993

ROK PŘEMĚNY SOUBORU NA SAMOSTATNÝ SPOLEK

22. 4. se koná premiéra Goldoniho hry „**Poprask na laguně**“. Rodila se těžce. Dokonce to jednu chvíli vypadalo, že z inscenace nic nebude. „**Poprasky**“ se nevyhnuly ani souboru. Když se však otřásalo smíchy snad každé divadlo (kromě Třebíče), kam pak soubor s „**Popraskem**“ přijel, všechny těšilo, že to nevzdali. Hrál se téměř dva roky (do 8. 12. 1994). V Úpici, v Trutnově, na přehlídce Inspirace v Hradci Králové, v Českém Krumlově (spolu se „**Šilokem**“ pro Eurodivadlo), v Polici nad Metují, Janských Lázních, Týništi nad Orlicí, Meziměstí, Prachaticích, Jaroměři, ve Vrchlabí i Dvoře Králové nad Labem. Celkem 19x. A sály praskaly ve švech. Nejlip se ovšem hrálo v Malých Svatoňovicích. Proto taky ze všech udělených cen byla největší radost z té „**sousedské**“.

Léto samozřejmě znamenalo divadelní prázdniny, dovolenou, zároveň však spoustu práce okolo **tradiční úpické poutě a také Hospůdky na plotě**.

6. 11. pomohli úpičtí divadelníci Svatohubertskému řádu v Kuksu s organizací **1. Hubertské slavnosti**. Vznikla tak tradice, která trvá dodnes (nyní už ale bez úpického souboru).

Mistr zvuku Stanislav Kábrt

Podstatnou událostí tohoto roku však bylo pro úpický soubor osamostatnění. Do této doby nesl soubor oficiální název Dramatický odbor Alois Jirásek Úpice a byl zřizován Kulturním klubem (dříve ROH) Úpice.

Dnem 18. 3. 1993 se soubor stal samostatným spolkem s právní subjektivitou pod názvem: „Divadlo Aloise Jiráska Úpice - Jednota divadelních ochotníků“

ků“ (historická návaznost na dřívější název ochotnického divadla v Úpici). Kromě změny názvu to však znamenalo důkladně připravit stanovy spolku, které upřesní a vymezí vnitřní organizaci i vnější vztahy, zajistit spoustu drobných i větších organizačních záležitostí, zvládnout i určitý nárůst administrativy a především převzít plnou odpovědnost za další existenci úpického ochotnického divadla, jeho financování, hospodaření, za členskou základnu (více než 50 osob) a vývoj další činnosti.

1993 - 1994: 170. VÝROČÍ OCHOTNICKÉHO DIVADLA V ÚPICI

ROK 1994

ROK ÚSPĚCHU DĚTSKÉHO DIVADLA

170. výročí vzniku ochotnického divadla v Úpici jako by spolek minulo. Žádná nová premiéra, žádná oslava! Možná však bylo tím nejlepším potvrzením, že divadlo v Úpici stále existuje, to, že se soubor (teď už vlastně spolek) osamostatnil - postavil na vlastní nohy. Stejně, jako na sebe museli spoléhat ti, kteří se o vznik divadla v Úpici před 170 lety zasloužili.

Dětské představení „Popelka“

Nekonání oslav však neznamenalo, že by spolek nevyvíjel žádnou činnost. Hned 13. 1. odjela skupinka úpických ochotníků na **Region tour** do Brna. Vlastním programem přispěla k prezentaci Podkrkonoší a okresu Trutnov.

Dále se jezdilo s **reprízami „Poprasku na laguně“**.

Získáním právní subjektivity přibyl souboru další úkol: vydělat si na činnost - vyjít bez dotací. A tak zatímco divadelní práce tak trochu ustupovala, snaha získat peníze se rozrůstala a úspěšně se dařila: pout, Hospůdka na plotě, provozování Bohémy jako víkendové vinárny.

Nicméně - Ireně Vylíčilové to nedalo a pustila se do režie dětského divadla. Upravila si Skořepovu pohádku **„Popelka“**. Vzniklo milé vtipné představení s dětmi a pro děti (ovšem skvěle se při něm bavili i dospělí). 11 repríz (r. 1994 - 95) mluví taky samo za sebe.

8. 10. se konala **2. Hubertská slavnost** v Kuksu a ani při jejím zajišťování divadelníci z Úpice nechyběli.

Rok 1994 uzavřel autorský pořad Josefa Strnada **„Vánoce, ó Vánoce!“** z textů našich básníků, spisovatelů a z lidové poezie, doplněný vánoční muzikou Melanholik bandu Jana Haase. Program vyvolával na tvářích plničkého divadla spokojené úsměvy a svědčil o dobré náladě. V předsálí vystavovali studenti SOŠ podnikatelské Trutnov hotelové ukázky vánočních tabulí a občerstvení.

ROK 1995

ROK ÚTLUMU

V tomto roce spolek zajistil **provoz Hospůdky na plotě**, která se již stala tradicí stejně, jako prodej občerstvení u divadla při **úpické pouti**. Nebyla porušena ani tradice vnitřního spolkového života, a tak hned po pouti se vydala zhruba polovina členů spolku na **společnou dovolenou** (dříve na Vřeštov, nyní do Dolní Kalné). V říjnu se za přispění kulturních i občerstvovacích aktivit spolku uskutečnily

Herec Petr Čepek na návštěvě v našem „táboře“ (ze společné dovolené v Dolní Kalné 1995)

3. Hubertské slavnosti v Kuksu. Nicméně - nebýt těchto vlastně mimodivadelních aktivit, nedalo by se o spolkové činnosti prakticky hovořit. Nemluví se už ani o festivalech, jaksi postupně „vyšuměla“ a utichla i činnost Eurodivadla. Jedinou novinkou tohoto roku bylo zavedení horkovodu do úpického divadla.

A divadelní činnost? „**Popelka**“ byla sice reprizována na zájezdech, ale dospělý soubor nehrál - útlum činnosti ochotnického spolku se projevil absencí nové hry. Zkušeni režiséři Jörka a Strnad režírovat nechťeli a Zdeněk Vylíčil st. už nikdy nebude (+ 2. 4. 1993). A tak se konečně odhodlal ke své první samostatné režii Ivan Pospíšil a začal připravovat muzikál pro činoherce „Jedno jaro v Paříži aneb Krvavá enrietta“.

ROK 1996

ROK VE ZNAMENÍ JARA

Věra Husáková přes zimu dospěla k názoru, že je třeba připomenout „velká výročí“ zasloužilých členů souboru. Sepsala jejich úspěchy i počty „odsloužených“ let a zorganizovala společné setkání všech úpických ochotníků.

Ochotnická sešlost '96, konaná 30. 3., se tak stala příležitostí k bilancování i k poděkování. V pořadu „**Jarní vlání staré gardy**“ pravil moderátor Josef Strnad mj.: „Nečekejte pokračování kroniky našeho souboru. Nebudeme postupovat ani chronologicky, ani systematicky. Pořád prostě vznikl jako archeologická sonda do dob, kdy naši dnešní senioři byli ještě před zenitem. Je tedy na nás všech, abychom přispěli k atmosféře dnešního večera.“ A vysvětlil, že název sešlost znamená

Jarní vlání: Olga a Bohumil Trunečkovi, Jaroslav Matuna

jednak zchátralost = soubor projevů stáří, jednak schůzku, shromáždění, společnost - a je tedy pro dnešní příležitost nanejvýš vhodný.

A vlát znamená lhce se vznášet. A i to bude jistě pro tento večer příznačné. A pak už se střídali interpreti i jubilanti: Jaroslav Matuna (90), JUDr. Jaroslav Jörka (75), Blanka Vylíčilová (70), Olga a Bohumil Trunečkovi (145 let dohromady), Ladislav Tomm, Jana Kýnlová, Jarmila Flídrová, Jaroslava Řezníčková, Berta Šulcová (84), Jana a František Luskovi (126 let celkem), Josef Kult (55); Kristě Zahradníkové a Soně Rozumové byl alespoň poslán hudební suvenýr, když už se nemohly dostavit. Bez gratulace neodešla ani Věra Husáková, ani Josef Strnad. Ze záznamu pozdravil všechny Vladimír Hetflejš, v okénku hostů hovořili Císařovi i další hosté. Domů se šlo hodně pozdě. Nový městský sál zažil pěknou slavnost.

O festivalu se už nehovořilo. Vzniklo však **Úpické kulturní jaro**, konané 31. 3. - 18. 4. pod záštitou města Úpice, bez uvedení pořadatele. Šlo o souhrn kulturních aktivit, jež by se zřejmě stejně konaly, i kdyby „jaro“ nebylo: loutkové představení, dechovka ZUŠ, literární soutěž 1. a 2. st. škol, pietní akt, celorepublikový seminář hvězdářů, hudební komedie.

Z hlediska ochotnického spolku bylo ovšem dobře, že se do programu vešlo i Studio mladých, „odnož“ úpického spolku, jež si při jiných příležitostech dávalo jméno **Společnost Dr. Krásy** (podle prvního textu, který realizovali). Duší této party mladých nadšenců byl Petr Lanta.

4. 5. se uskutečnila premiéra Daňkova a Fišerova muzikálu pro činoherce „**Jedno jaro v Paříži aneb Krvavá Henrietta**“ v režii Ivana Pospíšila. Představení, v němž účinkovala většinou střední generace, mělo solidní úroveň a hrálo se v Úpici i širokém okolí po celý rok do 23. 5. 1997. Bylo i na Jiráskově Hronově.

Z aktivity Společnosti Dr. Krásy se zrodila přehlídka rockových kapel, která se v Úpici uskutečnila 8. 11. pod názvem **Rockfest**. Zatímco dramatizace K. Čapka a Moliéra v provedení Společnosti Dr. Krásy byly hodnoceny příznivě, Rockfest vyzněl rozporuplně.

ROK 1997

ROK ROZHODOVÁNÍ

I rok 1997 nepřekypoval přílišnou hereckou horlivostí. Pokračovaly reprízy hry „**Jedno jaro v Paříži**“, drobné kusy hráli i mladí a opět uspořádali **Rockfest**. Nová inscenace však nevznikla.

Zato se konal 24. 5. již druhý **tajný výlet**. Připravil jej Josef Strnad a trasu výletu vedl nejbližším okolím - ale ne všem příliš známým: Barunčina vyhlídka na Hoříčkách, Červená hora, Devět křížů, Rtně v Podkrkonoší. Výlet končil v Odolově - v Hostinci U Lotranda. A byla legrace! A soutěže! A pití dost! Bylo sice veselo, ale inscenovat původně zamýšlenou taškařici se nepodařilo. Skončilo to jen u her, tancování a zpěvu. Lidé, co přišli „na divadlo“, si nechali vysvětlit, že chybí hlavní představitel - a bez něj se hrát nedá - ale nadšení nebyli.

Spolek držel pěkně pohromadě, ale nehrál. Zatím se o tom jen mluvilo. Ochotníci se spíš realizovali provozem Hospůdky na plotě před divadelním klubem Bohéma nebo při přípravě občerstvení pro tradiční úpickou pouť či při pomoci organizáto-

rům mistrovství Evropy v běhu do vrchu, konaném z iniciativy Maratonstavu (K. Šklíby) v Malých Svatoňovicích. Ale to šlo zase o čepování piva a **poskytování občerstvení** návštěvníkům.

A byla to zase Věra Husáková, která učinila ten rozhodný krok: Připomněla, že se 170. výročí spolku výrazně neslavilo a bylo by tedy dobré připomenout blížící se 175. výročí (1998 -99). Navíc v roce 1998 uplynule už 60 let od postavení budovy a zahajovacího představení úpického divadla a také 75 let od doby, kdy Alois Jirásek souhlasil s pojmenováním úpického spolku svým jménem. Rok 1998 je také 5. rokem samostatnosti spolku. Je tedy už třeba začít s přípravou, určit režiséra, který si vybere vhodnou hru, obsadí do ní pokud možno všechny herce a vytvoří inscenaci, kterou se může úpické divadlo prezentovat. Jak jednoduché a přitom složité! Věra začala obcházet režiséry: Jaroslav Jörka už divadelní nabídky odmítal, z pracovních či jiných důvodů se do toho nechtělo ani Josefu Strnadovi, Pavlu Švorčíkovi, Ivanu Pospíšilovi, ani Ireně a Zdeňkovi Vylíčilovým. Nikde neuspěla, ale nevzdala to. Celou záležitost zkoncitovala s profesionálním režisérem Janem Novákem, se kterým soubor dříve spolupracoval, a znovu začala naléhat na osvědčeného Josefa Strnada - už s konkrétní nabídkou. Jan Novák doporučil, aby se uvedla hra, jejíž titul v diskusích již několikrát zazněl. A pokud bude režisrovat Josef Strnad, tak Jan Novák pomůže.

A bylo rozhodnuto: - Režisérem bude Josef Strnad za odborné spolupráce Jana Nováka. **Bude uveden „Strakonický dudák“.** Důvodů pro výběr tohoto titulu bylo hned několik: v době rozhodování o uvedení hry to bylo zrovna 150 let od doby, kdy J. K.

*Páni osvětlovači
Josef Kult a Karel Roubík*

Tyl tuto hru napsal. A v roce 1998 uplyne 190 let od narození tohoto významného českého dramatika. „Strakonického dudáka“ - klasickou a jednu z nejkrásnějších českých her si v Úpici troufli inscenovat jen v roce 1910, pak při 150. výročí (1973) a teď tedy po 25 letech od druhého uvedení se pro ni rozhodli i současní členové úpického spolku. Důvodem však byla samozřejmě i hra samotná. Vždyť je to hra o národní hrdosti, o lidských vztazích, lásce, o tom, jak peníze dokáží porušit charakter, jakým nebezpečím je omámení „velkým světem“ ciziny,... - hovoří o problémech, které stále i po 150 letech řeší současná generace.

Zkoušet se začalo v říjnu 1997 a byla stanovena tato pravidla:

- některé role obsadíme dvojmo (aby si zahráli všichni, kdo chtějí - a příležitost dostali i úplní nováčci!)
- budeme chodit na zkoušky včas, budeme se jim pilně věnovat (když bude hrát alternující kolega, budeme se na něho dívat a ne se rozptylovat v Bohémě, v zákulisí)
- jména v programech budou uvedena v abecedním pořádku
- skuteční se dvě rovnocenné premiéry v jeden den: od 16 a od 20 hodin (i tento „tah“ byl přijat s porozuměním, bez závisti, ...)

Termín premiéry byl stanoven na únor 1998.

ROK 1998

ROK VELKÉ PREMIÉRY A VELKÉ ZTRÁTY

Připravuje se „Strakonický dudák“. Zkoušelo se pilně, i když ne bez problémů. Velikou organizátorskou práci odvedla Věra Husáková. S buldočí tvrdostí odstraňovala problémy a svým nenapodobitelným způsobem nepřipustila komunikační šumy - natož nějaké rozmlísky.

Hudba byla půjčena z Východočeského divadla Pardubice, pochopitelně se souhlasem autorovým. Návrh scény připravil Vladimír Šrámek, který kvůli tomu jezdil do Úpice až z Ostravy. Největší potíže byly s kostýmy. Nakonec se vyřešily díky Ireně Vylíčilové a Janě Sedláčkové. Co Ludmila Pavlousková z Prahy nakreslila, to dívky a ženy ze souboru stvořily z materiálu „co dům dal“. Pravda - i na úkor dramaturgického záměru. Například kostýmy společnosti u krále Alenore měly být zlaté - aby symbolizovaly bohatou a nadřazenou „cizí“ společnost. Taková látka by byla velmi drahá. Tak se šilo ze starých dekoracních látek - původních závěsů na okna v Bohémě. (Inu, sežeňte na to peníze!) A tak rudě oděná královská společnost sváděla pak i k jiným výkladům

Velká - dvojí premiéra (tak jak bylo naplánováno) se uskutečnila 28. 2. Obě dvě představení se setkala s pozitivními ohlasy, a tak **Společenský večer**, který se konal po večerním představení v městském sále, byl příjemným završením významného dne. Sešli se tu současní i bývalí členové spolku, rodinní příslušníci, přátelé a příznivci divadla, hosté. Večer byl nejen společenskou událostí k výročí spolku, ale také poděkováním všem, kdo k činnosti spolku svou prací, pomocí, spoluprací či podporou přispěli.

Úpické pojetí „Strakonického dudáka“ resonovalo s aktuálními problémy doby, proto nacházelo divácké porozumění. Každé z obou obsazení mělo své přednosti (pochopitelně i úskalí), a tak diváci chodili do divadla „na Dudáka“ třeba i dvakrát, aby mohli srovnávat. Přesto, že byla tato inscenace technicky i organizačně náročná (na 50 zúčastněných), podařilo se zajistit její reprízy i v širokém okolí. V březnu v Jilemnici a na přehlídce v Červeném Kostelci (tam dostala Jana Sedláčková čestné uznání za roli Korduly), v dubnu znovu 3x v Úpici (pro školy i pro veřejnost) a v květnu v Žacléři.

„Strakonického dudáka v té době zároveň uvádělo **Klicperovo divadlo**. A tak se členové spolku zajeli 10. 6. do Hradce Králové společně na tuto „konkurenci“ podívat.

V červnu se konaly v úpickém divadle **pořady k výročí Českého rozhlasu**. Jeden z nich byl dokonce přímo živě vysílán z úpického jeviště do éteru. Úpičtí divadelníci vytvořili pro tuto akci nejen tradičně pohostinné zázemí v Bohémě, ale do rozhlasového vysílání byla zařazena také ukázka z úpického představení „Strakonického dudáka“.

Skončila divadelní sezóna, začalo léto a s ním **divadelní prázdniny**. Ty však pro spolek znamenaly opět spoustu práce za účelem získání peněz na další divadelní činnost (Hospůdka na plotě, pouť), ale samozřejmě také dovolenou. Od 28. 7. do 6. 8. se vydalo více než 30 členů spolku (ovšem - včetně svých ratolestí) na společnou dovolenou již poněkolkáté do Dolní Kalné. Postupně tam za nimi zajížděli na 1 - 2 hodiny nebo třeba i na 1 - 2 dny další členové spolku, rodinní příslušníci a známí. Jedno odpoledne tam přijela i Věra Husáková. Všem dětem přivezla sušenky, dospělákům něco tekutého. Věruška - kamarádka, máma, babička všech členů spolku. Dovolená byla báječná, ale byla to (do dneška - r. 2003) poslední opravdu velká společná dovolená úpických divadelníků. Ve stejné době, jako dovolená, se konal tradiční Jiráskův Hronov. I tam měl spolek své zástupce. Odborných seminářů se účastnili tři z mladších členů: Michaela Rýgrová, Martin Albrecht a Martin Kalina.

A pak přišlo to nešťastné září a s ním **velká ztráta**. Věra Husáková, i přes svůj pokročilý věk (nar. 20. 7. 1922), stále ráda cestovala. A tak se 4. 9. 1988 vydala do Chorvatska na dovolenou. Ujela však jen několik zastávek autobusem a její cesta skončila. Skončila napořád. Věrušce selhalo srdíčko. Tato zpráva se mezi úpickými divadelníky roznesla okamžitě. Byl to šok - nikdo s tím nepočítal. Při Věřčině energii a vitalitě s tím ani počítat nešlo. A pak přišlo veliké smutno a prázdno, protože všichni věděli, že Věrušku - jako člověka - nikdo nenahradí. Dobrá duše úpického divadla - posledních 25 let historie spolku bylo její aktivitou pozitivně poznamenáno: tmelila kolektiv, urovnávala spory, vyjednávala představení, organizovala zkoušky, zájezdy, spolkový život. Uměla vytvořit v Bohémě „rodinné“ zázemí, což se na činnosti spolku příznivě projevovalo. Neznala oddechu, nic jí nebylo zatěžko. Byla chůvou malých dětí, uměla pofoukat bolístky dospělých a když byla legrace - stála i tady v prvních řadách.

Na úpickém hřbitově, kde se 11. 9. konalo poslední rozloučení, se sešla obrovská spousta lidí - a nejen z divadla. A v tomto případě se ani chlapi nestyděli za své slzy.

Začala nová divadelní sezóna. Smutně, zpočátku trochu bezradně, ale rozběhla se. Na 5. 10. byla svolána **valná hromada spolku** - či spíše organizační schůze. Místo Věry Husákové byl zvolen nový člen výboru - Josef Strnad. Členové výboru si také přerozdělili úkoly a činnosti, které většinou zajišťovala Věruška. Irena Vylíčilová převzala úlohu pokladníka, zajišťování styku s bankami a spolu se Zdeňkem Vylíčilým (předsedou spolku) zasedání Bohémy. Martin Albrecht je ve výboru jako zástupce Společnosti Dr. Krásky, techniku má i nadále na starosti Stanislav Kábrt, účetnictví Jana Hüblova. Zina Rýgrová převzala veškeré ostatní „papírování“ - evidenci členské základny, dokumentaci činnosti a taky organizační a smluvní záležitosti. Na schůzi se také dohodly úklidové práce (včetně inventur a písemností) a hlavně termíny opakovacích zkoušek představení.

Na listopad bylo nasmlouváno několik **repríz „Strakonického dudáka“**, které Věra Husáková ještě předjedнала. Hrál se v Týništi nad Orlicí, Polici nad Metují, Meziměstí a v Trutnově 2x pro školy. A toto představení bylo i derniérou této hry. Celkem byl „Dudák“ uveden 13x.

Souběžně s tím vyvíjela své aktivity i **Společnost Dr. Krásky**, která byla sice součástí spolku, ale součástí tak trochu oddělenou a v určitém smyslu slova samostatnou. Proto i informace o jejích aktivitách jsou pouze kusé a neúplné. O činnosti v roce 1998 lze napsat, že se uskutečnila premiéra a pár repríz hry „Vánoce na farmě“ a že tato skupinka mladých lidí uspořádala 7. 11. v Úpici benefiční hudební přehlídku pod názvem Klosed Air Music Festival. Výtěžek měl být věnován na rozvoj mladého divadla v Úpici. Co do ohlasu - byla přehlídka úspěšná. Co do peněz - její finanční výsledek byl nulový.

Společně se členové spolku sešli ještě 11. 12. při **Předvánočním posezení**. Vydali se nejprve na hřbitov rozsvítit v adventním čase Věrušce svíčku. A potom se v Bohémě trochu schůzovalo o tom, co bude příští rok. A pak už se jen povídalo, trošičku rekapitulovalo a hlavně vzpomínalo. To se pak slzy míchaly se smíchem jako na divadle.

Věra Husáková (červen 1998)

ROK 1999

BOJOVNÝ ROK

Už v průběhu roku 1998 se ve spolku mluvilo o tom, kdo a co začne zkoušet nového. Josef Strnad to okamžitě odmítl (potřeboval si po „Strakonickém dudákovi“ odpočinout), ostatním, kteří už nějaké ty zkušenosti s režírováním měli, se do toho však také nechtělo. Začalo se tedy uvažovat o tom, že by svou první režii mohl zkusit i někdo další. Josef Strnad a Věra Husáková tedy oslovili Zinu Rýgrovou. Josef opatrně, takticky až diplomaticky - vždyť sám nejlépe věděl, jaké kvantum práce režírování obnáší. Věra - jak už ostatně bylo jejím „zvykem“ - byla mnohem energičtější. Zina nic napevno neslíbila,

nicméně řekla, že o tom bude uvažovat. Když pak Věra Husáková odjela na „trvalou dovolenou“, cítila vůči ní Zina v tomto směru jakýsi závazek a začala pátrat po vhodném textu, který by jako svůj režijní debut zvládla. Volba padla na Klicperův „**Ženský boj**“. První schůzka ke hře - tedy „seznamovačka“ - proběhla 7. 12. 1988, první čtená zkouška se uskutečnila 4. 1. 1999 a pak následovalo období perného zkoušení (včetně celodenních víkendových zkoušek) až do generálky 22. 4. Není bez zajímavosti, že nebyly žádné problémy s docházkou na zkoušky - všichni respektovali, že pro začínajícího režiséra zvládnout sedmnáct lidí na jevišti není úkolem vůbec jednoduchým. Všechno dopadlo dobře. V sobotu 24. 4. se konala premiéra této veselohry se zpěvy. Ženský boj v téměř „Ladovsky“ malované scéně byl dobojován až do konce a ohlasy byly skvělé.

Repríza „Ženského boje“ se v Úpici uskutečnila 27. 4. a hned pár dní na to (2. 5.) se jelo do Dolan, kde se konala přehlídka venkovských souborů. Úpický spolek sice do této kategorie nespadal, ale na základě dobrých ohlasů z premiéry byl pozván jako náhradník za jiný soubor, který z důvodu nemoci nemohl přijet. A výsledkem bylo, že si Úpice z přehlídky odvezla hned tři Ceny poroty za herecké výkony: Roman Hilsch (za roli Slavoše), Michaela Rýgrová (za roli Libomíry) a Irena Vylíčilová (za roli Bořeny).

V tomto roce se také obnovila činnost dětského souboru. Tohoto nesmírně náročného úkolu se ujala Jana Kadaníková, která na začátku roku dala dohromady 15 dětí školního věku (většinou potomků členů spolku) a vytvořila z nich soubor pod názvem „**Lojzík**“. Lojzící začali nacvičovat pohádku Josefa Čapka „**O tlustém pradědečkovi**“. Výsledkem bylo

roztomilé představení, které děti sehrály několikrát 21. 6. pro místní školy i pro veřejnost.

Kromě vlastní divadelní činnosti byl spolek také spolupořadatelem **Regionální přehlídky mladého divadla**, která se v Úpici konala 5. - 7. 3. Sjely se sem soubory z celého Východočeského kraje. Vystupovala i Společnost Dr. Krásky, a to byl také v tomto roce její jediný počín, který se v Úpici uskutečnil. (Většina členů studovala v Praze a tam také vystupovali v klubu Mlejn.) Úpický spolek zajišťoval technické zázemí pro všechna přehlídková představení, občerstvení a zázemí v Bohémě pro účastníky této akce.

Takto pohostinně Bohéma nefungovala jen při přehlídkách, ale i při všech jiných pořadech, které se konaly na jevišti úpického divadla, a také při dalších akcích na

Dětské představení „O tlustém pradědečkovi“

objednávku. Kromě toho však Bohéma v tomto roce prošla úpravami a opravami, kterými se mělo vyřešit vlhnutí zdí (bylo provedeno odvětrání). I při provádění těchto úprav sloužila Bohéma jako provozní zázemí pro **Hospůdku na plotě** - tradičně od června do září, každý týden od pátku do pondělí. A na konci července čekala spolek další zatěžkávací zkouška - **úpická pouť**, tentokrát poprvé bez Věry Husákové, která bývala hlavním organizačním tahounem. I tento „boj“ byl úspěšně dobojován, pouť dopadla dobře i finančně, a tak mohl spolek vydělané peníze věnovat na další divadelní činnost.

Na podzim začaly opakovací zkoušky „Ženského boje“. Spolek se však rozhodl, že také obnoví - alespoň v menší míře - tradici divadelních přehlídek. A kromě toho padlo rozhodnutí, že se ještě jednou připomene 175. výročí ochotnického divadla v Úpici, a to formou výstavy, která bude dokumentovat činnost spolku za posledních 25 let. Výstava byla nazvána „**Od dudáka k dudákovi**“. Její realizace se ujala Irena Vylíčilová a měla vynikající nápad. Sestavila fotografické koláže z jednotlivých představení od roku 1973 do

roku 1998. Každý, kdo procházel hlavní chodbou divadla, se tak mohl postupně projít i divadelní činností úpického spolku. Výstava trvala od 15. do 30. října a doprovázela divadelní přehlídku „**Divadelní úsměvy**“. Příprava programu přehlídky byla úkolem pro Zinu Rýgrovou. Uskutečnilo se šest představení pozvaných souborů (z toho jedno pro základní školy a jedno pro střední školy), na závěr přehlídky byl reprizován také úpický „Ženský boj“. Spolek se také zkontaktoval s dříve spolupracujícím režisérem Pavlem Dostálem, t.č. ministrem kultury, a ten přehlídce poskytl neoficiální záštitu a také svůj podpis. A tak jedním z drobných dárků, které spolek účinkujícím souborům věnoval, mohla být i šála (typická pro Pavla)

a záložky do knihy právě s tímto podpisem. Služby při jednotlivých představeních (obsluha v Bohémě, péče o hostující soubory, prodej a kontrola vstupenek, technika, ...) se rozdělily mezi členy spolku, Jindřiška a Aleš Kleinerovi se postarali o večere pro účinkující (v průběhu přehlídky celkem usmažili na 210 řízků!) a vše fungovalo bez komplikací. Návštěvnost byla různá, diváci však pokaždé odcházeli z představení spokojení a příjemně naladěni. Přehlídka tak splnila svůj záměr: oživit divadelní dění, rozšířit kulturní nabídku v Úpici a divákům nabídnout představení, která přinášejí pohodu, humor a smích.

I když byla činnost v tomto roce bohatá, zvládli se členové spolku setkávat i při dalších mimodivadelních spolkových aktivitách. Část členů spolku společně strávila **jarní prázdniny na Brendách**. Po dvou letech se uskutečnil **tajný výlet** v tradičním termínu na konci května. Trasu a program připravil osvědčený organizátor výletů a znalec našeho kraje Josef Strnad: Jaroměř (historické vláčky), Josefov (vojenská pevnost), Nové Město nad Metují a další zajímavosti. Členská základna se ještě sešla 10. 12. při **Předvánočním posezení**, které bylo spojeno s valnou hromadou. Bilancovalo se, plánovalo a také se promítl videozáznam představení „Strakonický dudák“. (Hezky se vzpomínalo!). Nepsanou tradicí spolkového života byl i společný **Silvestr**. Ten letošní proběhl v Bohémě za účasti více než třiceti dospělých i dětí. A byly soutěže pro malé i velké, dobrá zábava a novoroční připítek se odehrál nad Úpicí - na kopci Kvíčala.

ROK 2000

NULOVÝ ROK

Poslední rok 20. století a tisíciletí! Samé nuly! Co bude znamenat pro úpický spolek?

Rok začal v poklidu opakovacími zkouškami „**Ženského boje**“, protože se blížily další reprízy: v únoru v Trutnově a v březnu v Červeném Kostelci v rámci Východočeské přehlídky amatérského činoherního divadla. Odtud si odvezli ocenění za své herecké výkony Roman Hilsch (čestné uznání za roli Slavoše) a Pavel Švorčík (diplom za roli Storoha).

I v tomto roce byl spolek spolupořadatelem Regionální přehlídky mladého a netradičního divadla, která se v Úpici uskutečnila 14. - 16. 4. Bohéma opět fungovala jako zázemí a zdroj občerstvení pro účastníky přehlídky, kterých se sjela více než stovka z celého kraje.

Jana Kadaníková pokračovala ve své režijní práci s dětmi v souboru Lojzík. Čtrnáct „Lojzíků“ připravovalo pohádku „**Dlouhý, Široký a Bystrozraký**“. Poprvé ji sehráli 27. 3. pro základní školy a 10. 4. pro rodiče a veřejnost.

Zajímavou akcí, při které členové spolku včetně svých dětí účinkovali, byl program, který připravil Dům kultury Trutnov k 740. výročí města. Akce se konala 13. 5. a nesla název „**V Trutnově bylo - nebylo**“. Jednalo se o noční putování uličkami města, kde se návštěvníci setkávali se skutečnými i smyšlenými historickými postavami Trutnova. A právě tyto postavy ztvárnilo skvěle téměř 40 lidí z úpického spolku. Ohlasy více než 3000 návštěvníků byly výborné. Úpičtí se líbili a taky se

Dětské představení „Dlouhý, Široký a Bystrozraký“

po čase pořádně vyřádili. Vždyť vystupovali před tak obrovským počtem diváků a měli báječné role, ve kterých mohli popustit uzdu své fantazii i hereckému umu: věžňové, chudina - „lepráci“, vodníci (ti byli skutečně v korytě řeky), duch, hrobař, smrtka, kupci - kšeftaři, žebráci a nevěstky. Posledně jmenovaná skupina byla nejpočetnější a neunikl jí žádný z návštěvníků (dokonce ani trutnovský starosta).

V Trutnově bylo - nebylo (zleva):

Jaroslav Kadaník, Pavel Švorčík, Zdeněk Vyličil, Zdeněk Dietrich jako věžňové

V sobotu 20. 5. se uskutečnil **tajný výlet**. Josef Strnad chtěl být tentokrát jen účastníkem výletu, a tak se přípravy a zajištění ujala Zina Rýgrová: Velký Vřešťov (připomínka společných dovolených), Hořice v Podkrkonoší (sochařské muzeum a závody historických motocyklů), Miletín (návštěva domku K. J. Erbena a také divadelního sálu, na jehož jevišti spolek ještě nikdy neúčinkoval, ale za pár měsíců tam měl sehrát Ženský boj), Zvičina (krásná vyhlídka na Krkonoše i další široké okolí), Lesní království (prohlídka nádherné přehrady na Labi), Vlčice (chalupa

Tajný výlet 2000 - na přehradě Lesní království

prezidenta V. Havla a zřícenina hradu Břečtejn), Peklo (rekreační oblast - opékání vuřtů) a nakonec Úpice - Dlouhé Záhony (výroční koncert úpické hudební skupiny Fonetik a taneční zábava). Po celou cestu legrace, zábava a soutěže pro 36 účastníků zájezdu. A tak i přes proměnlivé počasí se tajný výlet opět vydařil.

Průběžně spolek zajišťoval provozní záležitosti: **provoz Bohémy** při kulturních pořadech v divadle (a v tomto roce i malování a důkladný úklid Bohémy), **Hospůdka na plotě**, úpická **pouť** - tradiční a přece v něčem nová. Kromě prodeje občerstvení přibyla nová výzdoba divadla, slušivé zástěrky a kšilty pro obsluhu a podařilo se zajistit také program v parčíku u divadla. Své představení tam sehrálo Divadlo Vratislava Barvy ze Lhoty a díky úsilí Jany Hetflejšové přijelo několik řemeslníků s ukázkami výroby a prodejem rukodělných výrobků.

Podzim patřil opět divadlu. Ať již tomu vlastnímu nebo „dovezenému“. Opět se konala přehlídka **„Divadelní úsměvy“**. Počtem představení byla oproti té loňské poloviční (pozdání přijaly soubory z Vysokého nad Jizerou, Ústí nad Orlicí a Libice nad Cidlinou). Představení se však líbila a byla i slušně navštívená. Přehlídka se tak stala milým a usměvavým zpestřením uplakaného listopadového času.

V listopadu se také uskutečnilo několik zájezdových představení **„Ženského boje“** - Vrchlabí, Broumov, Miletín, Trutnov. Tím byla tato veselohra odehrána 10x a její reprizování skončilo.

Závěr roku patřil společnému Silvestru v Bohémě, ale ještě předtím se členové spolku sešli 8. 12. při **Předvánočním posezení**. A dostavili se prakticky všichni, až na malé výjimky. A i u těch tak nehrála roli nechut' přijít, jako třeba zdravotní důvody. Možná zapůsobil i fakt, že je to poslední společné setkání nejen v tomto roce, ale i v tomto století a tisíciletí.

Z hodnocení pak vyplynulo, že činnost spolku byla v tomto roce zajímavá a úspěšná, ale co do počtu nových představení dospělého souboru byl rok 2000 opravdu nulový. Začal sice nácvik představení pod pracovním názvem **„Mluvárna“**, ale premiéra se neuskutečnila.

ROK 2001

ROK HLEDÁNÍ

Pokračoval nácvik hry **„Mluvárna“**. Původní záměr Zdeňka Vylíčila, který se ujal režie, realizovat tuto hru v létě 2000 jako pouliční divadlo se v průběhu zkoušek změnil: hra bude inscenována na klasickém jevišti v roce 2001 a jejím režisérem spolu se Zdeňkem Vylíčem bude Pavel Švorčík. Ani tyto změny však inscenaci na svět nepomohly a nakonec bylo v průběhu tohoto roku rozhodnuto, že se nebude realizovat vůbec.

Ani Janě Kadaníkové se už nepodařilo dát děti dohromady (ty původní odrostly). A tak skončilo (snad se jen odmlčelo?!) i **dětské divadlo**.

O aktivitách **Společnosti Dr. Krásy** se pouze vědělo, že účinkuje asi víceméně pravidelně v pražském klubu Mlejn. Situace tedy pořád stejná. Tihle mladí fungovali po svém. Úpický spolek potřebovali v podstatě jen jako „zastřešení“. O tom, kdo všechno do této společnosti patří, kolik jich je i o jejich divadelních počinech měl spolek jen kusé informace. Společné činnosti se vůbec neúčastnili. Hledalo se tedy řešení. Začalo se jednat o tom, zda má vůbec nějaký význam, aby i nadále patřili k úpickému spolku. Výsledkem bylo rozhodnutí: Společnost Dr. Krásy přestane být od 1. 4. 2001 součástí úpického spolku a osamostatní se. V případě, že bude potřebovat například zapůjčit rekvizity či kostýmy, které má spolek k dispozici, spolek rád vypomůže. A pokud se někteří „Krásovci“ vrátí po studiích do Úpice a budou mít chuť dělat tady divadlo, pak ve spolku mají vždy dveře otevřené.

Další činnost spolku však nezůstávala stát. Ve dnech 30. 3. - 1. 4. se konala další **přehlídka mladého a netradičního divadla**. Spolek vytvořil tradičně pohostinné zázemí. Ovšem - zájem diváků o přehlídku nebyl prakticky žádný. Spolupořadatelství spolku se tak dostalo do fáze, kdy se muselo něco radikálně změnit, nebo rozhodnout, že se přehlídka nebude v Úpici pro příště konat. Po následných jednáních s hradeckým Impulsem byl dohodnuto druhé řešení. Přehlídka se v Úpici uskutečnila v tomto roce naposledy a její konání se od příštího roku přesune do Kostelce nad Orlicí, kde je také vhodné provozní, ale zejména divácké („študácké“) zázemí.

V sobotu 12. 5. se uskutečnil další **tajný výlet**. Josef Strnad, který byl tou dobou velice těžce nemocný, výlet připravit nemohl, a tak se jeho zajištění ujala opět Zina

Rýgrová. Za krásného slunného počasí se tentokrát výletníci vydali na trasu: Roztoky u Vysokého nad Jizerou (prohlídka kouzelného mlýna v zastrčeném údolíčku, kde se také hrávalo ochotnické divadlo), Bozkov (vyhlídka z věže kostela), Spálov - po Riegerově stezce - do Semil (nádherná přírodní cesta, která vedla i přes můstky nad vodní hladinou), Nová Paka (exkurze s ochutnávkou v místním pivovaru), Trutnov (posezení v country klubu Bonanza a návštěva výstavy předmětů vyrobených ze zápalek), v nočních hodinách návrat do Úpice. A tradičně soutěže a legrace, kterou si po celý den užívalo 42 účastníků zájezdu.

Další akcí, na kterou se pak vzpomínalo, bylo účinkování při akci pro děti, kterou na 26. 5. připravil Dům kultury Trutnov. Byla to vlastně procházka pohádkovým lesem a nesla název „**Strašidláci**“. Z úpických divadelníků se staly různé druhy neznámých a téměř vyhynulých strašidel: Studenec zamřelý (Pavel Mach), Žahavec páli-vý (Roman Hilsch a Čenda Mach), Poustevník bezhlavý (Pavel Švorčík), Loudilky šestákové (Irena Vylíčilová a Eva Jörková), Hřibovec fialový (Slávek Matyska), Hnusopas jarní (Lukáš Králík), Obludice začarovaná (Katka Havlová), Vampířice ušatá (Jana Hetflejšová), Pírek přerostlý (Petra Nývltová), Půďák průsvitný (Jindřiška Kleinerová). Další členové úpického spolku pak fungovali jako pořadatelé na jednotlivých strašidláckých stanovištích. Opět úspěšná akce: 1700 spokojených (ba nadšených) návštěvníků.

Strašidláci 2001 - Slávek Matyska jako Hřibovec fialový

V červnu se rozběhl provoz **Hospůdky na plotě, pouť** na konci července se odehrála opět za přispění úpického spolku (občerstvovací služby, zajištění řemesel v parku u divadla). Členové spolku stihli alespoň několikrát zajet na představení **Jiráskova Hronova**. Michaela Rýgrová tam strávila už tradičně celý týden jako účastnice odborného semináře.

Co však vlastní divadelní činnost? Před spolkem i nadále zůstávala nezodpovězená otázka: co se bude hrát dál? Hledal se titul i režisér. Znovu byli osloveni Zdeněk Vylíčil, Ivan Pospíšil, Zina Rýgrová. A také Ladislav Tomm, který sice nebyl už 15 let členem spolku, ale měl dlouholeté zkušenosti jako herec i režisér a naznačil, že by se chtěl k divadlu vrátit.

Před koncem září byla tedy konečně otázka zodpovězena a dokonce se podařilo stanovit dramaturgický plán i na další období: V říjnu začnou zkoušky hry „**Volá Melbourne**“, kterou bude režirovat Ladislav Tomm. Zina Rýgrová bude připravovat další titul, který se začne zkoušet na podzim příštího roku. A v sezóně 2003 - 04, kdy bude 180. výročí ochotnického divadla v Úpici, bude spolek realizovat klasickou hru s velkým obsazením.

I v době pilného zkoušení hry „Volá Melbourne“ zvládl spolek už potřetí uspořádat přehlídku „**Divadelní úsměvy**“. Tentokrát nabídla v termínu 9. - 30. 11. čtyřlístek úsměvných divadelních představení. Výběr inscenací byl opět svěřen Zině Rýgrové: soubory z Dobrušky, Rychnova nad Kněžnou, Havlíčkova Brodu a Červeného Kostelce. O další úkoly (propagace přehlídky, služby v Bohémě, technické zajištění představení a péče o soubory) se podělili ostatní členové spolku a zajistili tak hladký průběh přehlídky.

Jen návštěvnost už nebyla tak vysoká, i když diváci odcházeli z představení spokojeni. Pro úpické divadelníky přehlídka znamenala možnost vidět představení svých kolegů - amatérů a setkat se s nimi. A takové divadelnické setkání bývá příjemné. A ani tentokrát nebyl jediný ze čtyř večerů výjimkou.

Závěr roku přinesl společný Silvestr (tentokrát u Vylíčilových), ale dva dny předtím ještě **Silvestrohrátky**. Tak spolek nazval akci, kterou připravil na 29. 12. pro děti. Přípravu zajišťovaly zejména Irena Vylíčilová a Jana Hübllová. Program tohoto zábavného odpoledne nabídl soutěže, které se odehrávaly v chodbě divadla i venku před divadlem, a pohádku v provedení Divadla V. Barvy ze Lhoty. Účast byla poměrně vysoká (237) a nikdo z návštěvníků ani pořadatelů nelitoval, že odešel z teplečka svého bytu a od televizních filmů a pohádek.

ROK 2002

ROK ZTRÁT A NÁLEZŮ

Tento rok začal velice smutně - **velkou ztrátou**. Zemřel Josef Strnad (+ 1. 1.), těžká a zákeřná nemoc nad ním zvítězila. Byl to člověk všestranný a ve spolku bude chybět - především jako šikovný režisér představení, autor zajímavých pořadů a programů, organizátor výletů i jako moderátor. A také bude chybět jeho poradní hlas v některých záležitostech, jeho diplomacie, přehled, smysl a citlivost pro řešení choulostivých věcí. Z divadelních rolí pak určitě zůstane v paměti zejména jeho Silvestr.

Pár týdnů po tomto rozloučení přišla další smutná událost. Dlouhé a těžké nemoci podlehl Jaroslav Karlík (+ 15. 2.), dlouholetý člen spolku, představitel řady velkých i malých rolí, dobrý kamarád. I na něho bude spolek vzpomínat v dobrém.

Toto smutné období však neubralo nic na intenzitě probíhajících zkoušek komedie „**Volá Melbourne**“. Mnohaletá „absence“ v divadle se u režiséra Ladislava Tomma, který hrál zároveň i hlavní roli, neprojevila, zkoušky probíhaly dobře, a tak se premiéra mohla uskutečnit v plánovaném termínu. Byla 16. 2. a byla více

než úspěšná. Plné hlediště úpického divadla se bavilo. Stejně tomu bylo i o repríze 22. 2. V březnu se toto představení hrálo v Hostinném a také v Červeném Kostelci v rámci Východočeské přehlídky amatérského činoherního divadla, kde byly uděleny ceny: Ladislavu Tommovi (za roli Cliva Wyndhama) a Zině Rýgrové (za roli Delie Mossové). V dubnu spolek vyjel na Slovensko, aby se se svou inscenací představil publiku v Senici. Senica je partnerským městem Trutnova. Ladislav Tomm, využiv faktu, že úpíckí divadelníci účinkovali při řadě akcí v Trutnově a část členů spolku tam má také trvalé bydliště, přesvědčil trutnovského starostu, aby město Trutnov vyslalo (tedy vyjednalo účinkování a uhradilo autobus) úpický spolek do Senice kulturně reprezentovat. A tak spolek zase po čase vystupoval v zahraničí. Poslední jarní reprízou bylo představení v Žacléři.

Ladislav Tomm našel cestu zpátky k úpickému divadlu. Už v průběhu probíhajících repríz měl zájem začít s režii další hry. To bylo určitě dobře, ale přineslo to i určitý problém: Zvládne to spolek? Vždyť reprízy mají pokračovat i na podzim, zároveň je připravena Zina Rýgrová začít se zkouškami další hry, jejíž obsazení je již také dohodnuté. Je v současných podmínkách provozně, organizačně i hereckým obsazením možné zvládnout a pak také prezentovat tři inscenace najednou? Zkusíme to! Bylo dohodnuto, že Ladislav Tomm začne zkoušet v březnu - dubnu a premiéra musí být na začátku října, aby pak mohla následovat příprava na reprízy „Volá Melbourne“ a také zkoušky další připravované hry. Ladislav Tomm si k uvedení Zelenkovu komedii „Bumerang“. Zkoušky začaly na konci dubna, ale představení se do plánovaného termínu premiéry nepodařilo připravit a režisér se nakonec rozhodl od realizace této hry úplně odstoupit.

Úpický divadelní spolek dokázal i nadále fungovat bez dotací (narozdíl od mnoha dalších). I proto opět v červnu zahájil provoz své letní **Hospůdky na plotě**, opět členové spolku absolvovali několikadenní maratón pečení bramboráků, langošů, párků, točení piva a prodeje dalšího občerstvení při **úpické pouti** včetně zajištění programu v parku (řemeslníci, šermířská vystoupení). Celkově však léto tohoto roku nebylo příliš laskavé. **Záplavy** postihly v srpnu Čechy, Moravu i další okolní státy. Úpice i celý region naštěstí zůstaly ušetřeny.

Úpická pout' - „kombajn“ na pivo a jedna z jeho obsluh:
Libor Truneček a Jaroslav Kadaník

Spolek na tuto situaci reagoval tím, že v rámci svých možností poskytl pomoc. Ne však obecně, ale zcela adresně, aby měla opravdu význam: úklidové prostředky a několik desítek litrů Dobré vody dovezl Aleš Kleiner jako zástupce spolku přímo do postižených vesnic ve středních Čechách a také do Divadla Pod Palmovkou v Praze, jehož ředitelem je Petr Kracik - spřízněný režisér úpického spolku. Tak snad byla pomoc spolku prospěšná!

Činnost letního období uzavíralo účinkování členů spolku při **Trutnovském jarmarku**. Jana Hetflejšová, Jindřiška Kleinerová, Dagmar a Pavel Machovi v jarmarečních kostýmech spoluvytvářeli příjemnou atmosféru této akce, která se za účasti více než 2000 návštěvníků konala 1. 9. na trutnovském Krakonošově náměstí.

Přehlídka **Divadelní úsměvy** se konala 29. 10. - 15. 11. Už počtvrté! Poprvé však ve spolupráci s úpickým Městským kulturním střediskem. To zajistilo v rámci programu přehlídky profesionální představení, spolek tři amatérská. Pozval soubor Jesličky z Hradce Králové. Jejich představení však bylo tři dny před termínem z vážného důvodu (úmrtí) odvoláno, a tak na poslední chvíli pozvání přijal osvědčený soubor Krakonoš z Vysokého nad Jizerou. Dalším hostujícím představením bylo divadlo jednoho herce. Škoda jen, že tento herecký koncert Petra Hájka ze souboru Vicena Ústí nad Orlicí vidělo tak málo úpických diváků. Třetí amatérskou inscenaci v rámci přehlídky byla repríza úpického představení „Volá Melbourne.“

Touto první podzimní reprízou odstartovala zájezdová představení „**Volá Melbourne**“: Miletín, Turnov, Meziměstí, Týniště nad Orlicí a 3. 12. derniéra v Trutnově. A to derniéra velice úspěšná, neboť úpické představení bylo zařazeno do divadelního předplatného, o zbývající vstupenky byl také zájem, a tak v sále Národního domu, kde je obvykle 300 míst, se hrálo pro 313 diváků. A ohlasy byly skvělé! Celkem se tato komedie sehrála během roku 2002 včetně premiéry 12x.

Čestná členka Berta Šulcová a gratulanti: Jana Hetflejšová, Irena a Zdeněk Vylčililovi

Souběžně začaly na podzim i plánované zkoušky veselohry „**Duha aneb Předposlední Přemyslovec**“ v režii Ziny Rýgrové. Probíhaly dobře až do prosince, kdy Roman Hilsch, představitel jedné z hlavních rolí (Václava II.) oznámil, že odchází za prací mimo Úpici a končí tedy i svou divadelní činnost ve spolku. Pro inscenaci to byla dost velká ztráta, protože spolek věkově mladšími muži zrovna neoplýval. Podařilo se však nalézt náhradu a spolku tak přibyl nový mladý člen - Tomáš Souček, který před lety (ještě jako dítě) hrál v představení Popelka. A tak se začalo se zkouškami nanovo!

A ještě jedna zajímavost ze života spolku v roce 2002: vznik institutu **udělování čestného členství**. Valná hromada schválila, že lidem, kteří se zasloužili o rozvoj spolkové činnosti a dobré jméno spolku, udělí titul čestný člen. Spolek tak vlastně i oficiálně poděkuje těm, kdo pro spolek udělali spoustu prospěšné práce, ať už divadelní či mimodivadelní. První, komu udělení čestného členství valná hromada odsouhlasila, byla Berta Šulcová. Ve spolku dříve řadu let hrála, spolehlivě fungovala i v divadelním zázemí a ještě v 90. letech i přes svůj věk a zdravotní stav pomáhala při divadelních poutích. Čestné členství jí bylo předáno při příležitosti jejích 90. narozenin, které oslavila 26. 6. 2002.

ROK 2003

DUHOVÝ ROK

Vstupem do roku 2003 vstoupil spolek do sezóny, která předznamenala 180. výročí vzniku ochotnického divadla v Úpici. Měl to být tedy rok pestrý - barevná (duhová) mozaika.

Prvním úkolem tohoto období bylo dovést do zdárného konce - tedy k premiéře - inscenaci „**Duha aneb Předposlední Přemyslovec**“. Podařilo se. Premiéra před plným hledištěm úpického divadla se konala 22. 3. Velký zájem byl i o reprízu, která se uskutečnila 26. 3. A hned na to (30. 3.) představil spolek své představení v rámci přehlídky v Červeném Kostelci, kde porota ocenila zejména herecké výkony a udělila čestné uznání Ireně Vylíčilové (za roli Smila) a Pavlu Machovi (za roli Tasa). Další repríza následovala 26. 4. a Žaclěř mile překvapil. V sále, kde obvykle bývá 30 - 40 návštěvníků, tentokrát úpické představení vidělo přibližně 150 diváků.

Současně se však ve spolku připravovaly i další akce. Na sobotu 5. 4. byl plánován **Divadelní bál** na téma: Kdo si hraje, nezlobí. Přípravy se ujala Jana Kadaníková. Vymyslela program celého večera, soutěže a hrátky pro dospělé, různé zajímavosti. O vstupenky však nebyl zájem a bál musel být nakonec zrušen. I to je však zkušenost!

V květnu následoval **tajný výlet**, který opět zorganizovala Zina Rýgrová. V sobotu 10. 5. se autobusem vypravilo 27 výletníků a už cestou k neznámému cíli byla vytvořena čtyři družstva, která tentokrát plnila soutěžní úkoly na téma „Známe se?“ - zaměřené především na znalosti z dění spolku, jeho historie, současnosti, o členech. Cílem cesty byla návštěva historické vesnice v obci Ostrá. Zde se v ten-

to den konaly Římské slavnosti Saturnálie, a tak kromě řady ukázek klasických řemesel (hrnčíři, provazníci, dráteníci, svíčkaři, kameníci, kováři,...) byl k vidění i zajímavý program: gladiátoři, tanečnice, kati, kejklíři. Kdo chtěl, mohl navštívit bylinnou zahradu a prodejnu firmy Botanicus nebo muzeum kamen. To vše v této malé vesničce u Lysé nad Labem. Odpoledne pak cesta pokračovala do skanzenu lidových staveb v Přerově nad Labem. Krátká otevírací doba (a nepříjemná paní průvodkyně) však zamýšlenou prohlídku znemožnila. Někteří se však vydali do malého soukromého muzea historických kol a motocyklů. Výlet završil příjemně strávený večer v Poděbradech - v hospůdce u řeky (až na ty dotěrné komáry!).

Hned týden na to (17. 5.) účinkovali úpickí divadelníci opět při akci „**Strašidla-ci**“ v Trutnově. Za krásného počasí se vydalo na připravenou trasu 1.850 malých i velkých návštěvníků a tam mohli potkat například tato neobvyklá strašidla: Dědeček poletucha (Libor Truneček), Černá paní (Jana Hetflejšová), Bažinačka úlisná (Kateřina Havlová), Vichrnice zpěvná (Jana Kadaníková), Lampovniček půlnoční (Petra Nýltová a Čenda Mach), Dubovník dvouhubý (Pavel Mach), Noční můra (Jana Sedláčková), Umrlečník nedůtklivý (Ivan Pospíšil), Keřovec tříoký (Zdeněk Vylíčil). Další členové spolku fungovali jako hlídači - pořadatelé na jednotlivých stanovištích. A všichni se skvěle bavili - samozřejmě nejvíce diváci.

Stejně úspěšné bylo i další účinkování v Trutnově - v neděli 7. 9. při akci „**Trutnovský jarmark**“ na Krakonošově náměstí. Jana Sedláčková se Zinou Rýgrovou celodenní program moderovaly a ostatní - Jana Hetflejšová, Eva Jörková, Blanka Melicharová se synem Jakubem, Dagmar a Pavel Machovi, Eva Šlegrová, Zdeněk Vylíčil - v kostýmech spoluvytvářeli příjemnou jarmareční atmosféru a pestrou nabídku této akce doplňovali prodejem zábavných horoskopů. To vše za účasti přibližně 3.000 návštěvníků.

*Trutnovský jarmark 2003 (zleva):
Zdeněk Vylíčil, Jana Hetflejšová, Eva Jörková, Dagmar a Pavel Machovi*

Mezi těmito dvěma akcemi samozřejmě bylo letní období, a to tradičně znamenalo pohostinské služby u divadla. Začaly už ve dnech 23. - 25. 5. V tento předposlední květnový víkend se v Úpici konalo Mistrovství světa v běhu do vrchu, které bylo doplněno různorodým programem pod společným názvem „**Bujará Úpice**“. Divadelníci poskytli zázemí a občerstvení v Bohémě pro organizační tým, mezinárodní porotu a hosty (např. pro předsedy české vlády V. Špidlu a slovenské vlády M. Dzurindu). Od června do září se pak členové spolku střídali ve službách při provozu **Hospůdky na plotě**. Vrcholem letní sezóny byla samozřejmě **úpická pouť**. O víkendu 25. - 27. 7. se u divadla točilo pivo, pekly bramboráky, langoše, nabídka byla rozšířena o výborné špízy, nechyběly ani další dobroty a nápoje. Jana Hetflejšová se tradičně ujala zajištění doprovodného programu, a tak návštěvníci mohli v parku u divadla navštívit stánky s ukázkami a prodejem řemesel, vidět šermířské vystoupení, divadelko Evy Jasenské z Hostinného potěšilo děti loutkovými pohádkami a dospělí jarmarečnými kuplety. O zpříjemnění sobotního večera se svou muzikou postarala country kapela Sopen. Návštěvníci se bavili, hojně konzumovali, počasí přálo - tak co si více přát?

V interním životě spolku se v tomto roce staly **dvě významné události**. A jak už to život obvykle přináší, jedna byla veselá a druhá smutná. Veselá byla určitě dne 9. 7. společná oslava významných kulatých narozenin šesti členů

spolku: padesátiny - Irena Vylíčilová, Pavel Švorčík, šedesátiny - Jana Hetflejšová, Jaroslav Kadaník, sedmdesátiny - Jana a František Luskovi. V Bohémě se blahopřálo, zpívalo, předávaly se dary, dárky i dárečky, ... Gratulovat přišel i „strejda“ Smutný. A to se s ním členové spolku setkali společně naposledy. Týden na to zemřel (+16. 7.). Václav Smutný divadlo nikdy nehrál (alespoň to současní členové spolku nepamatují). Téměř třicet let však ve spolku zastával funkci jevištního mistra, který prakticky pro všechna představení kulisy a scénu vyráběl, připravoval, stěhoval, opravoval, upravoval, stavěl, ... „Strejdo, velký dík za vše!“

Podzim přivedl členy spolku opět na divadelní jeviště. Začalo zkouškové období a připravovala se přehlídka **Divadelní úsměvy** (v pořadí již pátá) opět za spolupředatelství Městského kulturního střediska v Úpici. To zajistilo první představení profesionálních herců „Lekce lásky“ (30.10.). Spolek pozval divadelní soubor z Červeného Kostelce s inscenací „Zelňačka“ (7. 11.) - vynikající!, úpičtí sehráli reprízu hry „Duha ...“ (14. 11.) a v Úpici se také poprvé představilo V.A.D. Kladno (Velmi Amatérské Divadlo) s autorským představením „Rozpaky zubaře Svatopluka Nováka“ (21. 11.). A jak lze celou akci hodnotit? Přehlídka s nepřilíh bohatou návštěvností, přesto úspěšná.

Reprízou v rámci Divadelních úsměvů začaly podzimní zájezdy do okolních měst s představením „**Duha aneb Předposlední Přemyslovec**“. První z nich byl zájezd do Hostinného (15. 11.), následoval Miletín (22. 11.). Tam byl o úpický spolek takový zájem, že představení muselo začít později, protože se do sálu přinášely stále další a další židle pro diváky. Po skončení představení pak došlo k zajímavému setkání s členy bývalého pražského divadelního souboru Dostavník, pro který autor Ervín Hrych hru „Duha ...“ (i řadu dalších her) napsal. A tak bylo do pozdních nočních hodin o čem povídat. V Miletíně bylo opět příjemné! Derniéra - tedy poslední představení se uskutečnilo v Trutnově (7. 12.). Celkem bylo toto představení včetně premiéry sehráno 8x.

V pátek 12. 12. se v Úpici na náměstí konala akce pod názvem „**Setkání u vánočního stromu**“. Vystupovaly děti ze základních škol a ZUŠ Úpice. Spolek se postaral o technické zajištění programu a díky iniciativě Pavla Macha, který vše zorganizoval, také o občerstvení prokřehklých návštěvníků, kterých se tam v chladném zimním čase sešlo více než 300.

Vyvrcholením dění ve spolku v roce 2003 se stala „**Divadelní sešlost**“, která se uskutečnila v sobotu 13. 12. v úpickém divadle v rámci oslav 180. výročí ochotnického divadla v Úpici. První část večera, kterou připravili Ladislav Tomm, Irena a Zdeněk Vylíčilovi ve spolupráci s filmařem Jiřím Středou, nabídla prostřednictvím vyprávění a promítaných fotografií a videozáznamů ohlédnutí za posledními

Divadelní sešlost 2003 - udělování čestného členství (zleva):

Jména

30 lety činnosti spolku. Následovalo slavnostní předání čestného členství, které bylo uděleno: Jarmile Flídrové, Vladimíru Hetflejšovi, Zdeňku Jiráskovi, Jaroslavu Jörkovi, Janě Kýnlové, Soně Rozumové, Ladislavu Tommovi, Bohumilu Trunečkovi, Blance Vylíčilové, Kristě Zahradníkové. Nutno podotknout, že se spolek dohodl, že nebude udělovat čestné členství in memoriam. Pokud by tomu tak nebylo, tak by byli čestnými členy určitě jmenováni i Věra Husáková, Josef Strnad, Václav Smutný, Zdeněk Vylíčil st., Milan Kýnl a možná i někteří další. Ti všichni totiž věnovali v posledních 30 letech svůj volný čas, schopnosti a talent úpickému divadlu. A všem patří obrovské poděkování! Další část večera patřila společnému setkání (s bohatým občerstvením) na divadelním jevišti: současní i bývalí členové spolku, oficiální i divadelní hosté, spolupracovníci, partneři, přátelé... Vzpomínalo se, trochu rekapitulovalo, vyprávěli se divadelní historky. Přesto, že z více než 200 pozvaných se akce zúčastnilo 70 - 80 osob, byl to večer velice příjemný, splnil svůj záměr a byl důstojnou a přesto přátelskou neformální oslavou divadelního 180. výročí.

Tím samozřejmě oslavy tohoto výročí nekončí. Před úpickým spolkem stojí úkol připravit velkou divadelní inscenaci, ve které budou mít možnost se uplatnit všichni členové spolku, ať už jako herci nebo technický personál. Zkoušet se začalo v listopadu 2003. Byla vybrána klasická hra A. Jiráka „**Lucerna**“. Režie se ujal Pavel Švorčík (a snad dojde opět i na odbornou spolupráci Petra Kracika). Premiéra je plánována na přelom března a dubna 2004. Současně s ní se ve vstupních prostorách divadla uskuteční výstava k výročí spolku. Stane se vlastně jakousi galerií osobností posledních 30 let úpického divadelního života.

A co dál? Co budoucnost ochotnického divadla v Úpici? Výročím nic nekončí, naopak to zavazuje k další činnosti. Plánů a nápadů má spolek dostatek. Určitě má také chuť, energii a snad i talent a peníze, aby mohl vše úspěšně zrealizovat. Takže úpíči - ZLOMTE VAZ!

2003 -2004:

180. VÝROČÍ OCHOTNICKÉHO DIVADLA V ÚPICI

fotografie č. 40 ????

Členové spolku - jaro 2004

Divadlo Aloise Jiráka Úpice - Jednota divadelních ochotníků slaví své 180. narozeniny.

V březnu 2004 (kdy je tato publikace dokončována) má spolek 45 členů, jejichž věkový průměr je 43 let.

Z toho je 22 žen (věkový průměr 39 let) a 23 mužů (věkový průměr 46 let).

Ve spolku působí 5 členů více než 30 let (někteří téměř 40), 5 členů 25 - 30 let, 12 členů 20 - 25 let, 5 členů 15 - 20 let, 2 členové 10 - 15 let, 7 členů 5 -10 let, 6 členů 1 - 5 roků, 3 členové jsou úplnými nováčky. Dále má spolek 11 čestných členů.

Členové spolku:

Pavel ČERNÝ, Zdeněk DIETRICH, Kateřina HAVLOVÁ, Jana HETFLEJŠOVÁ, Jana HŮBLOVÁ (Rejdáková), Monika HORÁNKOVÁ, Roman JANDA, Eva JÖRKOVÁ, Stanislav KÁBRT, Jaroslav KADANÍK, Jana KADANÍKOVÁ (Hejnová), Aleš KLEINER, Jindřiška KLEINEROVÁ, Valentin KORNĚJEV, Pavel KRÁLÍK, Jana KRÁLÍKOVÁ (Kýnlová ml.), Jana KULHÁNKOVÁ (Pokorná), Josef KULT, Miroslav KYSELA, František LUSK, Jana LUSKOVÁ, Pavel MACH, Dagmar MACHOVÁ, Květoslav MATYSKA, Marie MATYSKOVÁ, Blanka MELICHAROVÁ, Milan NÝVL, Petra NÝVLTOVÁ (Hetflejšová), Ivan POSPÍŠIL, Karel ROUBÍK, Jiří Rýgr, Michaela RýgrOVÁ, Zina RýgrOVÁ (Rozumová), Jana SEDLÁČKOVÁ, Tomáš SOUČEK, Radka ŠKODOVÁ, Eva ŠLEGROVÁ (Valentová), Jan ŠPAŇKO, Pavel ŠVORČÍK, Ladislav TOMM (zároveň je čestným čle-

nem), Libor TRUNEČEK, Olga TRUNEČKOVÁ ml., Zdeněk VYLÍČIL, Irena VYLÍČILOVÁ (Borůvková), Lenka ŽDÁRSKÁ

Čestní členové spolku:

Jarmila FLÍDROVÁ, Vladimír HETFLEJŠ, Zdeněk JIRÁSEK, Jaroslav JÖRKA, Jana KÝNLOVÁ, Soňa ROZUMOVÁ, Berta ŠULCOVÁ, Ladislav TOMM, Bohumil TRUNEČEK, Blanka VYLÍČILOVÁ, Krista ZAHRADNÍKOVÁ

To jsou statistická čísla a jména. Za nimi se však skrývají životní a divadelní osudy, přátelství, lásky, chvíle smutku i bujaré veselosti, nespočet hodin zkoušek, práce, zařizování, moře trémy, krásné a někdy i napínavé chvíle na jevišti, spousta zážitků a vzpomínek. Třeba na to, jak „jeden“ vyhodil v rámci své role „jednu“ z jeviště, přestože „ona“ měla ve své roli ještě pokračovat, a tak „druhá“ musela na jeviště nečekaně a ihned vejít a nějak to zachránit. Nebo na to, jak se v jedné inscenaci najednou všichni ztratili v textu tak, že nikdo nevěděl, jak pokračovat, a postupně se všichni shlukovali na bok jeviště k nápovědě, až byli v malém hloučku na jedné kupě. A nebo taky na to, jak „jedna“ nejen jako, ale opravdu vpíchl „jednomu“ na jevišti při hře skutečnou injekci, aniž to „on“ čekal. Vzpomínat se bude i na různá přeeknutí: „Já nikoho nechci ublizovat“ (správně: já nikomu nechci ubližovat), „Já ho sežeru!“ (správně: já ho seřežu), „Statečně čenili Brani-borům...“ (správně: statečně čelili), „Budu stát jako kráv..“ (naštěstí to nedořekla!, správně: budu stát jako skála) atd. Nezapomene se ani smích a nadšený aplaus diváků, který mnohokrát přerušil představení. Na výpadky textu - tedy okna, někdy okýnka, jindy přímo výkladní skříň. Na zážitky z cest (např. na čepičky, které si při jízdě po Paříži všichni divadelníci v autobuse vytvořili z povlaků na opěradla, nasadili na hlavu a všichni na ulicích, kterým vehementně mávali, si mysleli, že projíždí zájezd silně retardovaných osob), na společné dovolené (na opičího krále, na rohálo, na roj rozběsněných vos, na písničku „Kozliatka“), na

Je toho hodně! Vše ani nelze zaznamenat, tak alespoň něco v další kapitole.

SÓLO PRO BICÍ (HODINY)

Současná hra

Osvald Zahradník
Překlad ze slovenštiny: L. Bařinková

Režie: Zdeněk Jirásek

Scéna: Aleš Řezníček

Představení řídí: Hana Mašková, Zdena Turková

Zvuk: Stanislav Kábrt

Světla: Jiří Bidlo, Antonín Středa

Rekvizity: Věra Husáková

Dekorace: Aleš Řezníček, Josef Sobolík

Masky: Josef Michalička

Osoby

František Ábel
Pavel Jesenský, jeho vnuk
Dáša Vysocká, Pavlovo děvče
Reiner
paní Contiová
Chmelík
inspektor Mič
taxikář
lékařka
první zřízenec
druhý zřízenec

Obsazení

Ladislav Tomm ml.
Vladimír Hetflejš
Danuše Jirásková
Josef Strnad
Krista Zahradníková
Jaroslav Jörka
Ladislav Tomm st.
Zdeněk Jirásek
Marie Jirásková
Martin Tábořský
Jindřich Lukavský

Premiéra: 24. února 1974

NAZDAR, TATI!

Opereta

Bohuslav Nádvořík

Hudba: Karel Valdauf

Režie: Jaroslav Jörka

Dirigent: František Štejnár

Choreografie: Josef Baum

Výtvarník: Aleš Řezníček

Představení řídí: Věra Husáková, Jarmila Jörková, Eva Straková

Světla: Antonín Středa

Dekorace: Aleš Řezníček, Josef Sobolík

Masky: Josef Michalička

Hraje: Taneční orchester KK ROH Úpice

Tančí: Baletní soubor KK ROH Úpice

Osoby

Charlie Wonder (Karel Vondra)

Šárka Ctiradová, novinářka

Václav Vondra

Eliška, jeho žena

Hana, jejich dcera

Štěpánka Capicarová, vdova

Ruda, její syn

Albín Balbín, listonoš

Alois Havrda (kdysi Louis Howard)

Mary Hallová

Tommy, její syn

Ferdinand Hála, mlynář

Stanislav Vrána, hostinský

Věra, jeho žena

Zdena, jejich dcera

Josef Adamec, kapelník a řídící v.v.

Jindřich Borecký, muzikant

Gustav Pacejka, muzikant

Vincenc Karásek, muzikant

Obsazení

Jaroslav Jörka

Blanka Vylíčilová

Ladislav Tomm st.

Jana Kýnlová

Jiřina Dobešová

Krista Zahradníková

Jiří Abrhám

Zdeněk Vylíčil

Josef Machatý

Soňa Rozumová

Ladislav Tomm ml.

Milan Kýnl

Miroslav Kurz

Jaroslava Řezníčková

Jana Loukotová

Jaroslav Dobeš

Vilém Vávra

Jaroslav Kadaník

Miroslav Straka

Premiéra: 16. března 1974

NEDĚLE NA STŘEŠE

Veselohra

Valentin Petrovič Katajev
Přeložil: Radoslav Lošťák

Režie: Jaroslav Jörka
Choreografie: Vladimír Hetflejš
Výtvarník: Josef Kábrt

Představení řídí: Zdena Turková
Zvuk: Stanislav Kábrt
Světla: Antonín Středa
Dekorace: Josef Kábrt, Josef Sobolík
Rekvizity: Věra Husáková
Masky: Josef Michalička

Osoby

Zajcev, zásobovací referent
Kláva Ignatuková, studentka
Kosťa Gorbatov, její manžel, námořník
Věra Karpovna, ředitelka zotavovny
Miusov, ředitel zásobovacího střediska
Dudkin, profesor
Dudkinová, jeho žena
Rosa Jeremejevna, Zajcevova manželka
lékařka
Šura, pokojská
vrátný
kuchař

Obsazení

Jaroslav Jörka
Irena Borůvková
Ladislav Tomm
Krista Zahradníková
Zdeněk Vylíčil
Josef Strnad
Soňa Rozumová
Blanka Vylíčilová
Jarmila Flídrová
Jana Kýnlová
Milan Kýnl
Jiří Abrhám

Tančí: Balet divadelního souboru

Premiéra: 9. listopadu 1974

SILVESTR

Komedie

Jan Jílek

Hudba: J. F. Fischer

Režie: Vladimír Hetflejš

Odborná spolupráce: Jan Novák j.h.

Výprava: Josef Feureisel j.h.

Představení řídí: Jarmila Jörková

Zvuk: Stanislav Kábrt, Josef Kadaník

Světla: Josef Středa, Josef Kult

Scéna: Václav Smutný, Josef Sobolík

Rekvizity: Věra Husáková

Osoby

Silvestr

Jarmánek

Doktorka

Sojková

Květa

Eliška

Obsazení

Josef Strnad

Jaroslav Jörka

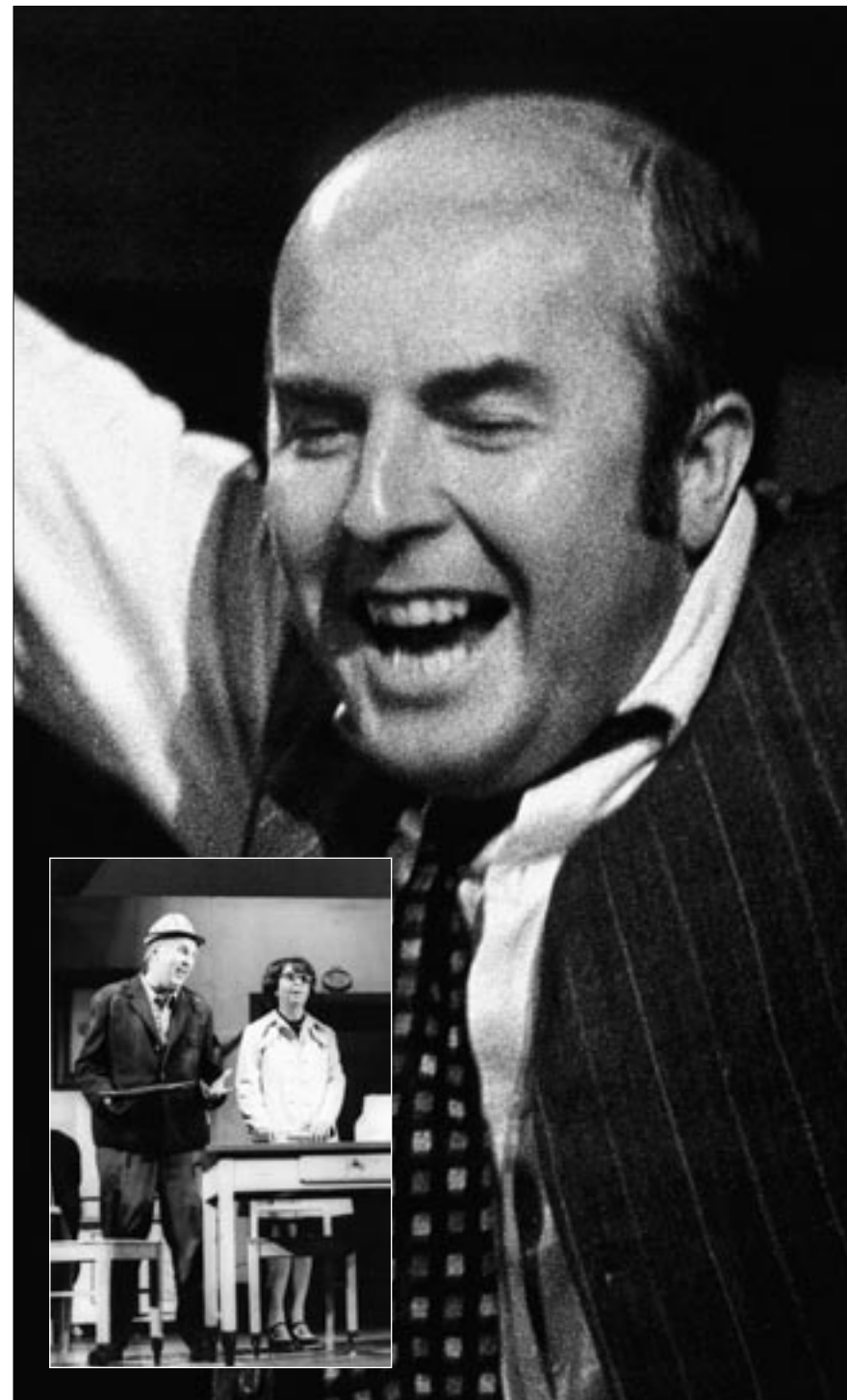
Krista Zahradníková

Jana Kýnlová

Soňa Rozumová

Blanka Vylíčilová

Premiéra: 23. května 1975

BUMERANG

Komedie

Otto Zelenka

Režie: Ladislav Tomm

Scénická hudba: Josef Smetana j.h.

Představení řídí: Hana Mašková, Zdeněk Jarouš

Náповěda: Hana Jebousková, Jana Nymsová

Zvuk: Stanislav Kábrt, Josef Kadaník

Světla: Josef Středa, Josef Kult

Dekorace: Josef Sobolík

Projekce: Jiří Pfeifer, Marie Kučerová

Foto: Stanislav Borůvka

Osoby

Helena

Eva Klímová

Josef Novák

Klíma, manžel Evy

hostinský

Staříková

poručík VB

příslušník VB

Obsazení

Jana Loukotová

Irena Borůvková

Ladislav Tomm

Zdeněk Vylíčil

Milan Kýnl

Jaroslava Řezníčková

Jaroslav Karlík

Jaroslav Jebousek

Premiéra: 18. října 1975

SONATINA PRO PÁVA

Současná hra

Osvald Zahradník

Překlad ze slovenštiny: Valeria Sochorovská

Režie: Josef Strnad

Odborná spolupráce: Jan Novák j.h.

Výtvarník: Josef Feureisel j.h.

Technická spolupráce:

Věra Husáková, Stanislav Kábrt, Josef Kadaník,
Josef Kult, Václav Smutný, Eva Straková, Josef Strnad, Antonín Středa

Osoby

Titus Gara

Marian Belan

Alžběta Kristeková

Javorská

Milica

Gros

Obsazení

Jaroslav Jörka

Vladimír Hetflejš

Marie Jirásková

Jana Kýnlová

Marie Králová

Ladislav Tomm

Premiéra: 5. května 1976

MY FAIR LADY

Muzikál

Frederik Loewe

Libreto a texty písní: Alan Jay Lerner

Upraveno podle hry G. B. Shawa - Pygmalion

Překlad: Ota Ornest

Režie: Jaroslav Jörka

Odborná spolupráce: Doc. Dr. Jan Císař, CSc. j.h.

Návrh scény: Josef Feureisel j.h.

Výtvarník: Aleš Řezníček

Hudební aranžmá, dirigent: Jan Haas

Sbormistr: Zdeněk Šumník

Korepetice: Jaroslav Matuna

Představení řídí: Jarmila Jörková

Technická spolupráce: Josef Kadaník, Josef Kult, Václav Smutný,

Josef Sobolík, Antonín Středa, Zdena Turková

Osoby

Eliza Doolittlová

Freddy Eynsford-Hill

paní Eynsford-Hillová

plukovník Pickering

Harry

Kuba

Henry Higgins

majitel výčepu

Alfréd Doolittle

paní Pearcová

paní Hopkinsová

paní Higginsová

lady Boxingtonová

lord Boxington

majordomus

Zoltán Karpathy

komorná paní Higginsové

komorná

květinářky, prodavači, dámy a pánové ze společnosti

Obsazení

Jiřina Dobešová

Jaroslav Hofman

Jarmila Flídrová

Zdeněk Jirásek

Zdeněk Vylíčil

Milan Kýnl

Bohumil Truneček

Vilém Vávra

Jaroslav Jörka

Krista Zahradníková

Soňa Rozumová

Blanka Vylíčilová

Jana Kýnllová

Jaroslav Karlík

Jiří Laštovička

Ladislav Tomm

Irena Borůvková

Jana Nymsová

Zpívá pěvecký sbor, hraje divadelní orchestr

Premiéra: 4. prosince 1976

MAMZELLE NITOUCHÉ

Opereta

Libreto: H. Meilhac, G. Millaud

Hudba: Florimond Hervé

Překlad a úprava: Oldřich Nový

Režie: Jaroslav Jörka

Odborná spolupráce: Doc. Dr. Jan Císař, CSc. j.h.

Návrh scény: Jarmila Jörková

Výtvarník: Blahomil Vodvárka

Hudební aranžmá, dirigent: Jan Haas

Zpěvy nastudoval: Zdeněk Trnka

Sbormistr: Zdeněk Šumník

Technická spolupráce:

Věra Husáková, Jarmila Jörková, Stanislav Kábrt,
Josef Kadaník, Josef Kult, Václav Smutný, Antonín Sřěda, Zdena Turková

Osoby

Célestin, varhaník

v klášteře „U Vlastoviček“

Představená kláštera

Fortnýřka

Major Chateau-Gibus

Denisa, chovanka kláštera

Fernand de Chaplatreux, poručík

Ředitel divadla v Pontarcy

Režisér

Lydia, herečka

Gimblette, herečka

Corinna, herečka

Claudine, herečka

Robert, důstojník

Gustav, důstojník

Loriot, brigadier

Strážmistr

Hasič

Chovanky kláštera, důstojníci a divadelní sbor

Obsazení

Jaroslav Jörka

Krista Zahradníková

Jaroslava Řezníčková

Zdeněk Vylíčil

Jiřina Dobešová

Jaroslav Hofman

Josef Strnad

Milan Kýnl

Irena Borůvková

Blanka Vylíčilová

Soňa Rozumová

Jana Kýnllová

Miroslav Straka

Jaroslav Karlík

Ladislav Tomm

Jaroslav Kadaník

Jan Císař, Ladislav Tomm

Zpívá: pěvecký sbor Foerster - Smetana Kulturního klubu ROH Úpice

Hraje: Velký studiový orchestr Klubu pracujících ROH Trutnov

Premiéra: 11. prosince 1977

VALČÍK NA ROZLOUČENOU

Činohra

Laša Tabukašvili

Překlad a úprava: Jana Klusáková

Režie: Zdeněk Vylíčil

Odborná spolupráce: Doc. Dr. Jan Císař, CSc. j.h.

Návrh scény: Václav Keller j.h.

Představení řídí: Hana Mašková, Zdena Turková

Hudební spolupráce a zvuk: Stanislav Kábrt, Josef Kadaník

Světla: Josef Kult, Vladimír Müller, Antonín Středa

Technická spolupráce: Václav Smutný

Osoby

Važa Giorgadze, student

Saome, jeho matka

Otar, jeho otec

Važovi kolegové z fakulty

- Gogi

- Týna

- Kote

- Eliso

- Dato

- Givi

- Nodar

- Michail

- Demna

- Tamara

Nina Semjonovna

Muž oslavující Silvestra

Obsazení

Pavel Černý

Krista Zahradníková

Jaroslav Jörka

Zdeněk Vylíčil ml.

Jana Stiborová

Jaroslav Kadaník

Jana Hetflejšová

Josef Baier, Milan Stibor

Milan Kýnl

Jaroslav Hofman

Zdeněk Trnka

Ladislav Tomm

Blanka Vylíčilová

Soňa Rozumová

Josef Strnad

Premiéra: 12. května 1978

SLAMĚNÝ KLOBOUK

Muzikál

Jiří Voskovec - Jan Werich - Jaroslav Ježek

Režie: Ladislav Tomm

Odborná spolupráce: Doc. Dr. Jan Císař, CSc. j.h.

Návrh scény: Václav Keller j.h.

Hudební aranžmá, dirigent: Jan Haas

Hudební režie: Zdeněk Vylíčil

Choreografie: Libuše Petrasová j.h., Petra Pitašová, Josef Baier

Technická spolupráce: Hana Mašková, Zdena Turková, Josef Kábrt,
Stanislav Kábrt, Vladimír Müller, Václav Smutný, Antonín Středa

Osoby

Fadinard

Felix

Vézinet

Emil

Louisa

Nonaucourt

Nonacourtová

Helena

Bobin

Klára

Tardiveau

Baronka

Generál

la Gouloue

Sluha

Beauperthuis

Obsazení

Ladislav Tomm

Jaroslav Jebosek

Milan Kýnl

Josef Strnad

Jana Kýnlová

Květoslav Matyska

Jaroslava Řezníčková

Jana Hetflejšová

Pavel Černý

Soňa Rozumová

Jaroslav Kadaník

Krista Zahradníková

Jaroslav Hofman

Irena Borůvková

Pavel Švorčík

Zdeněk Vylíčil

Tančí: služebnictvo - Taneční kroužek Kulturního klubu ROH Úpice
Kankánové tanečnice - Amatérský taneční klub Klubu pracujících ROH Trutnov

Hraje: Velký studiový orchestr Klubu pracujících ROH Trutnov

Premiéra: 20. ledna 1979

... A TEN MĚL TŘI DCERY

Současná hra

Věra Eliášková

Režie: Zdeněk Vylíčil

Odborná spolupráce: Doc. Dr. Jan Císař, CSc. j.h.

Výprava: Václav Keller j.h.

Představení řídí: Hana Mašková, Zdena Turková

Technická spolupráce: Věra Husáková, Zdeněk Dietrich, Stanislav Kábrt,
Josef Kult, Václav Smutný, Antonín Středa

Osoby

Král

Gábina

Bobina

Bára

Luboš, manžel Bobiny

Petr, manžel Báry

Ema

Suchý

Klika

Hraběnka

Maryna

Renátka, dcera Maryny

Obsazení

Milan Kýnl

Jana Hejnová

Jana Hetflejšová

Irena Vylíčilová

Jaroslav Jebousek

Zdeněk Vylíčil ml.

Krista Zahradníková

Jaroslav Hofman

Květoslav Matyska

Blanka Vylíčilová

Jana Kýnlová

Eva Valentová

Premiéra: 27. ledna 1980

FILOSOFSKÁ HISTORIE

Muzikál

Alois Jirásek

Dramatizace: Jaroslav Dietl

Hudba: Zdeněk Petr

Texty písní: Ivo Fišer

Režie: Vladimír Hetflejš

Asistent režie: Věra Husáková

Konzultant: Petr Kracík

Odborný poradce: Alena Gasparičová

Scéna: Milan Labík

Kostýmy: Jarmila Jörková

Výtvarné práce: Jana Hejnová, Irena Vylíčilová

Hudební aranžmá, dirigent: Jan Haas

Korepetice: Jan Haas, František Jirka

Choreografie: Petra Pitašová

Inspice: Jarmila Jörková

Zvuk: Stanislav Kábrt

Světla: Josef Kult, Zdeněk Dietrich, Milan Rozum

Dekorace, jevištní technika: Václav Smutný, Antonín Středa

Masky: Josef Michalička

Osoby

Vavřena

Frybort

Špína

Zelenka

Lenka

Márinka

Slečna Elis

Roubínek

Roubínková

Lotty

Biskupský komisař

Rektor

Profesor

Páter

Měšťané litomyšlští

Dívky litomyšlské

Studenti filosofie

Hudební doprovod

(+ studenti filosofie)

Obsazení

Libor Truneček

Jaroslav Karlík

Pavel Svěcený

Zdeněk Vylíčil ml.

Jana Hejnová

Irena Vylíčilová

Jarmila Flídrová

Jaroslav Jörka

Jaroslava Řezníčková

Hana Součková

Josef Strnad

Zdeněk Vylíčil

Zdeněk Trnka

Jaroslav Herejk

Emil Kadaník, Jaroslava Kadaníková, Jan Šír,

Jaroslava Šírová, Zdeněk Šumník, Blanka Vylíčilová

Ilona Davidová, Jiřina Gušlevská, Dagmar Kloudová,

Vlasta Košťálková, Zina Rozumová, Eva Valentová

Petr Bolkovec, Petr Kalousek, Pavel Matoušek,

Ivan Pospíšil, Ladislav Prouza, Pavel Švorčík

Jan Haas, František Jirka, Karel Jirsák, Alfréd Krupka,

Bob Malbek, Josef Pokorný, Milan Šraml

Premiéra: 10. března 1980

TAK KDO K ČERTU ODEJDE?

Komedie

Valentin Krasnogorov
Úprava: Jiří a Růžena Pochovi

Režie: Milan Kýnl
Scéna: Jaromír Vosecký j.h.

Nápověda: Jana Rejdáková

Technické zajištění:
Věra Husáková, Zdeněk Dietrich, Stanislav Kábrt,
Josef Kult, Vladimír Müller, Václav Smutný, Pavel Šafařík

Osoby

Nikolaj Nikolajevič
Stěpan Stěpanovic
Jura
Andrej
Praskovna Fjodorovna
Ljuba
Marie

Obsazení

Vladimír Hetflejš
Květoslav Matyska
Jaroslav Kadaník
Jaroslav Jebousek
Jana Kýnlová
Zina Rozumová
Jana Kýnlová ml.

Premiéra: 31. března 1981

BRAMBOROVÝ DEN

Muzikál

František Brüstl

Hudba: M. Truková, Petr Osolsobě, Zdeněk Ryšánek

Texty písní: M. Truková

Režie: Zdeněk Vylíčil ml.

Inspice: Milena Pletánková

Technická spolupráce:

Věra Husáková, Stanislav Kábrt, Josef Kult,

Vladimír Müller, Václav Smutný

Hrají a zpívají:

Ilona Davidová

Jiřina Gušlevská

Jana Hejnová

Milena Kýnlová

Míloslava Richterová

Hana Součková

Pavel Matoušek

Jiří Novotný

Ivan Pospíšil

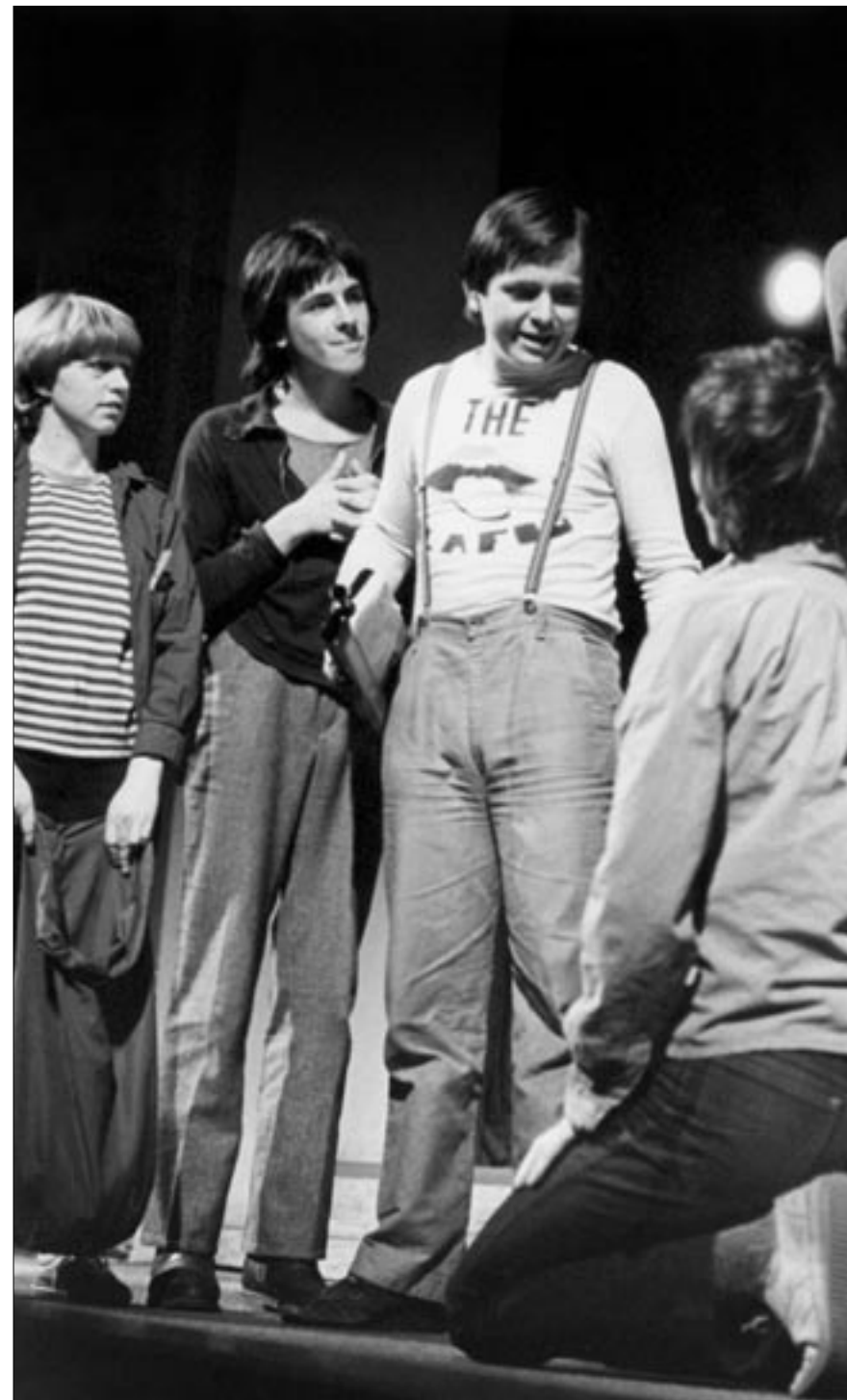
Zdeněk Pospíšil

Pavel Švorčík

Milan Truneček

Zdeněk Vylíčil ml.

Premiéra: 1. prosince 1981

MOŘE Z ROZUMU

Alexandr Sergejevič Gribojedov
Scénická montáž z překladů B. Mathesia a B. Fraňka: Anna Dudková

Režie: Petr Kracik
Návrh scény: Mirko Marko

Představení řídí, inspicie: Věra Husáková, Milena Pletánková
Zvuk: Stanislav Kábrt
Světla: Zdeněk Dietrich, Josef Kult
Scéna: Václav Smutný

Osoby

Alexandr Alexandrovič Čackij
Pavel Afanasjevič Fámusov,
vedoucí činovník ve státní správě
Sofie Pavlovna, jeho dcera
Líza, služebná
Alexej Stěpanovič Molčalin
Sergej Sergejevič Skalozub
Natalja Dmitrievna, mladá dáma
Platón Michajlovič, její muž
Kníže Tugouchovskij
Kněžna Tugouchovská
jejich dcery

Hraběnka Chrjuminová
její vnučka
Anton Antonovič Zagoreckij
Chljostová, Fámusova švagrová
pan D
pan N
Repetilov
Petruška, sluha

Obsazení

Vlastislav Kubec
Milan Kýnl

Irena Vylíčilová
Milena Kýnllová
Jaroslav Kadaník
Jaroslav Jebosek
Jana Hejnová
Vladimír Hetflejš
Zdeněk Vylíčil
Blanka Vylíčilová
Jiřina Gušlevská
Jana Kýnllová ml.
Jana Rejdáková
Miloslava Richterová
Jaroslava Řezníčková
Hana Součková
Zdeněk Vylíčil ml.
Jana Kýnllová
Ivan Pospíšil
Pavel Švorčík
Květoslav Matyska
Pavel Matoušek

Premiéra: 11. března 1982

ULIČNICE

Opereta

Jára Beneš

Libreto a texty písní: Tobis, Špillar, Mírovský, Rohan

Režie: Jaroslav Jörka

Návrh scény a kostýmů: Jarmila Jörková

Hudební aranžmá, dirigent: Jan Haas

Zpěvy nastudovali: Zdeněk Trnka, Jiří Hrubý

Choreografie: Petra Pitašová

Představení řídí: Jarmila Jörková, Jana Lusková

Technická spolupráce: Zdeněk Dietrich, Stanislav Kábrt,

Josef Kult, Václav Smutný

Osoby

Philip Webster

Monika, jeho žena

Bessie, jejich dcera

Antonio Moretti

Fred Kerry

Andy Doodle

James Barrington

Sally, jeho dcera

Leonard Jeanjou

Gatherina Hallerová

John Axton

Mac Kinlay

Flitt, policejní inspektor

Ó Connor, policejní seržán

Vrchní číšník

Hotelový sluha

Členové tenisového klubu, hoteloví hosté, společnost

Obsazení

Jaroslav Jörka

Růžena Řezníčková

Jiřina Dobešová

Jaroslav Jebosek

Jaroslav Karlík

Pavel Svěcený

Josef Kábrt

Jana Pokorná

Jaroslav Kadaník

Soňa Rozumová

Zdeněk Vylíčil ml.

František Lusk

Josef Strnad

Milan Kýnl

Pavel Švorčík

Vladimír Mrázek

Tančí: A. Arnoštová, K. Fedáková, J. Gušlevská, M. Kýnllová, A. Lantová,

H. Lantová, J. Regnerová

Hraje: Velký studiový orchestr Klubu pracujících ROH Trutnov

Premiéra: 10. března 1983

HRA O DOROTĚ

Hra se zpěvy

Emil František Burian

Hudba: E. F. Burian

Režie: Petr Kracik

Scéna: Jaroslav Milfajt

Hudební úprava : Bohumil Truneček

Choreografie: Eva Kröschlová j.h.

Produkce: Vladimír Hetflejš, Věra Husáková, Josef Strnad, Zdeněk Vylíčil ml.

Technika: Stanislav Kábrt, Josef Kult, Václav Smutný

Dokumentace: Miroslav Janek, Jiří Středa, Václav Špůr, František Urbanec

Organizační a technické zabezpečení:

Kulturní klub ROH Úpice, Klub pracujících ROH Trutnov

Osoby

Doufil

Král Africius

Panna Dotorá

Anděl

Čert

Starší katan

Mladší katan

Venkovský lid

Formani

Muzikanti

Obsazení

Jaroslav Jebosek, Josef Müller

Jana Kýnlová, Blanka Vylíčilová,

Jaroslava Řezníčková

Jana Hejnová, Jana Pokorná,

Miloslava Richterová

Ivan Pospíšil, Hana Pospíšilová,

Jana Rejdáková

Milena Kýnlová, Květoslav Matyska

Jaroslav Karlík, Milan Kýnl, Pavel Švorčík

Zdeněk Dietrich, Josef Krejsa

Věra Balcarová, Mirka Císařová,

Jarmila Flídrová, Alena Gasparičová,

Jana Hetflejšová, Jaroslav Kadaník,

Zdeněk Vylíčil st.

Ladislav Balcar, Jiří Nývlt

Vladimír Hudousek, Karel Roubík,

Miroslav Tomeš, Bohumil Truneček, Josef Vít

Premiéra: 29. dubna 1983

S.O.S.

(Strašně Ošemetná Situace)

Současná hra

Ján Solovič
Překlad: Karel Neubauer

Režie: Zdeněk Vylíčil
Scéna: Jaromír Vosecký j.h.

Rekvizity a řízení představení:
Milena Pletánková, Jana Pokorná, Hana Pospíšilová

Technická spolupráce:
Zdeněk Dietrich, Stanislav Kábrt, Josef Kult, Václav Smutný

Osoby

Dominik Háček
Anděla, jeho žena
Radek, syn
Milena, dcera
Anastazie Kačenkova
Cyril Mucha
Malvína

Obsazení

Květoslav Matyska
Jana Hetflejšová
Ivan Pospíšil
Milena Kýnlová
Blanka Vylíčilová
Pavel Švorčík
Jaroslava Rezníčková

Premiéra: 19. listopadu 1983

FIDLOVAČKA

aneb žádný hněv a žádná rvačka

Josef Kajetán Tyl
František Škroup

Úprava textu: Jan Císař
Úprava hudby: Bohumil Truneček

Režie: Antonín Navrátil j.h.
Asistent režie: Vladimír Hetflejš
Scéna: Irena Vylíčilová, Jana Hejnová

Představení řídí: Milena Pletánková
Rekvizity: Věra Husáková
Technika: Stanislav Kábrt, Josef Kult, Václav Smutný

Osoby

prolog
Kroutil
Jeník
Mastílková
Lidunka
Cibulcini
Dudek
Hvězdoleský
Hubínek
Klinkáčková
Kozelka
Andreas
Margarethe
Živeles
Mareš
děvče
muzikanti

dále hrají

Obsazení

Jiřina Dobešová, Jaroslav Jörka
Květoslav Matyska
Ivan Pospíšil
Blanka Vylíčilová
Irena Vylíčilová
Soňa Rozumová
Jaroslav Jebousek
Pavel Švorčík
Zdeněk Dietrich
Jana Kýnlová
Jaroslav Karlík
Jaroslav Kadaník
Jana Hejnová
Milan Kýnl
Jaroslav Hofman
Petra Hetflejšová
Jaroslav Hánl, Vladimír Hudousek, Václav Klimeš,
Josef Semerák, Bohumil Truneček, František Vít
Jarmila Flídrová, Josef Krejsa, Milena Kýnlová,
Josef Müller, Jana Pokorná, Hana Pospíšilová,
Jana Rejdáková, Miloslava Richterová,
Jaroslava Řezníčková, Josef Strnad

Premiéra: 21. dubna 1984

SVATBA V MALINOVCE

Opereta

Boris Alexandrov
Přeložil: Josef Urban
Texty písní: Jaroslav Mottl
Hudební úprava: Jiří Fiala

Režie: Jaroslav Jörka
Návrh scény a výtvarná spolupráce: Jana Hejnová, Irena Vylíčilová
Hudební aranžmá, dirigent: Bohumil Truneček
Zpěvy nastudoval: Zdeněk Šumník

Představení řídí: Zuzana Krejsová, Milena Pletánková
Technická spolupráce: Stanislav Kábrt, Aleš Kleiner, Josef Kult, Václav Smutný

Osoby

Gregorov Nazar
Sofia Michailovna
Janinka, její dcera
děd Ničipor
Hanusja, jeho žena
Andrejka
Petro, voják
Vasko, voják
Dančenko, voják
Bananko, voják
Dumov, voják
Pečnikov, voják
Jaška, dělostřelec
Gricián, ataman
Popandupolo, bandita
Rjabobaba, bandita
Vasilina, vesničanka
Marfuša, vesničanka
Nastěnka, vesničanka
Zinajda, vesničanka

Obsazení

Jaroslav Karlík
Jana Hejnová
Irena Vylíčilová
Jaroslav Jörka
Jana Kýnlová
Jaroslav Jebousek
Ivan Pospíšil
Pavel Švorčík
Josef Krejsa
Josef Král
Zdeněk Vylíčil
Josef Švorčík
Jaroslav Kadaník
Milan Kýnl
Zdeněk Dietrich
Josef Müller
Miloslava Richterová
Jiřina Gušlevská
Dana Řihová
Jindřiška Kleinerová

Tančí: Taneční kroužek Domu Kultury Trutnov
Hraje: divadelní orchestr Kulturního klubu Úpice

Premiéra: 10. března 1985

PŘÍSNÍ MILENCI

Současná hra

Boris Palotaiová

Režie: Zdeněk Vylíčil

Odborná spolupráce: Doc. Dr. Jan Císař, CSc. j.h.

Scéna: Jaromír Vosecký j.h.

Představení řídí:

Zuzana Krejsová, Milena Pletánková

Technika:

Zdeněk Dietrich, Stanislav Kábrt, Josef Kult,
Aleš Kleiner, Karel Roubík, Václav Smutný

Osoby

paní Bontová

Žofka, její dcera

Imre, manžel Žofky

Marta, přítelkyně

Andráš

Michal, strýc

Obsazení

Blanka Vylíčilová

Miloslava Richterová

Ivan Pospíšil

Jana Pokorná

Jaroslav Jebosek

Milan Kýnl

Premiéra: 15. března 1986

ZÁKON VĚČNOSTI

Současná hra

Nodar Dumbadze

Dramatizace: Nikolaj Mirošničenko

Překlad: Vlasta Smoláková

Úprava a režie: Jan Novák j.h., asistent režie: Pavel Švorčík

Návrh scény a kostýmů: Michal Hess j.h.

Představení řídí: Jana Lusková, Nataša Weisová

Zvuk: Stanislav Kábrt, Karel Roubík, světla: Josef Kult

Jevištní technika: Aleš Kleiner, Václav Smutný

Osoby

Bačana Ramišvili,
člen ÚV, šéfredaktor novin

Otec Ioram, kněz

Bulika, švec

personál nemocnice

- primářka

- Žeňa, zdravotní sestra

návštěvy v nemocnici

- Nugzar, ředitel

- předseda stranické organizace novin

- Světlana, Bulikova žena

- Nina

- Vachtang, zloděj

Bačanovy návraty

- matka

- teta

- lékař

- muž

- Glachuna, pastevec

- Gervasi, předseda kolchozu

- Manučar, zběh

- Dutu, milicionář

- Lasaia, hospodský

- Tamara, servírka

- Zosim, stařec

- Kavžaradze, tajemník MěV strany

- Iordanišvili

- Bondalaze

- Sandro Maghlsheidze,

ředitel kožeš. kombinátu

- servírka

- Marie

- stařec

- Chelaia, pracovník ministerstva vnitra

- zástupce šéfredaktora novin

Obsazení

Jaroslav Jebosek

Milan Kýnl

Květoslav Matyska

Jana Kýnlová

Jana Rejdáková

Jaroslav Karlík

Josef Strnad

Jana Hetflejšová

Soňa Rozumová

Pavel Švorčík

Irena Vylíčilová

Jindřiška Kleinerová,

Zuzana Krejsová

Aleš Kleiner

Ivan Pospíšil

František Lusk

Zdeněk Dietrich

Jaroslav Karlík

Ladislav Tomm

Zdeněk Dietrich

Irena Vylíčilová

František Lusk

Josef Strnad

Zdeněk Dietrich

Josef Müller

Ladislav Tomm

Jiřina Gušlevská

Irena Vylíčilová

František Lusk

Josef Müller

Jaroslav Karlík

Premiéra: 9. května 1986

BALADA Z HADRŮ

První aranžovací zkouška na divadlo o prokletém básníku

Jiří Voskovec - Jan Werich - Jaroslav Ježek

Jevištní adaptace, choreografie, režie: Pavel Dostál j.h.

Asistent režie: Milan Kýnl

Scéna, kostýmy: Jaroslav Milfajť j.h.

Hudba: Eduard Šlechta j.h.

Představení řídí: Jana Lusková, Milena Pletánková

Zvuk: Stanislav Kábrt, Karel Roubík

Světla: Josef Kult, Vladimír Müller

Jevištní technika: Aleš Kleiner, Václav Smutný

Osoby

František Villon, básník a dareba

Kateřina, milostnice

Purkmistr města Paříže

Filip, pasák

Prévot města Paříže

Pařížská chudina

- Žebračka

- Vykladačka

- Nuzačka I

- Nuzačka II

- Žebrák

- Nuzák I

- Nuzák II

- Šenkýřka

- dále

Hasič a felčar

Georges, kulisák

Jehan, kulisák

Brynda, hlídač a milovník divadla

Obsazení

Ivan Pospíšil

Milena Langrová

Květoslav Matyska

Zdeněk Vylíčil

Josef Müller

Blanka Vylíčilová

Jiřina Gušlevská

Miloslava Richterová

Jana Kýňlová

František Lusk

Pavel Švorčík

Jaroslav Karlík

Zuzana Krejsová

Jindřiška Kleinerová,

Josef Král,

Marie Matysková,

Nataša Weisová

Aleš Kleiner

Irena Vylíčilová

Jaroslav Jebousek

Zdeněk Dietrich

Premiéra: 14. května 1988

KOMEDYJE O DVOU KUPCÍCH A ŽIDOJ ŠILOKOJ

Lidová hra z Podkrkonoší

Úprava: Jaroslav Kolár

Hudba: Mojmír Balling

Režie: Pavel Švorčík

Hudební aranžmá: Bohumil Truneček

Scéna a kostýmy: Pavel Švorčík, Irena Vylíčilová

Náповěda: Milena Pletánková

Technika: Stanislav Kábrt, Aleš Kleiner, Josef Kult,

Karel Roubík, Václav Smutný

Osoby

Opovědník

Kníže

Porcie a Advokát

Antonyo

Basanyo

Šilok

Kuba a kapitán

Jesika - Nercisa a písař

Rolenco

Čert

Gracyano

Morochius, mouřenín

Arakon, princ englický

Servus policajt

Ženy

Muzikanti

Obsazení

Květoslav Matyska

Blanka Vylíčilová

Jana Rejdáková

Jaroslav Jebousek

Zdeněk Vylíčil

Ivan Pospíšil

Pavel Mach

Irena Vylíčilová

Zdeněk Dietrich

Miloslava Richterová

Aleš Kleiner

Jana Sedláčková

Marie Matysková

Petr Lanta

Jindřiška Kleinerová

Zuzana Krejsová

Jaroslav Hánl

Bohumil Truneček

František Vít

Premiéra: 16. března 1989

CK POLNÍ MARŠÁLEK

Opereta

František Živný, Emil Arthur Longen
Úprava: Jiří Nesvadba
Texty písní: Ota Žebrák

Režie: Jaroslav Jörka
Hudební aranžmá: Jan Haas
Zpěvy nastudoval: Zdeněk Trnka
Scéna, kostýmy: Jarmila Jörková

Inspice: Jana Lusková, Milena Pletánková
Masky: Jarmila Jörková, Josef Král
Zvuk: Stanislav Kábrt
Světla: Josef Kult, Karel Roubík
Jevištní technika: Aleš Kleiner, Václav Smutný

Osoby

Konrád z Hötzenendorfu,
c.k. polní maršálek
František Przechtel,
c.k. obrst a velitel garnizony
Hedvika, jeho žena
Gustýna, jeho dcera
Evžena, obrstova neteř
Josef Kovalovič, c.k. setník
Alžběta, jeho žena
hrabě Géza Törösz, c.k. nadporučík
Adolf Eberle, c.k. nadporučík
Karel Hofer, c.k. poručík
Viktor Nagel, c.k. poručík
Šebestián KatzelMacher, c.k. setník v.v.
Stella Etenyová, zpěvačka
Barborka, služka u obrsta
Matěj, vojenský sluha u c.k. maršálka

Obsazení

František Lusk
Milan Kýnl
Blanka Vylíčilová
Jana Rejdáková
Miloslava Richterová
Pavel Mach
Jana Sedláčková
Jaroslav Karlík
Ivan Pospíšil
Zdeněk Vylíčil
Martin Tábořský
Jaroslav Jörka
Irena Vylíčilová
Jindřiška Kleinerová
Aleš Kleiner

Hraje: Melancholik band Domu Kultury Trutnov pod vedením Jana Haase
Tančí: Pohybová skupina Koletovy hornické hudby ze Rtyně v Podkrkonoší
pod vedením Ireny Exnarové.

Premiéra: 10. března 1990

TOULAVÝ KUFR

Komedie

Jiří Vilímek, Petr Markov

Režie: Jaroslav Jörka
Výprava: Jarmila Jörková

Inspice: Věra Husáková, Jarmila Jörková, Jana Lusková

Technika: Stanislav Kábrt, Aleš Kleiner,
Josef Kult, Karel Roubík, Václav Smutný

Osoby

Vavřinec Macerát, dědeček
Žofie Macerátová, babička
Štěpán Macerát, otec
Blažena Macerátová, matka
Honza Macerát, syn
Ivanka Macerátová, snacha
Maryška, jednatel ochotnického spolku
Rádl, poručík VB
Kotásek, strážmistr VB

Obsazení

Jaroslav Jörka
Růžena Řezníčková
Jaroslav Jebousek
Irena Vylíčilová
Ivan Pospíšil
Jana Kulháková
Květoslav Matyska
Jaroslav Karlík
Zdeněk Dietrich

Premiéra: 22. června 1991

KOMEDIE O HVĚZDĚ

Scénická kompozice z českých vánočních her

Jan Kopecký
Hudba: Mojmír Balling

Režie: Jaromír Knittl j. h.
Asistent režie: Ivan Pospíšil

Hudební spolupráce:
- aranžmá: Bohumil Truneček
- nahrávka: Bohumil Truneček, František Vít
Scéna a kostýmy: Irena Vylíčilová, Jana Sedláčková
Zvuk: Stanislav Kábrt, Miloslava Richterová
Světla: Josef Kult, Karel Roubík

Na představení se dále podílejí:
Věra Husáková, Petr Hruška, Jana Lusková, Václav Smutný

Osoby

Čert

Anjel / Žid s handlem / 1. soused
Smrt / Marija
Herodes Král / Jozef
Nykaron, služebník Herodesův / voják Login
Vopovědník / pastýř / 1. varták
Pastýř Bartoš / 2. varták
Pastýř Matouš / dráb / 2. soused / zákoník
Pastýř Klíma / 3. soused / zákoník
Žena Ráchel / čertice / ovce / zpívající ženská
Král Arabský / čertice / ovce / zpívající ženská
Král Sáby / čertice / ovce / zpívající ženská
Král Mouřenín / čertice / ovce / zpívající ženská

Obsazení

Jana Sedláčková
Ivan Pospíšil
Irena Vylíčilová
Zdeněk Vylíčil
Aleš Kleiner
Květoslav Matyska
František Lusk
Jaroslav Jebousek
Jaroslav Karlík
Zina Rýgrová
Kateřina Pospíšilová
Marie Matysková
Eva Šlegrová

Premiéra: 7. prosince 1991

POPRASK NA LAGUNĚ

Komedie

Carlo Goldoni

Režie: Josef Strnad

Výprava: Irena Vylíčilová

Inspice: Jana Lusková, Jana Rejdáková

Technická spolupráce:

Věra Husáková, Stanislav Kábrt, Josef Kult, Karel Roubík, Václav Smutný

Osoby

Patron Toni
Paní Pasqua, jeho žena
Lucietta, jeho sestra
Titta Nane, mladý rybář
Beppo, bratr Toniho
Patron Fortunato
Paní Libera, jeho žena
Orsetta, sestra paní Libery
Checca, sestra paní Libery
Patron Vincenzo
Toffolo, lodičkář
Isidoro, koadjutor
Komisař, soudní posel
Gina, prodavačka

Obsazení

Zdeněk Dietrich
Jana Hetflejšová
Jana Kulháková
Pavel Mach
Zdeněk Vylíčil
Květoslav Matyska
Jana Sedláčková
Zina Rýgrová
Irena Vylíčilová
František Lusk
Ivan Pospíšil
Jaroslav Jebošek
Jaroslav Karlík
Petra Hetflejšová

Premiéra: 22. dubna 1993

JEDNO JARO V PAŘÍŽI

aneb
KRVAVÁ HENRIETTA

Muzikál pro činoherce

Oldřich Daněk
Hudba: Jan F. Fischer

Režie: Ivan Pospíšil
Hudební spolupráce: František Jirka, Zdeněk Möglichen, Bohumil Truneček

Představení řídí: Jana Kýnlová, Marie Matysková

Technické zajištění:
Věra Husáková, Stanislav Kábrt, Valentin Kornějev,
Josef Kult, Karel Roubík, Václav Smutný, Irena Vylíčilová

Osoby

Petr / prokurátor / Gaston Papillon
Claude / redaktor / Robert Caillard
Charles / Jaboux / redaktor / divák
Jean / dozorce / ministr vnitra
Paul / dozorce / komisař
Georgetta / komorná / Berta Guidonová
Madelaine / komorná / Henrietta Caillardová
Jeanetta / komorná / sekretářka Figara

Fernand Labori - obhájce / redaktor

Obsazení

Zdeněk Vylíčil
Ivan Pospíšil
Květoslav Matyska
Zdeněk Dietrich
Jaroslav Kadaník
Zina Rýgrová
Irena Vylíčilová
Jana Hüblová
Jana Kulháková
František Lusk

Premiéra: 4. května 1996

STRAKONICKÝ DUDÁK

Národní báchorka o 3 jednáních a 9 proměnách

Josef Kajetán Tyl

Upravil Jaromír Pleskot

Dramaturgie a režie: Josef Strnad

Odborná spolupráce: Jan Novák, Praha j.h.

Hudba: Miki Jelínek, Praha j.h.

Návrh scény: Vladimír Šrámek, Ostrava j.h.

Výroba scény: Zdeněk Plodek, Václav Smutný, Petr Hruška

Návrh kostýmů: Ludmila Pavlousková, Praha j.h., Irena Vylíčilová

Výroba kostýmů: Jana Sedláčková, Irena Vylíčilová

Inspice: Jana Kýnllová, Jana Lusková, Marie Matysková

Zvuk: Stanislav Kábrt

Světla: Josef Kult, Karel Roubík

Rekvizity: Věra Husáková

Osoby

Lesní panna

Bělina, lesní panna

Rosava, polednice

Lesana, panovnice nad lesními pannami,

polednicemi a divými ženami

Divuka a Mihule, divé ženy

Kalafuna, venkovský muzikant

Kordula, jeho žena

jejich děti

Švanda, mladý dudák

Tomáš, starý dudák

Koděra, rychtář

Šavlička, voják na dovolené

Trnka, starý hajný

Dorotka, jeho dcera

Nalejváček, hospodský

Matěj a Kuba, venkovští chasníci

Pantaleon Vocílka, bývalý student na cestách

Král Alenoros, pán zemí neznámých

Zulika, smutná princezna, jeho dcera

Alamír, hrdina, její ženich

Mikulí, hospodský

Gulinari a Vanika, číšníce

Komonstvo princezny Zuliky

Dvořanín

Králova pážata

Obsazení

Michaela Rýgrová

Jana Kadaníková

Irena Vylíčilová

Jana Hetflejšová

Petra Hetflejšová, Marie Matysková

Květoslav Matyska

Jindřiška Kleinerová, Jana Sedláčková

Věra Kornějevová, Jan Králík,

Lenka Roubíková, Eva Šlegrová ml.

Martin Albrecht, Pavel Mach

František Lusk

Pavel Švorčík

Zdeněk Vylíčil

Jaroslav Karlík

Jana Kulháková, Radka Škodová

Zdeněk Dietrich

Roman Hilsch, Milan Nývlt

Ivan Pospíšil

Aleš Kleiner

Zina Rýgrová

Jaroslav Kaluzsni

Josef Král

Michaela Rýgrová, Eva Šlegrová

Kateřina Havlová, Petra Hetflejšová,

Roman Hilsch, Martin Kalina, Valentin

Kornějev, Josef Král, Jana Králíková,

Zuzana Krejsová, Vendula Přibyllová

Michaela Sedláčková

Adam Pospíšil, Vojtěch Rýgr

Premiéra: 28. února 1998

ŽENSKÝ BOJ

Veselohra se zpěvy

Václav Kliment Klicpera

Upravil Jaromír Pleskot

Úprava a režie: Zina Rýgrová

Hudební spolupráce: František Jirka, Libor Truneček

Kostýmy, rekvizity, scéna: Irena Vylíčilová, Zina Rýgrová, Valentin Kornějev

Inspice: Jana Lusková

Náповěda: Petra Hetflejšová

Zvuk a zvukové efekty: Stanislav Kábrt

Světla: Josef Kult, Karel Roubík

Osoby

Storoh

Bořena

Rapota

Babuše

Halák

Mařata

Slavoš

Libomíra

Zvykoš

Silka

Vávra

Smilina

Hněvsa

Vavruše

Hruba

Dojka

Principál

Obsazení

Pavel Švorčík

Irena Vylíčilová

Květoslav Matyska

Jana Hetflejšová

Zdeněk Dietrich

Jindřiška Kleinerová

Roman Hilsch

Michaela Rýgrová

Pavel Mach

Jana Kulháková

Libor Truneček

Zina Rýgrová

Aleš Kleiner

Jana Sedláčková

Zdeněk Vylíčil

Kateřina Havlová

František Lusk

Premiéra: 24. dubna 1999

VOLÁ MELBOURNE

Komedie o čtyřech dějstvích

Arthur Watkyn

Režie: Ladislav Tomm

Inspice a nápověda:

Kateřina Havlová, Eva Jörková, Jana Lusková, Eva Šlegrová

Technika:

Stanislav Kábrt, Valentin Kornějev, Josef Kult, František Lusk, Karel Roubík

Osoby

Clive Wyndham

Joyce, jeho žena

Pat, jejich dcera

Viktor, jejich syn

Edvard Pratt

Sheila, jeho žena

Greta Jorgensenová

Melvyn Pugh

Bobby Cartwright

Delie Mossová

Doktor Nairn

Obsazení

Ladislav Tomm

Irena Vylíčilová

Jana Kulháková

Roman Hilsch

Ivan Pospíšil

Jana Hetflejšová

Blanka Melicharová

Zdeněk Vylíčil

Pavel Mach

Zina Rýgrová

Libor Truneček

Premiéra: 16. února 2002

DUHA ANEB PŘEDPOSLEDNÍ PŘEMYSLovec

Veselohra se zpěvy

Ervín Hrych

Autor hudby: Jan Haas

Úprava a režie: Zina Rýgrová

Návrh scény: Zina Rýgrová, Pavel Švorčík, Irena Vylíčilová

Výroba scény:

Valentin Kornějev, Milan Nývlt, Zina Rýgrová,
Jana Sedláčková, Víta Suchánek, Miloš Šatka, Pavel Švorčík, Irena Vylíčilová

Návrh kostýmů: Zina Rýgrová, Irena Vylíčilová

Výroba kostýmů: Věra Bohuslavská, Irena Vylíčilová

Inspice: Eva Jörková

Náповěda: Jana Sedláčková, Eva Šlegrová

Světla: Josef Kult, Karel Roubík

Osoby

Smil

Tas

Václav II., český Král

Tobiáš z Bechyně, pražský biskup

Hynek z Dubé, purkrabí

Vok z Kravař

Ojír z Valdeka

Vítek ze Švábenic

Guta Habsburská, česká Královna

Perchta z Prčice

Anežka, dvorní dáma

Markéta, dvorní dáma

Muzikanti, zpěváci, mniši

Mniši, spiklenci, zakuklenci

Obsazení

Irena Vylíčilová

Pavel Mach

Tomáš Souček

Libor Truneček

Pavel Švorčík

Pavel Černý

Aleš Kleiner

Zdeněk Dietrich

Lenka Žďárská

Jana Kulháková

Blanka Melicharová

Kateřina Havlová

alt. Zina Rýgrová

Roman Janda

Květoslav Matyska

Jiří Rýgr

Milan Nývlt

Zdeněk Vylíčil

Premiéra: 22. března 2003

ČESTNÍ ČLENOVÉ

U příležitosti kulatého jubilea bývá zvykem, že se výbor rozhodne ocenit, alespoň morálně, ty své členy, kteří se v daném období na životě spolku podíleli měrou více než obvyklou. Udělali to naši předchůdci, naposledy před třiceti lety a udělali jsme to my, v sezóně stoosmdesáté. I my jsme se ohlédlí a pokusili se vybrat jména, která na spolkovém životě v závěru minulého století zanechala nejvýraznější „otisk“. Názory na to kolik grafických listů Stanislava Špeldy s vyobrazením našeho divadla Čestným členům předat se lišily. Dva, tři nebo „nešetřit“ a rozdat jich dvě desítky...? Veliká diskuse to byla na členské schůzi, která tato ocenění schvalovala. Třeba o tom, zda je udělit i těm, kteří mezi námi už bohužel nejsou, ale kteří by si ho bezesporu zasloužili a nebo „jen“ členům žijícím. Diskuse bohatá a dlouhá, hlasování těsné... S těmi, kteří krátce před vánocemi 2003 u příležitosti Divadelní Sešlosti převzali na jevišti divadla pasparty s grafickým listem, jsme si na časy minulé krátce zavzpomínali.

JARMILA FLÍDROVÁ

Z domku Na Lánech má na své město překrásný výhled. Protilehlému kopci vévodí především kostel, ale také budova Jiráskova divadla. Tam poprvé vstoupila, jak už to tak chodívало, díky sousedům: „*Hned vedle nás bydleli Kučerovi a tak není divu, že jednou slovo dalo slovo a soused Sláva mě do divadla vzal sebou. To bylo někdy v první polovině padesátých let. Lásku k divadlu jsem ale nosila v sobě po rodičích. Svědkem mých prvních hereckých krůčků byl Hradci Králové a na opravdovém jevišti jsem si odbyla premiéru v Jiráskově Lucerně, u lípy jsem tancovala jednu z víl. O pár let později jsem si zahrála i Haničku, to bylo ve Vamberku, krátce po válce.*“

Popiska

Jarmila Flídrová patřila nejen mezi často obsazované herečky, ale zařadila se mezi ženy – režisérky. Nečekalová, Šilarová, Jirásková, Flídrová – to byly před lety čtyři herečky, které si postupně vyzkoušely, jaké to je postavit se s režijní knihou před soubor a dát dohromady představení: „*Nevim jak pro ostatní, ale pro mne jako ženu, bylo dělat režii těžší než „jen“ hrát. On to má člověk při hraní jednodušší. Podvoluje se do určité míry pokynům režiséra. I když musím uznat, že dříve nešlo o režii v dnešním slova smyslu. Bylo to víc na hercích, jakým způsobem svou roli postaví, jak se na jevišti budou pohybovat. Moc mě těší, že jsem měla příležitost zahrát si v našem divadle s takovými osobnostmi, jakými byli Ota Sklenčka, Josef Vinklář nebo Pepíček Bek. V představení Hamlet nemá pravdu jsem byla partnerkou Oty Sklenčky. On svou roli hrál také v představení na domácí scéně v Praze. Ale měl trochu jiný, více proškrtaný, text než my v Úpici. Sjednali jsme si proto v Praze schůzku, na níž jsme se dohodli, jaký text vůbec budeme hrát. Před představením byla tady v Úpici už jen jediná zkouška. Na ní přijel pan Sklenčka už odpoledne. Představení se tak nějak „projelo“ a večer se šlo naostro. Všichni jsme pochopitelně své role už měli solidně zvládnuty (už tehdy byli herci zodpovědnější, když se vědělo, že přijede někdo „cizí“). To si dnes už nedokážeme ani představit, že by přišel herec z profesionálního divadla k ochotníkům a na jednu zkoušku odehrál představení s lidmi, které nikdy předtím neviděl. Navíc už to asi není technicky ani finančně možné.*“

Při našem povídání jsme se dostali i na vznik úpické divadelní hymny. Byla to údajně jedna z písniček Ljuby Hermanové a proto se na ni Věra Husáková kdysi obrátila se žádostí o souhlas k tomu, jestli by ji spolek mohl používat jako svou hymnu. Prý jsme byli odmítnuti... Navzdory tomu ji zpíváme dodnes. Dnes si paní Jarmila užívá volna především mezi knížkami, které jsou v jejím pokoji takřka všude. Je jich na dvanáct stovek. Na stolku nechýbí křížovky, občas dojde i na pletení, televizi. To především tehdy, když je na programu nějaká dobrá inscenace...

ING. VLADIMÍR HETFLEJŠ

Když se ze školy a vojny vrátil do Úpice, založil v roce 1972, spolu s kamarády Láďou Pitašem, Standou Kábrtem a Jirkou Vágnerem, v tehdejší loutkovém divadle Divadlo hudby. Krátce na to mu Láďa Tomm nabídl roli v inscenaci Létající snoubenky. On sám v ní, údajně pod hrozbou rozvodu, nesměl účinkovat a proto tuto roli s řadou na tehdejší dobu choulostivých scén, nabídl jemu. Tak došlo k prvnímu kontaktu s opravdovým divadlem. Následovalo desetiletí, kdy byl Mirek jedním z hlavních iniciátorů a současně i jedním z nejdůležitějších „hnacích motorů“ všech divadelních i mimodivadelních akcí, které soubor v tomto období vymyslel, prosadil a zorganizoval. Stál i u počátků divadelních festivalů. Sám dnes hovoří o tom, že pro tehdejší normalizátory byla iniciativa úpických ochotníků, kteří si na divadelní festival zvali soubory hrající současnou hru a které si navíc sami vybírali, doslova darem z nebes. Byl spolu s Láďou Tommem na schodech Jiráskova divadla v Hronově autorem tehdy převratné myšlenky: posunout do té doby sice poměrně aktivní, ale z pohledu republiky ne příliš výrazný soubor mezi soubory špičkové a prosadit se na prestižní přehlídce jakou je právě Jiráskův Hronov. „*Nejradši vzpomínám hned na tři inscenace, které šly v polovině sedmdesátých let bezprostředně po sobě - Sólo pro bicí, Silvestr a Sonatina pro páva. V té době se sešla celá řada okolností, díky nimž mohly tyto inscenace, znamenající pro dramaturgii*

Popiska

souboru poměrně zásadní obrat, vůbec spatřit světlo světa. Snažili jsme se dostat na jeviště reálný život, aktuální velké i malé každodenní problémy většiny z nás. V těch inscenacích se zúročila mnohaletá praxe řady hereckých osobností, jakéhosi tvůrčího týmu, jenž v divadle zrál řadu předchozích let. O tom, že to byly inscenace opravdu úspěšné, svědčí mnohá ocenění, včetně absolutního vrcholu v Hronově. V paměti se mi v této souvislosti vybavuje Pepíka Strnad. Právě on za přítomnosti Honzy Nováka, který nám s režii pomáhal, po třetím, nočním představení a po bouřlivých hronovských ovacích, pronesl skutečně památná slova: Vážení, pamatujte si tyhle chvíle. A ty Honzo taky. Tohle se nemusí nikdy opakovat. Možná že ani ty, s těmi svými profíky, takový úspěch nikdy mít nebudeš.“

Mírek dnes žije v Praze a přestože má chalupu nedaleko Úpice, jeho návrat k divadlu se nezdá příliš pravděpodobný. I přesto, že mu jeviště velice chybí a stále ho láká. Ale... „Svého času říkával Pavel Dostál: Divadlo se dá dělat dvojím způsobem. Buď naprosto pohodově, ležérně a nebo naprosto totálně. Když se to dělá totálně, musí přijít úspěch. Když ne, je to o dobré náladě, ale bohužel umělecké výsledky se obvykle nedostaví... A tak i já, pokud bych se znovu odhodlal dělat divadlo, bych se mu musel věnovat už v domácí přípravě, seznámit se třeba s trendy dnešního amatérského divadla. A po této důkladné přípravě bych si musel říct tak, a teď nebudu tři měsíce dělat nic jiného. A to zatím bohužel nemůžu...“

ING. ZDENĚK JIRÁSEK

My fair Lady v roce 1976 byla poslední inscenací, kdy v roli anglického gentlemana Pickeringa stál na úpickém jevišti. Za sebou měl v té době řadu dalších rolí, z nichž k těm nejzajímavějším docela určitě patří podplukovník Veršinin z Čechovových Tří sester (1956) a pak také Petr Vok ze hry Zuzana Vojířová (1960). Nejen k divadlu, ale taky k literatuře, recitaci a herectví inklinoval už od dětství. Díky jeho studiím se později podařilo implantovat z repertoáru pražských divadel do Úpice to, co by bylo přijatelné pro místní publikum a co také bylo v reálných technických a hereckých možnostech zdejších ochotníků.

„V šedesátých a sedmdesátých letech měl spolek poměrně značný intelektuální potenciál, který pečoval o dramaturgii, o výběr jednotlivých inscenací – byl tu profesor Horák, Jarmila Flídrová, má bývalá paní Marie, Dr. Jörka a tak trochu i já. Problém proto nebyl ve výběru her. Problém byl spíš v praktickém uvedení na scénu, v realizaci, zkouškách, scéně... Navíc i tenkrát byl problém s obsazením míst režisérů. Ten máte určitě i dnes, není nic výjimečného. S režijní

Popiska

prací u ochotníků souvisí nejen příprava textu, jeho rozbor, ale je s ní spojena také řada praktických záležitostí – třeba jen sehnat herce. Do mužských rolí se pánové zpravidla sháněli těžko, žen byl vždycky relativně dostatek“.

Ing. Jirásek byl rovněž jedním z těch, kteří stáli u zrodu úpických festivalů: „Tenkrát se nám podařilo iniciovat vznik festivalů angažovaných her. Ono angažování lze spatřovat v přiklonu k prostému, všednímu životu a ne v rovině politické angažovanosti – v naší dramaturgii to představovala například hra Sóló pro bicí. Zajímavá inscenace akcentující otázky morální odpovědnosti lidí. Festivaly se později rozrůstaly, měly větší a větší působnost a úpickým ochotníkům se určitě podařilo je přivést na velice solidní úroveň“.

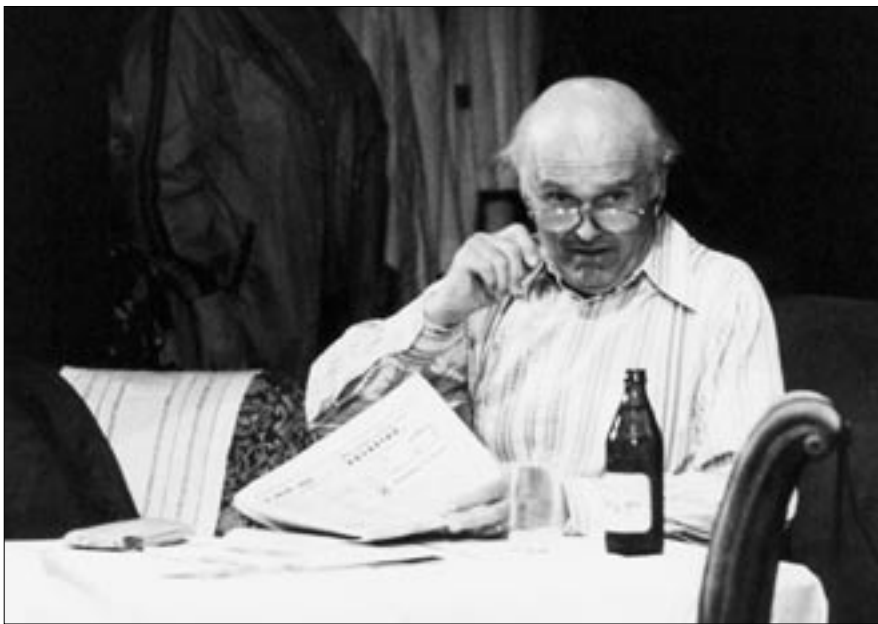
Dnes je ing. Jirásek aktivním důchodcem. Jak si před lety sliboval, snaží se využívat penze k tomu, aby si přečetl to, co nestihl, když byl ještě zaměstnaný. Chodí na pravidelné procházky s pejskem, v kontaktu je s řadou přátel. V jeho pokoji nechybí počítač, který mu umožňuje využívat všech možností internetu. Věrný

pochopitelně zůstává i svým celoživotním zálibám. Pečlivě například sleduje dění na profesionální scéně hradeckého divadla. „Vysedávání před obrazovkou u mne nepřichází v úvahu. Litoval bych času stráveného při sledování pořadů prezentovaných dnes televizí. Výjimkou je jen několik opravdu zajímavých, předem vybraných programů. Dá se říct, že život žiji v mnohých případech opravdu v poklusu.“

JUDr. JAROSLAV JÖRKA

Jak pan doktor sám říká má dnes jeho život vlastní vyhraněný režim. Ráno vstane, jde do „domu kultury“, tedy do restaurace Republika, mezi své vrstevníky. Tam se údajně řeší všechny závažné ekonomicko politické problémy: „Rádi bychom ovlivnili světové děn. Pravda nedaří se nám to, ale jsme spokojeni, že se vůbec sejdem“.

V divadle spolu s manželkou prožil převážný kus života. Na jevišti se objevil ještě v dobách oné „staré gardy, (paní Zástěrová, Ožďan, Láďa Prouza z náměstí,

Popiska

Emil Kadaník...) ve hře režiséra Slávy Kučery Žena nejsou housle. To bylo někdy na počátku čtyřicátých let. Hrávalo se tehdy ještě kolem boudy a ochotníci secvičili hned několik premiér do roka:

„Oni si knížku přečetli, věděli jak to asi tak je, nic se nearanžovalo a stálo se jako u fotografa kolem nápořední budky. To tenkrát ještě „Baudyšce“, lítala ruka nad boudu jak ukazovala kdo má právě mluvit. V této souvislosti musím připomenout jednu pamětníkům veleznámou historku: v jedné hře byla přímo naproti boudě kulisa se zrcadlem. Ctěné obecenstvo tak mělo tehdy jedinečnou šanci

vidět paní Baudyšovou, jak se cpe chlupatýma knedlíkama a současně diriguje jednotlivé herce na scéně.... Přestože jsem hrál i v mnoha činohrách, hlavní pro mne byly vždycky operety. Nemohu nevzpomenout na slavnou Loutku. Hra začínala nástupem žebravých mnichů, kteří přicházeli do kláštera. Tam klečel opat, král ho tehdy Pepík Machatý, který se měl zeptat: bratři, kde je Lancelot? Na tuto repliku čekal nejen představitel Lancelota Pepík Kaněra, ale taky dirigent Václav Voltr, aby mohla zaznít úvodní árie. Machatý se potil, na čele naskočenou rýhu, tedy známku usilovného přemýšlení a pravil větu, kterou celá opereta končí: Bratři, zdá se že svítá, odebereme se na lože. A celá banda dvanácti zpěváků začala klidně odcházet z jeviště pryč. Vypadalo to, že ta opereta skončí aniž by začala. Spravila to ale jediná moje věta: Otče, zapomněl jsi se zeptat na našeho bratra Lancelota,.. Na to mě opat pohladil a řekl: Jsi hodný. Jako vždy. A kde je Lancelot? A na tu repliku pochopitelně všichni čekali. Orchester nasadil a vše bylo zachráněno.“

K jeho milovaným a nezapomenutelným rolím patří rozhodně popelář Doolittle z My Fair Lady, z činoherních pak především Jarmánek v Silvestrovi. Ale tím úplně nejmilejším představením byla Mamzelle Nitouche. Nastudoval ji hned dvakrát, jednou s hlavní představitelkou Olinkou Trunečkovou a podruhé s Jiřinou Dobešovou. Úvodní scénu a text Floridora, jak sám říká, mu z hlavy nikdo nevymaže: „Prosím Vás, je to na mě vidět, že jsem byl kopnut do zad? Nevím to jistě, avšak moje svědomí mi praví, že viděti to je. Vy se budete zajisté ptáti, kterak já, vážený organista dívčího ústavu U Vlašťoviček, ocitl jsem se o jedné hodině s půlnoci u slečny Corinny... a pak kapelník fuk a už zní úvodní melodie - Pro divadlo hle Floridor, pro dívčí ústav Celesten...“

JANA KÝNLOVÁ

S divadlem začínala ještě jako školačka v dramatickém kroužku Zdeny Šmídové - ve Třech medvídátech hrála veverku. Pak odešla „dělat pedák“ a když se jako kantorka vrátila Na Blahovku, tak se shodou okolností vrátila také ke Třem medvídům - tentokrát už hrála medvědici... Na počátku šedesátých let se vdala a do Úpice přivedla manžela Milana. Ten nelenil a hned zamířil mezi místní ochotníky. A protože být sama doma a čekat na jeho návrat se Janě příliš nezamlouvalo, začala alespoň napovídat. Tehdy ještě z budky uprostřed jeviště:

„Páni herci na mně krásně spoléhali. Často jsem tak lítávala deset stránek sem, deset stránek tam. Přeborníkem na tyhle „posuny“ v textu byl každopádně Milan. Ten v tom jednoznačně vedl. Ve hře Létající snoubenky měl takový delší dialog s Mirkem Heflejšem a protože patřili oba mezi herce, kteří si s textem nedělali nikdy příliš starostí, bývalo to často hodně volně podle autora. Při jednom představení jsem napovídání dokonce naprosto vzdala. Knížka byla už úplně k ničemu. Napovídala jsem i v představení, v němž tady hostoval Josef Bek. Dodnes vidím, jak při každém mýjení boudy na mne střílel buráky, které se na jevišti konzumovaly. Postupně jsem pak z budky vylezla a dostala se na jeviště. Navíc se pomalu začínalo napovídat ze stran a to už nebyla taková legrace.“

Jednu z mých prvních větších rolí jsem dostala ve hře – Konec dětí. Děj se odehrával u soudu. Byl to příběh postiženého dítěte a lékaře, který matce pomohl práškama přivodit jeho smrt. No už samo téma bylo dost skličující a člověk se do

Popiska

role nemohl ani příliš „opřít“, bylo to hodně citový. Na představení mě to dokonce vzalo až tak, že se mi udělalo špatně. Když jsem seděla na lavici u soudu, musel mi tehdy Pepík Strnad v průběhu hry doběhnout do zákulisí pro vodu, abych to vůbec dohrála. Vrcholem mého divadelního snažení byly dvě hry: *Sonatina pro páva*, s níž jsme se dostali do Hronova, kde jsme se osobně setkali s autorem textu panem Zahradníkem. Snad největší úspěch přišel s Jílkovým *Silvestrem*. V něm, alespoň si myslím, jsem měla životní roli - tetky Sojkové. Ta mi ostatně zůstala – strejda Smutný mi od té doby jinak neřekl než „tak co Sojková, jak je?“ „A Jan Jílek mi tehdy v Hronově napsal na program: „Tetičko vy jste tak mladá, ...“. To už je ale dávno. Od té doby jsem zažila mnoho představení i režisérů. Od Pavla Dostála, který na herce nebyval zrovna laskavý a při zkouškách pěkně řval, přes Petra Kracíka, který se na nás učil až po Honzu Nováka. U něj se mi líbilo, že člověku nepředvedl JAK, ale rozebíral s ním tu roli tak dlouho, až ho nakonec přivedl tam, kam chtěl a navíc k pocitu, že na to jak postavu hrát, přišel herec sám.“

SOŇA ROZUMOVÁ

Když ve svých sedmnácti letech přišla Soňa Rozumová z Trutnova do Úpice, měla už za sebou řadu rolí. Říkalo se, a jistě ne neprávem, že má herecký talent. Dokonce sama pošilhávala po herectví, jako jedné z možností budoucího povolání. A tak se není čemu divit, že si její herecké srdíčko v Úpici našlo cestu rovnou do místního souboru. Jako na svou první roli vzpomíná na Archanděla Gabriela. Neřekla v tomto představení ani slovo a s plamenným mečem pouze procházela kolem Nebeské brány... Potom už dostávala jednu roli za druhou a snad se ani nedá říct, že by mezi nimi existovala některá mimořádně oblíbená.

„Bylo mi úplně jedno, jestli jsem dostala roli tzv. malou nebo hlavní. Hrála

jsem, protože jsem divadlo milovala. Nesnáším, když ho někdo hraje v normálním životě, ale na scéně mi vytváření charakteru postavy vždycky imponovalo. Snad i proto jsem měla nejraději představení činoherní, i když v operetách nebo muzikálech bývala větší psina. Ono mezi divadelníky je vůbec o zábavu postaráno.

Popiska

Hroznou věc mi kdysi vyvedl Láďa Tomm. Pro hru *Dana* nechal podle mé fotky vyrobit obrovskou zvětšeninu, kterou nechal vyvěsit přes celý barák na podměstí. To jsem se tenkrát fakt styděla chodit po ulici. Ráda jsem hrála, byla ráda, když se hra líbila, ale nesnášela jsem popularitu. Ráda vzpomínám na inscenaci Zuzana Vojtřová, kde jsem hrála jednu z menších rolí. Tu hlavní představovala Majka Jirásková. Pak jsme ale měli jet někde na zájezd a ona už byla natolik těhotná, že to na ní bylo vidět. Já jsem byla sice tenkrát těhotná taky, jen s tím rozdílem, že to na mně ještě tolik vidět nebylo. Během jediného týdne jsem se musela její roli naučit, kvůli jedinému představení... nevím jestli by to dnes bylo možné. Ten zápal někdy u vás mladších jakoby trochu chyběl“.

Ke svým hereckým kolegům je dnes tolerantní, i když připouští, že byli tací, kteří si text na jevišti velmi často vymýšleli a s nimiž se hrálo

dost těžko. I to ale k divadlu patří.: „Za našich časů nebylo všechno tolik úspěchané a ani režiséři neměli na herce tak vysoké nároky, jaké mají dnes. Byli mezi nimi dokonce i tací, kteří před sebou režijní knihu sice měli, ale jejich pokyny by šlo shrnout do jednoduché věty: dělejte si co chcete. Byla to doba, kdy se nehrálo pro žádné přehlídky a poroty a tak byla i atmosféra na zkouškách jaksí uvolněnější. A to tenkrát ještě neexistovala ani *Bohéma*. Při zkouškách jsme posedávali v hledišti nebo v šatnách a šlo to i bez skleničky...“

Moc ráda vzpomínám na ty naše úpické festivaly. Musím se ale přiznat, že jsem slovo „porota“ nikdy příliš nemilovala. Na hodnocení jsem chodila strašně nerada. Někdy to bylo zasvěcené a spravedlivé, ale jindy... Mezi soubory však panovala vždycky fantastická atmosféra a šli za námi tehdy i diváci. Dokonce v dobách, kdy jsme na zahájení organizovali festivalový průvod, v něm bylo občas víc lidí než o pár dní dříve v průvodu prvomájovém. A to se tehdejšími funkcionářům pochopitelně příliš nelíbilo.“

Dnes Soňa bydlí zase v Trutnově. Pokud jí to zdraví dovolí nevynechá, žádnou příležitost a počínání svých následovníků pozorně sleduje. Prý byla v minulém životě herečkou...

LÁDA TOMM

Láda je člověk, který převzal pomyslnou ochotnickou štafetu od svého otce a před svým odchodem z Úpice do Trutnova doslova psal dějiny spolku. Ať už jako jeden z organizátorů festivalů, režisér či herec. Řadu let byl také předsedou spolku. V osmdesátých letech působil v trutnovském Divadle ze Sklípku a zpět do úpického divadla se před nedávnem vrátil se hrou Volá Melbourne. Patřil a dodnes patří mezi těch několik málo úpických herců, kteří dokáží v praxi potvrdit známé rčení, že „není malých rolí“. Má jich na svém kontě celou řadu a vždy to bylo „na cenu“. A nejen u těch malých. Na druhou stranu je znám „drobnými“ výpadky v textu... „Pochopitelně. Koho by to nepotkalo. Ale faktem je, že když člověk párkrát na prknech stojí, tak se dokáže z těch průšvihů vymotat. A nebo musíš mít dobrýho

Popiska

partnera, s nímž se vzájemně z problému vytáhnete. To se mi poštěstilo za dobu mého působení na divadle mockrát. Například před lety, kdy jsem měl tu čest zahrát si s Bekem. Já měl takovou nešťastnou roli, v níž jsem byl na jevišti sice často, ale vždycky tak s pěti větami. Po nich jsem ze scény vypadl a za chvíli se tam zase vracel... V knížce jsem si své výstupy pěkně „sesponkoval“ a za scénou to vždycky převracel, abych věděl jak a co bude dál, jaká narážka. A Bek mi vždycky říkal: „hele, hlavně ať si každý drží ten svůj nástup, protože já u toho hraní často pěkně vlčím. Dokud jen lítám po jevišti, dá se to většinou ještě zvládnout. Jakmile si ale začnu zpívat, tak je na obzoru pěkný průser a někdo mi na jevišti chybí, nepřišel, nenasadil...“.

Já jsem po svém výstupu odešel a z boku pozorně sledoval děj na jevišti. A na jednu vidím, jak Bek začal netrpělivě chodit od portálu k portálu, pak už to bylo skoro běhání a nakonec si začal bez obalu vyvolávat „kdepak ten Bobby asi je?“. No a Bobbyho jsem hrál já. Hned jsem vlít na jeviště a ... nevěděl kde jsem. Mé

dýchání, pěkně zhluboka, mělo znamenat jako že letím z daleka... Po několika zmatených replikách mě z toho nakonec Bek pohotovou replikou vytáhl.

To vše se mohlo stát je proto, že měl Láda tenkrát tu „držost“ zajet do Prahy do divadla ABC a zatukat na šatnu pana Beka. Nezastihl ho, ale získal alespoň telefonní číslo. Tak mu tedy zavola, že se v Úpici hraje stejná hra a jestli by to na „hostovačku“ nevzal. Odpověď byla stručná: Ale jó, klidně. Kdy mám přijed? Jeho honorář se tehdy pohyboval mezi 800 až 1 000 Korun včetně dopravy. To byla přibližně polovina toho, co vydělal jako kmenový herec divadla ABC.

Role na které nejraději vzpomínám? Možná pan Novák v Bumerangu, určitě brigadýr Lorient v Mamzelle Nitouche, v něm jsem se opravdu vyblbl. Ale bohužel tyhle operety by se dnes dávaly dohromady dost těžko. Zaprvé by se špatně sháněli zpěváci takových těch titulních rolí. A zadruhé bychom nedali dohromady nutný kompars. Na něj tenkrát byly pěvecký spolky. Jejich členy bylo potřeba jen ustrojit a sbormistři s nimi příslušné party už sami v klidu nastudovali... Tak to by dnes bylo o hodně složitější“.

Láda byl jedním z těch, kteří se přičinili o to, že divadlo dnes vypadá tak jak vypadá. Jeviště, hlediště, ale taky přeměna bytu domovníka na divadelní klub Bohéma. Desítky a stovky hodin, které tam ochotníci při všech rekonstrukcích strávili. „Mám-li být přesný, pak je třeba říct, že jak kteří. Byli i tací, co chodili s rukama za zády okolo... Ale většina se tam namakala víc než je zdrávo. Od půdy až po klubovnu. To bylo v době, kdy byla díky festivalům ruka páně otevřena a firmy sdružené v tehdejší klubu se málem předháněly, která toho kolik pro divadlo udělá...“

BOHUMIL TRUNEČEK

Bohoušek hrával divadlo už v Trutnově dokonce i s Ladislavem Peškem. Do Úpice se dostal na počátku padesátých let. Rád na dobu strávenou na divadle vzpomíná. Na slavnou My Fair Lady, kde hrál profesora Higginse, ale taky na polovinu sedmdesátých let, kdy v úpickém Úpolenu působil spolu s dalšími ochotníky – ing. Jiráskem, Dr. Jörkou, Jarmilou Flídrou. „Tam se tehdy řadila řada věcí, které výrazně ovlivňovaly život spolku. Veleúspěšné hry z tohoto období i festivaly mohly tenkrát vzniknout je díky tomu, že tady byli k dispozici herci, ochotníci, garantující nejen vynikající výkony herecké, ale taky organizační. Tihle schopní lidé, kteří mě v Úpici drželi, dokázali vést celý spolek pořád dopředu. Za moc důležitou změnu v životě souboru považuji především období, kdy se tady začalo spolupracovat s profesionály – prof. Císař, Honza Novák a později řada dalších. A navíc bylo úpické divadlo pořádáně vidět i na přehlídkách doslova po celé republice. Velice dobře a rád vzpomínám taky na lidové hry jako byla Dorota a Šilok. V nich jsem se mohl uplatnit i jako muzikant. Musím přiznat, že to pro mne bylo něco úplně jiného, nového s čím jsem se nikdy neměl možnost setkat. A jestli bych udělal muzikantsky dnes něco jinak? No on je teď problém spíš v tom, že muzikantů je podstatně méně než tomu bylo dříve.“

Na předvánoční Divadelní Sešlost u příležitosti 180 výročí existence ochotnického divadla v Úpici vzpomíná jako na svou zatím poslední návštěvu míst, kde spolu s manželkou prožil mnoho překrásných chvil: „Když jsme byli teď v pro-sinci na setkání divadelníků, přišli jsme s Olinkou o dost dřív, sedli si do hlediště

a vzpomínali na dobu minulou, na léta strávená na prknech úpického divadla. Vzpomínali jsme s malinkou lítostí, že je ta doba už pryč. Ale když jsme se pak v závěru večera dostali až nahoru na jeviště, byla nostalgie ta tam. Úplně ji zrušilo to bohaté pohoštění. Díky němu jsme v tu chvíli úplně zapomněli, že jsme tady před lety hrávali...

Bohoušek měl svých muzikantských povinností doslova až nad hlavu. Když byl doma tak psal noty a cvičil, sobotu co sobotu vyhrával (nejen k tanci) snad ve všech vyhlášených zařízeních v okolí. A tak se není co divit, že míval často problémy, aby vůbec mohl na jevišti vidět manželku, včetně její role z nejslavnějších - Mamzelle Nitouche. Dnes už mu zdraví nedovoluje, aby se své celoživotní zálibě dál věnoval. Je to škoda. Muzikant, schopný dát dohromady partituru, vést divadelní kapelu a k tomu ještě hrát, ten nám v divadle moc a moc chybí.

Popiska

BLANKA VYLÍČILOVÁ

Lásku k divadlu možná Blanka podědila po svém otci, který působil mezi ochotníky v Polici nad Metují. Dodnes vzpomíná na jeho vyprávění o tom, jak hrávali divadlo, aniž by předem měli jedinou zkoušku, jak se vše házelo z boudy, jak tehdy hráli doslova naostro... Sama v mládí nikdy divadlo nehrála. Pět let sice študovala zpěv v Hradci Králové, ale tam byla jakákoliv veřejná vystoupení bez svolení paní profesorky přísně zakázána.

Když se pak počátkem šedesátých let přistěhovala do Rtně, pracovala v závodní hornické jídelně s Jarmilou Jörkovou. Ta když zjistila, že má tahle nová spolupra-

covnice za sebou několik let výuky zpěvu, přišla záhy s nabídkou na účinkování v úpickém divadle. Její první rolí se tak stala ve Straussově Netopýru?????????. Do zkoušek ji trpělivě vozil manžel Zdeněk a tak není divu, že se na jevišti objevil za krátko také, i on poprvé v životě. Stal se nejen výborným hercem, ale navíc se přišlo na to, že je výborným muzikantem, umějším zahrát prakticky na cokoliv.

„Za dobu mého působení v úpickém divadle nejraději vzpomínám na celou éru operet s dr. Jörkou. Protože jsem nebyla nikdy žádný velký herecký talent mohla jsem v nich tenkrát po letech uplatnit alespoň onu pěveckou průpravu. Z těch mnoha rolí byla báječná třeba paní z Netopýra, pak určitě Bessy z Uličnice; tu jsem hrála pohostinsky i s jaroměřským souborem. Z těch činoherních pak Tamara ve Valčíku na rozloučenou nebo třeba malá role poslankyně Elišky v Silvestru. To období okolo Silvestra bylo vůbec moc pěkný. Tehdy jsme se poprvé dostali i na Jiráskův Hronov, kde jsme se sešli s autorem Janem Jílkem, který byl s naším nastudováním moc spokojený. A určitě to nebyla jen taková ta zdvořilostní spokojenost. Ostatně snad o tom svědčí i ocenění, která jsme se Silvestrem získali. Mimochodem, víte, že si byli pan Jílek a představitel našeho Silvestra Pepík Strnad strašně podobní? Oba byli plešatí, oba menší postavy, byli jak bratři. Večer, když jsme po představení společně poseděli z toho byla pochopitelně veliká legrace. Ona ta legrace k divadlu jaksi patří. To mi jednou Mirek Kadaník, dej mu pánbu divadelní nebe, který míval své repliky napsané všude možně a navíc byl proslulý svými přebrepty mi měl v milostném duetu do ouška sladounce zpívat: ...chtěl bych tě zřítí. Jenže si zaměnil počáteční písmeno „z“, za „v“,.. Že jsem tenkrát vydržela na jevišti tomu se divím dodnes.“

Po dlouhé nemoci manžela, který zemřel na jaře roku 1993 se už na jeviště nevrátila. V domácím archivu i na stěnách pokoje má řadu ocenění za své herecké výkony. To poslední za roli Mastílkové v Tylově Fidlovačce, režírované Antonínem Navrátilkem. Dnes ji úpičtí mají možnost takřka pravidelně vídat na odpoledních procházkách s paní Hájkovou a psem Bobikem. Doma se pak věnuje typickým babičkovským (prababičkovským) činnostem – pečení, pletení, šití, luštění křížovek a taky čtení.

Popiska

KRISTA ZAHRADNÍKOVÁ

Nechtěla byste si zahrát u nás v divadle? Tak zněla před lety otázka sousedky, paní Baudyšové. Dáváme Čapkovu Matku a potřebujeme tam tu hlasatelku. Není to na jevišti, žádný herecký výstup, jen tam říct těch pár zpráv jako by z rádia... – to byl, někdy v polovině padesátých let, první kontakt Kristy Zahradníkové s divadlem. Hned nato dostala další roli v pohádce pro dospělé Jak přišla basa do nebe – roli Smrtky – tehdy jí bylo 29 let. A měla veliký úspěch.

„Tam jsem pořád jen kouzlila a volala oheň pekelný, oheň pekelný... a Kamil Hanuš vždycky v propadlišti zapálil cosi co připomínalo oheň. Při jednom představení stojím nad onou dírou z níž má začít stoupat dým a volám své „ohni pekelný“ a... NIC. Oheň ne a ne chytnout. Jen se zdola ozývala nevybíravá slova,

Popiska

posílající mne i oheň pekelný někam... Takové bylo moje první skutečně divadelní představení. A pak už to doslova jelo. Na prstech jedné ruky by se snad daly spočítat inscenace v nichž jsem nehrála. Nácviku se tehdy věnovalo tak asi šest neděl a nebylo ničím mimořádným, že se hra dávala jen dvakrát, v sobotu a neděli. Když byl úspěch opravdu velký a divadlo bylo plné, tak se přidal čtvrtek, protože to nehrálo kino. Skončili jsme a začalo se hned zkoušet divadlo další.

Stejně jako to bylo v mém případě s rolí Smrtky, kdy jsem mladá hrála starou, to bylo později i v těch „hronovských“ inscenacích. Třeba Sóló pro bicí. Tam jsme všichni hráli starý opuštěný lidi, kteří se čas od času sešli, ale jinak žili v jakémsi snu. V této souvislosti moc vzpomínám na roli paní Contiové. Když si dnes vezmu, že jsem tam hrála babku v mém nynějším věku, tak si říkám, že to byla docela drzost. V té době nám s režii začali pomáhat odborníci z profesionálního divadla. Her se začalo dělat míň a byl tak čas na opravdové zkoušení. Dostavily se první

úspěchy a snad k nim přispěla i ta naše herecká zkušenost... Svou vysněnou roli jsem nosila v koutku schovanou. Byla to role..... v Hubáčově Domu na nebesích. Jednou za mnou přišel Láďa Tomm s novou knížkou. Mám pro tebe krásnou roli, řekl a dává mi nový text - Nejdřív jsem se zarazila a ptala se sebe sama jestli je to vůbec možné. Představte si, že jsem si knížku přečetla a poprvé v životě jsem měla pocit, holka to nezvládneš. A Láďovi jsem knížku vrátila... Od té doby jsem s aktivním divadlem skončila. Mockrát se mi tohle mé rozhodnutí dodatečně v hlavě vracelo, ale možná, že je to na něco dobrý. Prostě jsem včas skončila. I když... teď, když jsem byla na té Divadelní sešlosti, kdyby mě někdo nabídl roli, v momentě bych šla, ale... možná, že bych se mohla, přestože se mi to ještě nikdy nestalo, dočkat naplnění mého nejhoršího snu: hraju divadlo a neumím roli. To mě straší dodnes. Ale nemám čas na to myslet. Nemám vůbec dlouhou chvíli, ještě vloni jsem pravidelně chodila cvičit, jsem náruživou luštitelkou křížovek, to kvůli paměti. A hodně čtu. Pak mám tři vnučky a tak šiju. Pořád se snažím být něco platná. Jen kdykoliv vstoupím do divadla, tak se začnu klepat a závidím...“.

BERTA ŠULCOVÁ

Už je jí 92 let a má tak právo užívat si titulu „nejstarší žijící členka souboru“. Přesto si bez větších problémů vzpomene na své první vystoupení v pásmu Vzhůru do Prahy na hospodářskou výstavu, které sestavil režisér Linhart. Jako zdravotní sestra v něm pomáhala raněným mimo jiné i padlému režiséru. „Tehdy jsme v Linhartově režii hráli především veselohry. On sám byl přeci moc oblíbený komik a pak také režisér. Na druhou stranu ale patřil k těm, kteří byli známi svými částými „okny“. On a pak taky obchodník Smutný. Ti dva si dělali na jevišti co chtěli. Třeba s Linhartem nešlo někdy vůbec hrát. To si člověk musel sakra dávat pozor, aby se někdy v textu jak se říká neztratil. Mou vůbec nejmilejší rolí byla postava sestry v Mamzelle Nittouche. Hráli jsme ji tenkrát v režii Járy Jorky celkem sedmkrát. To bylo v polovině padesátých let. Zpočátku mi s učením rolí pomáhala maminka. Na zkoušky jsme totiž museli být pořádně připraveni a text dokonale umět. Jinak by nás Baudyš pořádně seřval. A bůh chraň, kdyby někdo na zkoušku nepřišel. To vůbec nepřicházelo v úvahu.

Většinu divadelních rolí jsem odehrála ještě ve dvoraně U Vacků. To bylo pane divadlo. To se nedá vůbec popsát. Tam nám v Maryše dokonce přijel Řehákův kůň s vozem až na jeviště. Ale představte si, kůň dostal trému a podělal se... To víte. To bylo haló. To už se nemůže nikdy opakovat.“

Její vitalita je vzhledem k věku obdivuhodná. Když jsme na konci loňského roku uspořádali společnou oslavu narozenin hned několika členů souboru (včetně jejich devadesátin) patřila k těm, kteří se nejlépe bavili, ale i k těm, kteří z Bohémy odcházeli mezi posledními. Syn Jirka měl dost starostí, odvézt ji před druhou hodinou ranní domů... „To jsem byla tenkrát moc spokojená, klidná. Nemyslela jsem na smrt, nemyslela na nemoci, byla jsem zkrátka ve svém žvlu, tak jako před lety, kdy jsem bývala mladá.

Obálka

Obálka